

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

ปริญญา

รัฐศาสตร์

รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการของ
องค์การบริหารส่วนตำบล

The Opinions of Sub-district Administration Organization Council Members in N
Songkhla Province about Management of Sub-district Administration Organization

นามผู้วิจัย นายอัคร์ศิริ ลาปีอี

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รongศาสตราจารย์สมเกียรติ วันทะนะ, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รongศาสตราจารย์วัชรินทร์ ชาญศิลป์, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รongศาสตราจารย์วัลลภ รัฐนัตรานนท์, ร.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รongศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

สืบศิริ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการของ
องค์การบริหารส่วนตำบล

The Opinions of Sub-district Administration Organization Council Members in Songkhla
Province about Management of Sub-district Administration Organization

โดย

นายอัคร์ศิริ ลาปี้อ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อัคร์ศิริ ลาปีอี 2553: ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด
สงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(รัฐศาสตร์) สาขารัฐศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์สมเกียรติ วันทะนะ, Ph.D.
152 หน้า

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
ตำบล ในจังหวัดสงขลา ที่เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอน
ภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นดังกล่าว
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัด
สงขลา จำนวน 355 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้สถิติค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) โดยมีค่านัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลทำให้
ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันคือ อายุ ระดับการศึกษา
ประสบการณ์การทำงานในด้านการปกครองท้องถิ่น อัตราเงินเดือน และความรู้เกี่ยวกับการ
ปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นของสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันคือ เพศ และการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการ
ปกครอง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับการ
จัดการมากที่สุดในด้านโครงสร้าง รองลงมาคือด้านบุคลากร และด้านกฎระเบียบและเทคโนโลยี
น้อยที่สุด ตามลำดับ

Aussiri Lapi-e 2010: The Opinions of Sub-district Administration Organization Council Members in Songkhla Province about Management of Sub-district Administration Organization. Master of Arts (Political Science), Major Field: Political Science, Department of Political Science and Public Administration. Thesis Advisor: Associate Professor Somkiat Wanthana, Ph.D. 152 pages.

The objectives of this research were to study the opinions of Songkhla sub-district administration organization council members about management of sub-district administration for implementing transferred function in decentralization policy, and to compare the factors which affected such opinions. A questionnaire was used to collect information from 355 samples. Data were analyzed by using percentage, mean, t-test, and one-way ANOVA. The statistical level of significance was set at 0.05

The research found out that the level of opinions of the members was moderate. The factors which affected their opinions were age, salary, education level, experience in local administration and knowledge of local government and decentralization of power. The access to political information and sex were the factors which did not cause any difference in the opinions. The members saw the overall management ability of the local in the following order: administrative structure, personnel, and regulation and technology.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับการชี้แนะและปรึกษาจากคณาจารย์ ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วันทะนะ ในฐานะประธานกรรมการที่ปรึกษา และท่านรองศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ ชาบุญศิลป์ กรรมการวิชาเอกร่วม และอาจารย์ ดร. อรพันธ์ กลันทปุระ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย และรองศาสตราจารย์นงลักษณ์ วัฒนสิงห์ ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในระหว่างดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์

คุณค่าของงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับคุณพ่อ คุณแม่ ผู้ที่เคารพรักและคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

อศว์ศิริ ลาปี้อ

เมษายน 2553

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	9
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	15
การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล	21
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น	29
แนวความคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจ	35
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การและการจัดการ	60
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
กรอบแนวคิดในการวิจัย	72
สมมติฐานในการวิจัย	73
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	74
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	74
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	77
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	80

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	81
ผลการวิจัย	81
ข้อวิจารณ์	114
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	122
สรุปผลการวิจัย	122
ข้อเสนอแนะ	126
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	131
ภาคผนวก	138
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	139
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)	148
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	152

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์กร	64
2	แสดงจำนวนองค์การบริหารตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละอำเภอ ในพื้นที่จังหวัดสงขลา	75
3	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	82
4	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	82
5	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	83
6	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านการปกครองท้องถิ่น	84
7	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอัตราเงินเดือน	84
8	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารการเมืองการปกครอง	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	จำนวนและร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนและระดับความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ จำแนกตามรายชื่อ	86
10	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ	91
11	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เกี่ยวกับการจัดการของท้องถิ่นภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ	92
12	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ	100
13	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ	101
14	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของอายุที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ	102
16	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่างๆเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD จำแนกตามอายุ	103
17	แสดงผลความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ จำแนกตามระดับการศึกษา	103
18	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการศึกษาที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ	104
19	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่างๆเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD จำแนกตามระดับการศึกษา	105
20	แสดงผลความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ จำแนกตามประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่น	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

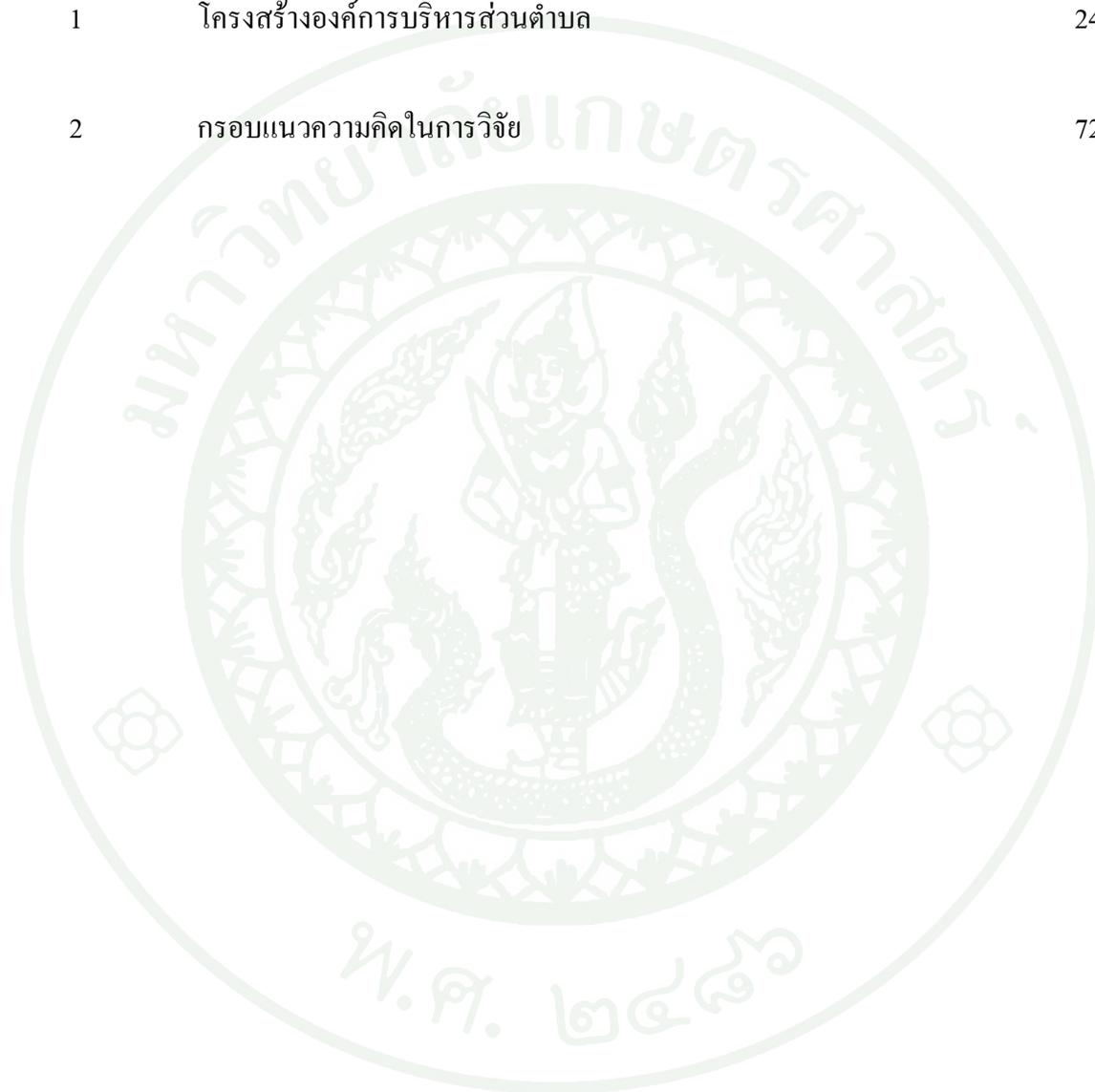
ตารางที่		หน้า
21	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ	106
22	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่างๆเป็นรายคู่ โดยใช้ LSD จำแนกตามประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่น	107
23	แสดงผลความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจจำแนกตามอัตราเงินเดือน	107
24	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของอัตราเงินเดือนที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ	108
25	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่างๆเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD จำแนกตามอัตราเงินเดือน	109
26	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นกับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตาม นโยบายการกระจายอำนาจฯ	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	แสดงผลความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการ กระจายอำนาจจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการ ปกครองด้านเงินฝากเพื่ออัญญ์และอุมเราะฮ์จำแนกตามลักษณะส่วน บุคคล	110
28	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่มีผลต่อการ จัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตาม นโยบายการกระจายอำนาจ	111
29	ผลการทดสอบสมมติฐาน	126

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล	24
2	กรอบแนวความคิดในการวิจัย	72

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

บทบาทหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือ การจัดระบบบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาการบริการจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยต้องตกอยู่ภายใต้การควบคุมและกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดจากองค์กรหรือหน่วยงานที่อยู่ในส่วนกลางของราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 จึงส่งผลให้พัฒนาการของการเมืองและการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยไม่มีประสิทธิภาพและไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นได้เท่าที่ควร

หลังจากมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ที่เริ่มบังคับใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2540 โดยเฉพาะในมาตรา 78, 282, 283 และมาตรา 284 ที่กำหนดให้รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศรวมทั้งการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ การกำกับดูแล และการกำหนดอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง จะต้องทำเท่าที่จำเป็นตามกฎหมายบัญญัติเท่านั้น เป็นต้น

ดังกล่าวจะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้จะมุ่งให้ความสำคัญกับการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ซึ่งถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการจัดการและบริหารบ้านเมืองของประเทศในระบอบประชาธิปไตย โดยมุ่งลดบทบาทของรัฐบาลกลางให้เหลือเฉพาะภารกิจหลักที่ต้องทำเท่าที่จำเป็นและให้เหลือหน้าที่น้อยที่สุด ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจในเรื่องของชุมชนของตนให้มากที่สุด อีกทั้งการถ่ายโอนภารกิจหน้าที่ให้ท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นจะช่วยให้ท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการแก้ไขปัญหาได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ผลของการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ที่กำหนดให้รัฐจะต้องจัดระบบการถ่ายโอนอำนาจและการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายประการ ทั้งการบริหารราชการ การกำกับดูแล การสนับสนุนช่วยเหลือและการประสานงานระหว่างท้องถิ่นด้วยกันเอง ประกอบกับการเน้นเรื่องสิทธิในการจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความเป็นอิสระทางด้านต่างๆการเพิ่มอำนาจหน้าที่และการจัดสรรภาษีอากร การจัดโครงสร้างหน่วยงานและผู้บริหารให้มาจากการเลือกตั้งทั้งทางตรงและทางอ้อมมากขึ้น การมีส่วนร่วมของราษฎรในการแต่งตั้งถอดถอนบุคลากร และเสนอกฎหมายและเพิ่มอำนาจบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมแสดงให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญนี้ได้สนองตอบความต้องการของประชาชนที่เรียกร้องการปกครองตนเองตามวิถีทางประชาธิปไตยมากขึ้น และสอดคล้องกับแนวโน้มนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐอีกด้วย

จากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและหลักการปกครองท้องถิ่น รวมทั้งนโยบายของกระทรวงมหาดไทย โดยที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยในฐานะที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการกำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น โดยปรับปรุงแก้ไขกฎหมายปกครองท้องถิ่นทั้งระบบเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และตามมาตรา 334 (1) ที่ได้กำหนดเวลาให้มีการตรากฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจดังกล่าวต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ (ภายในวันที่ 1 ตุลาคม 2542) จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศเป็นต้นมา

ซึ่งสาระสำคัญของพระราชบัญญัติดังกล่าว คือการกำหนดเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 ประการคือ

1. คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดองค์ประกอบของกรรมการ อำนาจหน้าที่ และเงื่อนไขเวลาต่างๆที่คณะกรรมการ จะต้องพิจารณาในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจ และแผนปฏิบัติการ

2. การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทต่างๆ 3 กลุ่มคือ (1) เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล (2) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (3) กรุงเทพมหานคร

3. การกำหนดแหล่งรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละกลุ่มตามข้อ 2

เนื่องจากมาตรา 30 ของพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ได้กำหนดแบบแผนของการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้เป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ให้ดำเนินการถ่ายโอน (transfer) ภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกำหนดเวลาดังนี้

1.1 ภารกิจที่เป็นการดำเนินการซื้อขายระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสี่ปี

1.2 ภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

1.3 ภารกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

2. กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐ และขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน โดยในระยะแรกกำหนดภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งซึ่งต้องพิจารณาจากรายได้และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลาสี่ปี”

กล่าวคือ ในช่วง 4 ปีแรก (พ.ศ. 2544-2547) ของการถ่ายโอนภารกิจตามกรอบของพระราชบัญญัติฯ จะเป็นช่วงของการปรับปรุงระบบการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น การบริหารราชการส่วนกลางและการบริหารราชการในส่วนภูมิภาค รวมทั้งการพัฒนา ยุทธศาสตร์ การสร้างความพร้อมในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจบุคลากร งบประมาณ และ ทรัพย์สิน รวมทั้งการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องในส่วนของการกิจที่ถ่ายโอนจะมีทั้งการถ่ายโอนให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์และดำเนินงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นด้วยตนเอง และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานของรัฐ และจะมีบุคลากร จำนวนหนึ่งถ่ายโอนไปปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

หลังจากการถ่ายโอนในช่วง 4 ปีแรกสิ้นสุดลงจนถึงระยะเวลาการถ่ายโอนในปีที่สิบ (พ.ศ.2548-2553) ตามกรอบของพระราชบัญญัติฯ จะเป็นช่วงเปลี่ยนผ่าน มีการปรับบทบาทของทั้ง หน่วยงานและองค์กรต่างๆทั้งในส่วนของการบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งภาคประชาชนที่จะมีการเรียนรู้ร่วมกันในการรับถ่ายโอน ภารกิจ มีการปรับกลไกความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับราชการบริหารส่วน ภูมิภาคอย่างกลมกลืน รวมทั้งจะมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อันจะทำให้้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินกิจการสาธารณะที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนใน ท้องถิ่นดีขึ้น และจะทำให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอันจะทำให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองจะพัฒนาขีดความสามารถในการ ดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและความโปร่งใสอีกด้วย

เมื่อมีการถ่ายโอนภารกิจและอำนาจหน้าที่ให้แก่้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ข้าราชการหรือผู้ที่ปฏิบัติงานในองค์กรก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของตนไปตาม ภารกิจใหม่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้มุ่งเน้นพัฒนาองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้นความ พร้อมของ้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะรองรับต่อการถ่ายโอนภารกิจ นอกจากจะเป็นความ พร้อมในแง่ของความสามารถในการบริหารจัดการภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนแล้ว ยังต้องเป็นความ พร้อมในลักษณะของความยินยอมของ้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะตอบสนองต่อแนวนโยบาย และคำแนะนำจากรัฐบาลหรือตัวแทนของรัฐบาลอีกด้วย หรือที่เรียกว่าความพร้อมในลักษณะของ การทำงานแบบหุ้นส่วนในการพัฒนา

อนึ่ง ภารกิจการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน เป็นงานที่มีความสำคัญที่้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นทุกหน่วยงานและทุกระดับได้รับมอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ ดังกล่าวข้างต้น แต่สิ่งที่สำคัญและท้าทายที่สุดก็คือขีดความสามารถในการบริหารงานของ้องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้ว่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่เพิ่งจะเกิดขึ้นได้ไม่นาน รวมถึงผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลก็ยังคงขาดประสบการณ์ในการดำเนินงานด้านเทคนิคซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์หรือความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้านในเรื่องนี้อยู่พอสมควร นอกจากนี้ บางครั้งภารกิจเหล่านี้อาจดูเป็นเรื่องที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและอาจทำให้ผู้ปฏิบัติงานจำนวนไม่น้อยเกิดความลังเลไม่แน่ใจ และไม่กล้าที่จะตัดสินใจจนกระทั่งอาจนำไปสู่การละเลยต่อภารกิจเรื่องนี้ไปเลยก็ได้ ทั้งนี้ที่กฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องได้กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องการรับถ่ายโอนอำนาจโดยตรง โดยสรุปแล้วการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนราชการให้แก่องค์ปกครองส่วนท้องถิ่น หากมิได้มีการดำเนินการบนพื้นฐานของความพร้อมในด้านความสามารถทางการบริหารจัดการ ก็อาจนำไปสู่ความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งต่อผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและผลประโยชน์หรือการพัฒนาของประเทศเป็นส่วนรวมได้

ด้วยเหตุที่พื้นที่ในเขตจังหวัดสงขลา ประกอบไปด้วยจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นจำนวนมากถึง 109 แห่ง ซึ่งการที่จะรับถ่ายโอนภารกิจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีศักยภาพพอที่จะตอบสนองกับอำนาจหน้าที่ ภารกิจ และความคาดหวังของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลเอง ในฐานะที่เป็นหน่วยการปกครองที่เล็กและใกล้ชิดกับประชาชนที่สุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจะมีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะสะท้อนถึงถึงความพร้อมและขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน หากมีขีดความสามารถหรือความพร้อมในระดับสูงก็ย่อมทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลแก่ประชาชนตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจให้แก่องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงการจัดการของท้องถิ่นภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจในความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเลือกศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลาว่ามีความพร้อมรวมทั้งระบบการจัดการว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และมีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อความแตกต่างในความคิดเห็น ซึ่งสะท้อนให้เห็นผลกระทบของการกระจายอำนาจในภาพรวม อันจะนำไปสู่การแสวงหาแนวทางแก้ไขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ
2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ
3. ศึกษาปัญหาและอุปสรรค ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาไว้ 3 ประการคือ

1. กลุ่มประชากรเป้าหมาย ผู้วิจัยจะศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา ซึ่งมีองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสิ้น 109 แห่ง ประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งหมด 3,190 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา โดยจะศึกษาตัวแปรอิสระคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน การติดตามข่าวสารการเมืองการปกครอง ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ และประสบการณ์การทำงานในด้านการปกครองท้องถิ่น ตัวแปรตามคือ ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ
3. ระยะเวลาที่ศึกษา จะศึกษาระหว่างเดือน ตุลาคม 2552 – กุมภาพันธ์ 2553

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ
2. ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานและปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ
3. ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ
4. ผลการศึกษาเป็นประโยชน์สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปเป็นข้อมูลพัฒนาการดำเนินการขององค์กร ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามนโยบายการกระจายอำนาจ

นิยามศัพท์

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจการปกครองและการบริหารบางส่วนไปให้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำและบริหารกิจการสาธารณะให้กับประชาชนในท้องถิ่นนั้น โดยมีอำนาจอิสระตามสมควร โดยอาศัยเจ้าหน้าที่และงบประมาณของตนเอง

การกระจายอำนาจ หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากภาครัฐส่วนกลางให้แก่องค์กรอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ ส่วนภูมิภาค องค์กรอิสระ องค์กรท้องถิ่น องค์กรเอกชน ซึ่งเป็นการแบ่งภารกิจในองค์กรที่ได้รับการกระจายอำนาจดำเนินการ หรือเป็นการถ่ายโอนโดยยึดพื้นที่เป็นหลัก ซึ่งเป็นการแบ่งพื้นที่เป็นหน่วยงานย่อยในการดำเนินการ

การรับโอนภารกิจ หมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับมอบหน้าที่จากรัฐบาลกลางลงมาปฏิบัติเป็นการแบ่งเบาหน้าที่ในด้านต่างๆ เพื่อให้ท้องถิ่นมีอำนาจตัดสินใจ สั่งการและบริหารงานต่างๆเพื่อความสะดวก รวดเร็ว และเกิดประโยชน์กับประชาชน

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกด้านความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือเรื่องหนึ่งเรื่องใด โดยเฉพาะ ซึ่งความคิดเห็นที่แสดงออกมานั้นจะเกี่ยวข้องกับ ความรู้ ค่านิยม ความเชื่อของบุคคลนั้น ทั้งนี้หากความคิดเห็นนั้นติดตัวอยู่เป็นเวลานานและลึกซึ้งมากก็จะเป็นทัศนคติ ดังนั้น ความคิดเห็นจึงเป็นความรู้สึกเบื้องต้น ที่อาจจะพัฒนาไปเป็นทัศนคติได้

การจัดการ หมายถึง ขบวนการที่ทำให้งานหรือกิจกรรมต่างๆสำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลด้วยคนและทรัพยากรขององค์การ ซึ่งตามความหมายนี้ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ได้แก่ ขบวนการ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ขบวนการ ในความหมายของการจัดการนี้หมายถึงหน้าที่และรายละเอียดต่างๆด้านการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การโน้มนำองค์การ และการควบคุม ซึ่งการจัดการจะเชื่อมโยงกับองค์การในด้าน โครงสร้าง บุคลากร และกฎระเบียบและเทคโนโลยี

การบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้และงบประมาณเป็นของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก รวมทั้งต้องสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง ตลอดจนสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับแนวความคิดและหลักการปกครองท้องถิ่น การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ตลอดจนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจอันเป็นความเข้าใจกฎหมายที่ออกตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งระบุระยะเวลาและแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วงระยะเวลา ดังนี้

1. พ.ศ. 2544-2547 ท้องถิ่นต้องปรับปรุงการบริหารภายใน สร้างความพร้อมเพื่อรับโอนภารกิจ บุคลากร งบประมาณและทรัพย์สิน
2. พ.ศ. 2548 – 2553 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนจะเรียนรู้การรับโอนภารกิจร่วมกัน เพื่อความสามารถและทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้นำแนวความคิดที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นมาใช้ในการศึกษา และอธิบายโดยประกอบด้วยแนวความคิดและทฤษฎี ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล
4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น
5. แนวความคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจ
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การและการจัดการ
7. ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง

การกระจายอำนาจการปกครองเป็นหลักการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือหลักการปกครองประเทศอย่างหนึ่ง ซึ่งนำมาใช้แก้ไขปัญหาและจุดอ่อนของการรวมอำนาจการปกครองที่ไม่เหมาะสมกับรัฐที่มีอาณาเขตกว้าง มีประชากรหนาแน่น และมีสภาพ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่ซับซ้อน เนื่องจากการรวมศูนย์อำนาจการวินิจฉัยสั่งการไว้ที่ส่วนกลางทำให้รัฐบาลกลางต้องรับผิดชอบและรับภาระดำเนินการจัดทำภารกิจหรือบริการสาธารณะในทุกเรื่อง การบริหารงานในระดับนโยบายจึงไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การดำเนินงานเกิดความล่าช้าเพราะต้องรอการวินิจฉัยสั่งการตามลำดับชั้นของสายการบังคับบัญชา ซึ่งบางครั้งไม่ทันต่อความต้องการของประชาชน ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณ ทรัพยากรในท้องถิ่นไม่ได้นำมาใช้และได้รับการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเจ้าหน้าที่ได้รับการแต่งตั้งจากส่วนกลาง ซึ่งอาจไม่ใช่คนในพื้นที่ทำให้ไม่

เข้าใจปัญหาที่แท้จริง การแก้ปัญหาจึงไม่ถูกต้องและไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่น จนอาจเกิดปัญหาความขัดแย้งกับประชาชนในท้องถิ่นได้ อีกทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยอีกด้วย ทั้งนี้เพราะการรวมศูนย์อำนาจการวินิจฉัยสั่งการไว้ที่ส่วนกลางมีมากเท่าใด ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงการไม่เชื่อมั่นในความสามารถของท้องถิ่นมากเท่านั้น ดังนั้น จึงได้มีการนำเอาแนวคิดและหลักการการกระจายอำนาจปกครองมาแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยรัฐบาลมอบอำนาจปกครองหรือ เรียกว่า “ภารกิจของรัฐ” หรือ “บริการสาธารณะ” ให้แก่องค์การที่ไม่ใช่หน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางหรือราชการบริหารส่วนภูมิภาคเพื่อดำเนินการจัดทำและให้มีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องอยู่ในความควบคุมและบังคับบัญชาของราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค เพียงแต่อยู่ในการกำกับดูแลเท่านั้น

จึงอาจกล่าวได้ว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นผลจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐไปให้กับองค์กรหนึ่งซึ่งองค์กรนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นองค์กรในด้านการบังคับบัญชาจากส่วนกลาง และองค์กรนั้นต้องมีอำนาจในการกำหนดนโยบายการตัดสินใจ และดำเนินการภายในท้องถิ่นของตนเอง

นิยามและความหมายของการกระจายอำนาจปกครอง

การกระจายอำนาจปกครองสู่ท้องถิ่นนั้น เป็นหลักการสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองมากยิ่งขึ้น ซึ่งความหมายของการกระจายอำนาจปกครองนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้นิยามความหมายไว้อย่างหลากหลายทัศนะ ดังต่อไปนี้

จรัส สุวรรณเวลา (2538: 9-10) อธิบายว่า คำว่า “Decentralization” ในความหมายดั้งเดิมนั้นมิได้เน้นเรื่อง “อำนาจ” แต่อย่างใด หากเป็นเรื่องของ “สภาวะศูนย์กลาง” “สภาวะการกระจาย” เป็นสำคัญ หากมีเรื่องอำนาจเข้ามาเกี่ยวข้องก็จะหมายถึง อำนาจการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมซึ่งโดยธรรมชาติแล้ว ในองค์กรหรือรัฐหรือสังคมหนึ่ง ๆ มักจะมีลักษณะรวมศูนย์หรือร่วมตัดสินใจ (Central Decisions) ในบางเรื่อง และมีการให้บุคคลหรือหน่วยงานแต่ละหน่วยงานตัดสินใจดำเนินกิจกรรมของตนได้อิสระในบางเรื่องอยู่เสมอ คำว่า “Decentralization” ควรหมายถึงการกระจาย(อำนาจ) การตัดสินใจ มิใช่การแบ่งอำนาจอธิปไตยของชาติ การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นมิใช่การสร้างรัฐอธิปไตยขึ้นในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น หากแต่เป็นการให้

(ยอมรับ) สิทธิในการปกครองตนเองของชุมชนและภูมิภาคต่าง ๆ ภายใต้อธิปไตยของชาติหนึ่ง ๆ ร่วมกัน

พรชัย รัชมิแพทย์ (2530: 31-32) เห็นว่า การพิจารณาความหมายของ การกระจายอำนาจปกครอง (Decentralization) อาจพิจารณาได้ 2 รูปแบบคือ การกระจายอำนาจทางการเมือง และการกระจายอำนาจทางการบริหาร

การกระจายอำนาจทางการเมือง หมายถึง การกระจายอำนาจให้ชุมชนต่างๆปกครองตนเอง ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจทางการเมืองและการปกครองอย่างเด็ดขาด จากเดิมที่มีการรวมศูนย์อำนาจทางการเมืองไว้ที่ส่วนกลาง ไปให้องค์การทางการเมืองท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ การกระจายอำนาจทางการเมืองนี้ประชาชนในเขตองค์การทางการเมืองส่วนท้องถิ่นจะมีอำนาจตัดสินใจเลือกคณะบริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆที่เป็นสาธารณะท้องถิ่น อาจกล่าวได้ว่า การกระจายอำนาจทางการเมืองเป็นการยกอำนาจส่วนกลางให้ท้องถิ่นโดยลดภูมิภาค จนถึงไม่มีภูมิภาคในที่สุด

การกระจายอำนาจทางการบริหาร หมายถึง การมอบอำนาจหน้าที่ (Delegation) หรือการโอนอำนาจหน้าที่ (Transfer of authority) หรือการแบ่งอำนาจ (Deconcentration) ที่เกี่ยวกับการตัดสินใจให้หน่วยราชการระดับต่างๆ สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้ โดยไม่ต้องขอเสนออนุมัติหรือขอความเห็นชอบจากหน่วยงานระดับเหนือขึ้นไป และอาจรวมถึงการกระจายอำนาจออกนอกระบบราชการ เช่น การให้เอกชนรับผิดชอบดำเนินการจัดทำกิจกรรมสาธารณะบางอย่าง แทนราชการ (Privatization) หรือ กระจายให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของหน่วยราชการ

โกลิน พลกุล (2538: 48-51) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจว่า “ การกระจายอำนาจปกครอง” (Decentralization) มีมาตรการอยู่ 2 มาตรการ คือ การกระจายอำนาจทางพื้นที่หรือทางเขตแดน (Decentralization Territoriale) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดทำภารกิจหรือบริการสาธารณะทั่วไปภายในเขตพื้นที่การปกครองที่กำหนด และการกระจายอำนาจทางการบริการ (Decentralization Services) ซึ่งเกี่ยวข้องเฉพาะการจัดทำภารกิจหรือบริการสาธารณะเฉพาะอย่าง โดยอำนาจในการจัดทำอาจจะไม่จำกัดภายในเขตพื้นที่ก็ได้

ลิจิต ซีรเวกิน (2539: 269) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจว่า คือ การมอบอำนาจการปกครองให้คนในท้องถิ่น โดยมีอิสระในการปกครองตนเอง การบริหารท้องถิ่นมีงบประมาณของตนเอง มีเจ้าหน้าที่ของตนเอง และมีฐานะเป็นนิติบุคคล

นันทวัฒน์ บรมานันท์ (2547: 19-20) กล่าวว่า การกระจายอำนาจเป็นอีกวิธีการหนึ่งในการจัดการปกครองประเทศที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้กับองค์กรอื่น นอกจากองค์กรของส่วนกลาง เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยให้มีความเป็นอิสระ (Autonomy) ในการดำเนินการและไม่อยู่ในการบังคับบัญชาของส่วนกลาง แต่จะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลาง การกระจายอำนาจปกครองสามารถจำแนกได้ 2 แบบคือ

1. การกระจายอำนาจทางพื้นที่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งที่เรียกกันว่า การกระจายอำนาจทางเขตแดน มีที่มาจากแนวความคิดทางการเมืองซึ่งเน้นความสำคัญของการเลือกตั้ง การกระจายอำนาจทางพื้นที่จึงต้องมีการจัดตั้งองค์กรปกครองทางเขตแดน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการเลือกตั้งผู้บริหาร มีเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่เป็นอิสระจากส่วนกลางไม่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของส่วนกลาง แต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะจัดทำกิจกรรมต่างๆด้วยตนเองและมีงบประมาณของตนเองเพื่อใช้ในการจัดทำกิจกรรมเหล่านั้น

2. การกระจายอำนาจทางกิจการ หรืออีกนัยหนึ่งที่เรียกกันว่า การกระจายอำนาจทางการบริการ เป็นวิธีการกระจายอำนาจโดยมอบบริการสาธารณะอย่างใดอย่างหนึ่งให้องค์การซึ่งมิได้อยู่ในสังกัดของส่วนกลางรับไปจัดทำด้วยเงินทุนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรนั่นเอง บริการสาธารณะที่แยกมาจัดทำนั้นอาจเป็นบริการสาธารณะทางด้านเศรษฐกิจ สังคม กีฬา หรือวัฒนธรรม วิธีการกระจายอำนาจทางกิจการนี้ไม่ใช่การกระจายอำนาจปกครอง แต่เป็นการ “มอบ” ให้องค์การรัฐบาลไปจัดทำบริการสาธารณะโดยแยกออกมาเป็นนิติบุคคลต่างหากจากรัฐ มีทรัพย์สินของตนเองและมีผู้บริหารของตนเอง โดยนิติบุคคลกระจายอำนาจนี้จะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐเช่นกัน

กล่าวโดยสรุป คำว่า “ การกระจายอำนาจปกครอง” เป็นคำที่มีความหมายหลากหลาย โดยแนวความคิดดั้งเดิมจะมุ่งพิจารณาใน 2 ลักษณะ คือ การกระจายอำนาจตามพื้นที่หรืออาณาเขต และการกระจายอำนาจตามกิจการ ส่วนแนวความคิดใหม่จะพิจารณาที่อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดว่าอยู่ที่ใดเป็นสำคัญ ถ้าวางศูนย์กลางอยู่ที่องค์กรปกครองใดเพียงองค์กรเดียว จะเรียกว่า “การรวมอำนาจปกครอง” แต่ถ้ากระจายอยู่กับหลายองค์กร จะเรียกว่า “การกระจายอำนาจปกครอง” สำหรับมิติ

หรือมุมมองทางการเมืองการปกครองแล้ว การกระจายอำนาจปกครองจะเป็นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นหรือชุมชนมีอำนาจอิสระในการจัดทำภารกิจหรือบริการสาธารณะภายในเขตพื้นที่หรืออาณาเขตของท้องถิ่นหรือชุมชน โดยไม่ต้องขึ้นอยู่กับการบังคับบัญชาของส่วนกลาง แต่จะอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของส่วนกลางเท่านั้น นอกจากนี้การกระจายอำนาจมีเป้าหมายอยู่ที่การจัดทำบริการสาธารณะให้ทั่วถึงและตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยใช้ทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั่นเอง โดยมีหลักการที่เป็นสาระสำคัญคือ การที่รัฐต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นในการตัดสินใจใช้อำนาจบริหารเพื่อจัดทำบริการสาธารณะ ภายใต้การกำกับดูแลจากส่วนกลาง ไม่ใช่อยู่ภายใต้การควบคุมบังคับบัญชาของส่วนกลาง เพื่อเป็นหลักประกันว่า ท้องถิ่นสามารถจัดทำบริการสาธารณะได้ตามที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจไว้ให้ดำเนินการอย่างอิสระและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งตามความหมายของการมอบอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเองดังกล่าวข้างต้นนี้ จะมีลักษณะอันสำคัญที่เรียกได้ว่าเป็นการปกครองตนเอง (local self government) มากที่สุด เพราะท้องถิ่นในบริเวณพื้นที่ที่กำหนดขึ้นนั้น จะมีอำนาจในการปกครองตนเองตามวิถีทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้เป็นอย่างดีนั่นเอง

ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539: 22-23) ได้กล่าวว่าการกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่นมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. มีการจัดตั้งองค์การขึ้นเป็นนิติบุคคลเพิ่มขึ้นจากส่วนกลาง หน่วยงานปกครองท้องถิ่นเหล่านี้มีหน้าที่ งบประมาณและทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหากและไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง โดยส่วนกลางเพียงแต่คอยกำกับดูแลให้ ท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น
2. มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างใกล้ชิด ถ้าไม่มีการเลือกตั้งคณะผู้ปกครองท้องถิ่นเลย ก็ไม่นับว่าเป็นการกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง
3. มีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองได้ตามสมควร การกระจายอำนาจปกครองนั้นต้องกำหนดให้หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการบริหารงานหรือจัดทำกิจการที่ได้รับ

มอบหมายได้เองพอสมควร คือมีอำนาจวินิจฉัยและดำเนินการได้เองด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตนเอง

4. มีงบประมาณและรายได้เป็นของท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจปกครองนั้นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณของตนเอง ซึ่งแตกต่างหากจากส่วนกลางโดยมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่างๆและทรัพย์สินตลอดจนเงินอุดหนุน (ถ้ามี) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่างๆ

5. มีหน้าที่ปฏิบัติงานที่เป็นของท้องถิ่นของตนเอง นอกจากจะมีงบประมาณแยกออกเป็นสัดส่วนของตนเองแล้ว การกระจายอำนาจปกครองนั้นจะต้องมีเจ้าหน้าที่อื่นเป็นพนักงานของตนเองเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด เจ้าหน้าที่เหล่านี้มิได้ขึ้นอยู่กับสังกัดกระทรวง ทบวง ในส่วนกลางโดยตรง แต่เป็นเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นแต่ละแห่ง

กรอบแนวคิดในการกระจายอำนาจการปกครอง

เอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2545:104-105) ได้กำหนดกรอบแนวความคิดการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักการและสาระสำคัญ 3 ด้านคือ

1. ด้านความเป็นอิสระ ในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล และการเงิน การคลังของตนเอง โดยยังรักษาความเป็นรัฐเดี่ยวและความมีเอกภาพของประเทศ การมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและความมั่นคงของชาติเอาไว้ได้ ตลอดจนการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองท้องถิ่นภายใต้ระบอบประชาธิปไตย

2. ด้านการบริหารราชการแผ่นดินและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น รัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงตนเองและตัดสินใจในกิจการของตนเองได้มากขึ้น โดยปรับบทบาทและภารกิจของราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาคและเพิ่มบทบาทให้ส่วนท้องถิ่นเข้าดำเนินการแทน เพื่อให้ราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาครับผิดชอบในกิจการมหภาคและภารกิจที่เกินกว่าขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการได้ โดยกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านนโยบายและด้าน

กฎหมายเท่าที่จำเป็น ให้การสนับสนุนส่งเสริมด้านเทคนิค วิชาการและตรวจสอบติดตาม ประเมินผล

3. ด้านประสิทธิภาพการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะที่ดีขึ้นหรือไม่ต่ำกว่าเดิมมีคุณภาพ มาตรฐาน การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการให้มากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมดำเนินงานและติดตามตรวจสอบ

โดยสรุป การกระจายอำนาจนั้นคือการที่รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของการกระจายอำนาจตามพื้นที่หรือการกระจายอำนาจตามภาระหน้าที่ซึ่งทั้งสองส่วนมีจุดประสงค์คือ การแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐบาลกลางและการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงเนื่องจากให้องค์กรในท้องถิ่นเป็นผู้จัดการและดูแลซึ่งองค์กรเหล่านี้เป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากกว่า ส่วนการที่จะแก้ไขปัญหาหรือภาระต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นก็ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญตามมา ได้แก่การจัดตั้งองค์กรท้องถิ่น การให้อำนาจในการจัดการกับปัญหาความเป็นอิสระในการทำงาน จัดเก็บภาษีตามกฎหมายเพื่อนำมาพัฒนาพื้นที่ และสิ่งสำคัญที่สุดของการกระจายอำนาจคือการให้โอกาสกับประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเองซึ่งเป็นหลักสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งการมอบอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเองนั้น (devolution) ถือเป็นการกระจายอำนาจทางการปกครองอีกอย่างหนึ่ง

ที่เรียกว่า devolution นี้เป็นการมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจปกครองตนเองอย่างแท้จริงเป็นการมอบอำนาจให้ทั้งในการเมืองและการบริหาร เป็นเรื่องที่ท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดนโยบายและควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายท้องถิ่นของตนเองได้ (Smith, 1967: 22-40)

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการจัดองค์การในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการกระจายอำนาจปกครอง (Decentralization) โดยรัฐได้โอนหรือมอบภารกิจหรือบริการสาธารณะให้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำแผนรัฐ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง สามารถกำหนดนโยบาย ตัดสินใจ และบริการจัดการเกี่ยวกับการจัดทำภารกิจหรือบริการสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบได้อย่างอิสระ ปลอดภัยจากการชี้นำของรัฐบาล

นิยามและความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต (2531: 28) ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นว่า การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครอง และดำเนินการบางอย่างโดยการดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานท้องถิ่นต้องมีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน โดยให้มีอิสระในการบริหาร แต่รัฐบาลยังต้องควบคุมด้วยวิธีต่างๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากควบคุมของรัฐไม่ได้เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

ประทาน คงฤทธิศึกษาการ (2526: 2) กล่าวว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจปกครองของรัฐ โดยนัยนี้จะเกิด องค์กรทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้นๆ องค์กรนี้จัดตั้งและถูกควบคุมโดย รัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

วิญญู อังคนารักษ์ (2519: 11) ให้คำนิยามการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครองในรูปลักษณะกระจายอำนาจการปกครองบางอย่าง ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่นทำกันเอง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสปกครอง และบริหารงานของท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ในงานดำเนินไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตรงกับความประสงค์ของประชาชน โดยเหตุที่ว่าประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมจะทราบความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ ได้ดีกว่าบุคคล และย่อมมีความผูกพันต่อท้องถิ่นนั้นๆ ยิ่งกว่าผู้อื่น โดยมีเจ้าหน้าที่ซึ่งราษฎรในท้องถิ่นได้เลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือแต่บางส่วนมาบริหารราชการในท้องถิ่น โดยมีงบประมาณของตนเอง และมีอิสระในการบริหารงานพอสมควร

William (1953: 574) นิยามว่าการปกครองท้องถิ่นหมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นและให้มีอำนาจปกครองตนเอง (autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (legal rights) และต้องมี

องค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (necessary organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ

Daniel (1967: 1-2) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงแต่บางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้น การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเองอันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลางโดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาล มีอำนาจในการตัดสินใจและการบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

สรุป การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ระบบการปกครองส่วนหนึ่งของประเทศ ที่มีอาณาเขตที่แน่นอน และขนาดเล็ก รองจากระดับภูมิภาคและรัฐ มีจำนวนประชากรภายในท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งการจัดตั้งมีผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ ทั้งนี้เพื่อเปิด โอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม และได้มีโอกาสเรียนรู้ทางการเมือง ด้านการบริหารมีสิทธิตามกฎหมาย มีอำนาจอิสระ ทั้งนี้ต้องไม่กระทบต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐ มีองค์กรของตนเองซึ่งประกอบไปด้วยสภาท้องถิ่น และคณะผู้ทำหน้าที่ปกครอง ซึ่งจะต้องมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน ซึ่งอาจจะทั้งหมดหรือบางส่วน และการเลือกตั้งเป็นไปโดยอิสระ สามารถมีรายได้ในการจัดงบประมาณโดยการจัดเก็บของตนเอง มีอำนาจในการบริหารงาน กำหนดนโยบาย การตัดสินใจและการบริหารนโยบายสาธารณะต่างๆ ให้ท้องถิ่นของตนเอง สามารถให้บริการประชาชนเพื่อสนองความต้องการขั้นพื้นฐานได้ ซึ่งอำนาจการบริหารและการจัดการจะต้องอยู่ภายใต้บทบังคับซึ่งถูกควบคุมโดยรัฐบาลกลาง

องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต (2523: 22) ได้เสนอองค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญ 8 ประการ ดังนี้ คือ

- 1) สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่อง

ปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2) พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่ และระดับหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติและความสำนึกในการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดพื้นที่ จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม(UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ควรมีพลเมืองประมาณ 5,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่จะพิจารณาคด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหาร รายได้ และบุคลากร เป็นต้น

3) การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4) องค์การนิติบุคคลจัดตั้งโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอนมีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

5) การเลือกตั้งสมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อการเข้ามีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองของประชาชนโดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6) อิสระในการปกครองท้องถิ่น สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการภายในขอบเขตของกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ

7) งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษี เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

8) การควบคุมดูแลของรัฐเมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้ว ยังคงอยู่ในความกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐ และประชาชน โดยส่วนรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่น ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า มีอิสระอย่างเต็มที่ที่มีเฉพาะอิสระในการดำเนินงานเท่านั้น เพราะมีฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตย รัฐจึงต้องสงวนอำนาจในการควบคุมดูแล

วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น สามารถสรุปได้ดังนี้ (ประทาน, 2526: 9-10)

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่มองเห็นได้ชัดเจนว่า การที่รัฐบาลจะบริหารประเทศก็จำเป็นต้องอาศัยงบประมาณเป็นหลัก และหากงบประมาณจำกัด แต่ภาระกิจที่จะต้องดำเนินการให้กับชุมชนต่างๆ อาจไม่เพียงพอ และเมื่อเป็นเช่นนี้หากมีหน่วยการปกครองท้องถิ่นเกิดขึ้น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ก็จะมีรายได้ มีงบประมาณของตนก็พอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ ภาระในเรื่องนี้เป็นการแบ่งภาระทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาจะดำเนินการ

2. เพื่อเป็นการสนองตอบต่อความต้องการของคนในท้องถิ่น การปกครองประเทศนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาล เช่น สหรัฐอเมริกา แบ่งเป็นมลรัฐต่างๆ การปกครองของสหรัฐจึงได้กระจายอำนาจให้มลรัฐต่างๆ ไป เพื่อแต่ละรัฐจะได้จัดการปกครองให้สอดคล้องกับความต้องการของตน และภายในมลรัฐ (state) หน่วยการปกครองที่จะสนองตอบความต้องการหรือสัมผัสกับประชาชนมากที่สุดก็คือหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั่นเอง และโดยวิธีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารก็ย่อมมาจากการเลือกตั้ง ดังนั้นเมื่อความประสงค์ของประชาชนมีอย่างไร เขาอาจจะแสดงความต้องการได้เสมอ การปกครองท้องถิ่นจึงถือได้ว่าเป็นหน่วยการปกครองเพื่อสนองความต้องการ และทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง (political participation) ได้

3. เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น แต่ละท้องถิ่น ได้มีโอกาสในการกำหนดนโยบาย และการควบคุมให้เป็นไปตามนโยบายที่ท้องถิ่นต้องการ และในบรรดา นโยบายดังกล่าว นั้นแน่นอนย่อมเป็นความต้องการของคนในท้องถิ่นที่จะให้ได้ มาซึ่งความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นเป็นที่ตั้ง ทุกคนก็ต้องการให้ท้องถิ่นของตนเจริญ บ้านเมืองมีฐานะดีมีความเป็นอยู่ ที่สะดวกสบาย และโดยนัยนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ย่อมมีภาระอันสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งกล่าวโดยตรงแล้วการปกครองท้องถิ่นย่อมจะเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้

4. เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเมือง หมายถึง การที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจในระบบการเมือง รู้ถึงการเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้ก็โดยระบบการปกครองท้องถิ่นที่จะต้องมีการเลือกตั้ง มีระบบพรรคการเมืองระดับท้องถิ่น มีการต่อสู้และการแข่งขันทางการเมือง ตามวิถีทางและตามกติกา ในที่สุดจะทำให้ประชาชนเข้าใจถึงระบบการปกครองตนเองเข้าใจถึงหน้าที่ ฝ่ายนิติบัญญัติ เข้าใจถึงหน้าที่ฝ่ายบริหาร เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร เข้าใจถึงคุณค่าของการควบคุมโดยประชาชน ในที่สุดก็จะทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองได้

5. เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงจำเป็น โดยให้อำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษี อากร ซึ่งเป็นวิธีหารายได้ ให้กับท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

โดยสรุป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือได้ว่าเป็นรากฐานที่สำคัญของการปกครองในระบบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันสำหรับฝึกสอนให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครอง ทำให้ประชาชนเกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่ของตน นอกจากนี้ถือได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นการเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทั้งทางด้านการเงิน บุคลากร ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ ในภารกิจต่างๆ นอกจากเป็นการเปิด โอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังทำให้ประชาชนรู้จัก

การปกครองตนเอง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชน จะมีส่วนรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยกันหาทางแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นของตน พร้อมทั้งเป็น การสนองตอบต่อความต้องการของท้องถิ่นที่ตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ และเป็นแหล่ง สำหรับฝึกและสร้างผู้นำทางการเมืองหรือการบริหารประเทศในอนาคต อีกด้วย

3. การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

อบต. หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง เกิดขึ้น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ปัจจุบันมีการแก้ไขถึงฉบับ ที่ 5 พ.ศ. 2546) ครั้งแรกมีจำนวน 617 แห่งเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 ปัจจุบันมีทั้งหมด 6,745 แห่ง มี รูปแบบคล้ายการปกครองระดับชาติกล่าวคือ ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ฝ่ายการเมือง และฝ่ายประจำ กล่าวคือ

ก. ฝ่ายการเมือง ประกอบด้วย

1. สภา อบต. ประกอบด้วย สมาชิก อบต. ซึ่งได้รับเลือกตั้งจากประชาชนหมู่บ้านละ 2 คน โดยให้ที่ประชุมเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ประธานสภา 1 คน รองประธานสภา 1 คน และ เลขานุการ อีก 1 คน นอกนั้นเป็นสมาชิกสภา (ซึ่งต้องเลือกตั้งเป็นประธานกรรมการบริหาร 1 คน และกรรมการบริหารอีก 2 คน) โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี โดยสภาองค์การบริหารส่วน ตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1.1 ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการของ องค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่าย ประจำปี และร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

1.3 ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบาย และ แผนพัฒนาตำบล และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

2. คณะกรรมการบริหาร สภา อบต. เป็นผู้เลือกคณะกรรมการบริหาร อบต. ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหาร 1 คน และกรรมการบริหารอีกจำนวน 2 คน มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกิจการทั้งปวงขององค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้

2.1 บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบังคับ และแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2.2 รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

2.3 ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

ข. ฝ่ายประจำ ประกอบด้วย

1. สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการ งานประชุม งานเกี่ยวกับการตราข้อบังคับตำบล งานนิติกร งานการพาณิชย์ งานรัฐพิธี งานประชาสัมพันธ์ งานจัดทำแผนพัฒนาตำบล งานจัดทำข้อบังคับงบประมาณประจำปี แผนงาน และส่วนงานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบังคับงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

2. ส่วนการคลัง ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่าย การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักภาษีเงินได้ และการนำส่งภาษี การตัดโอนเงินเดือน การรายงานเงินคงเหลือ การจัดทำบัญชีทุกประเภท งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

3. ส่วนโยธา ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบงานประมาณการค่าใช้จ่ายตามโครงการ งานควบคุมอาคาร งานการก่อสร้าง งานซ่อมบำรุง งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

4. ส่วนสาธารณสุข (มีเฉพาะอบต. ชั้นหนึ่ง) ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสุขาภิบาล งานควบคุม

โรคติดต่องานอื่นๆที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

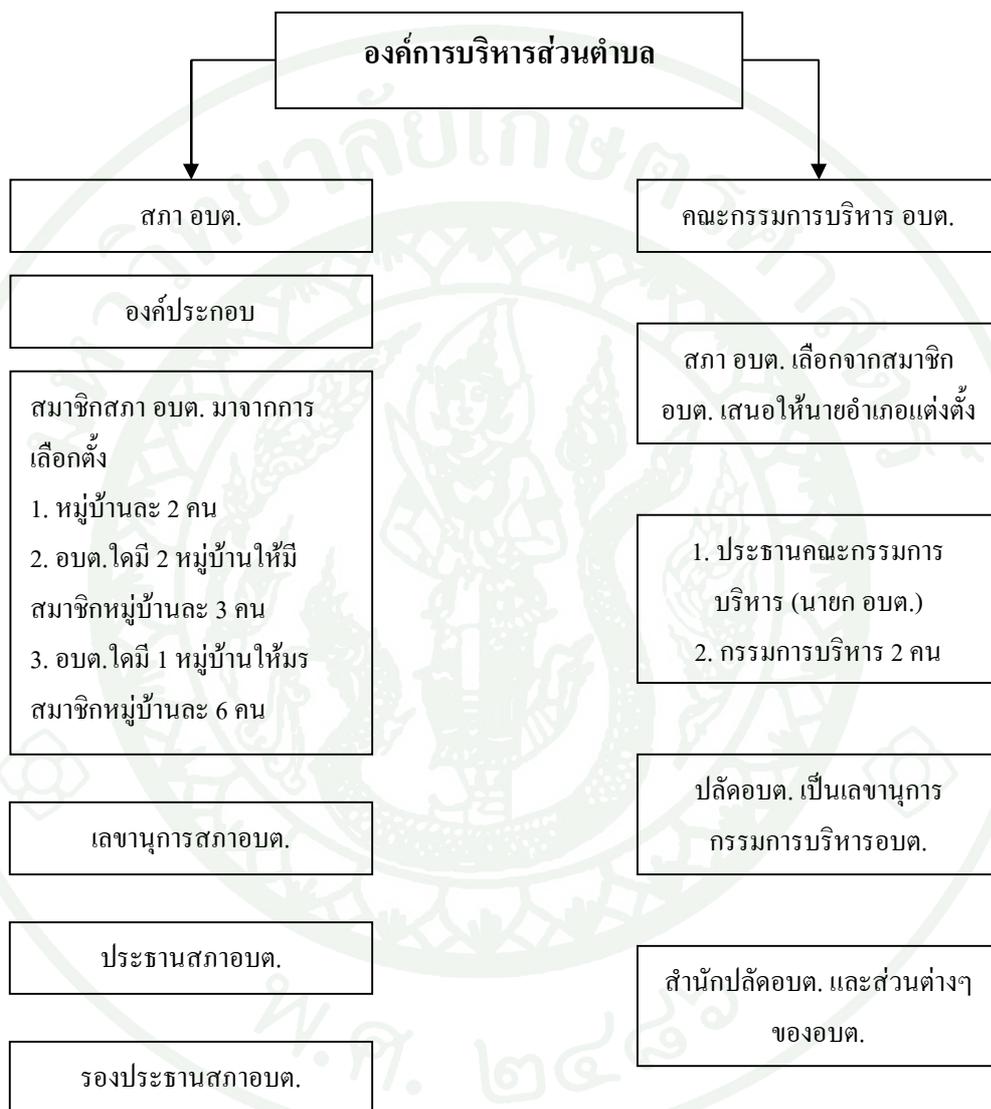
โครงสร้างการบริหารงาน

กรมการปกครองได้จัดแบ่ง อบต. ออกเป็น 5 ชั้น โดยใช้รายได้เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ได้แก่

- อบต. ชั้น 1 เป็นอบต. ที่มีเกณฑ์รายได้ตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป มีจำนวนพนักงานส่วนตำบลได้ 21 ตำแหน่ง ปัจจุบันมี 74 แห่ง
- อบต. ชั้น 2 เป็นอบต. ที่มีเกณฑ์รายได้ 12-20 ล้านบาท มีจำนวนพนักงานส่วนตำบลได้ 12ตำแหน่ง ปัจจุบันมี 78 แห่ง
- อบต. ชั้น 3 เป็นอบต. ที่มีเกณฑ์รายได้ 6-12 ล้านบาท มีจำนวน พนักงานส่วนตำบลได้ 6 ตำแหน่งปัจจุบัน 205 แห่ง
- อบต. ชั้น 4 เป็น อบต. ที่มีเกณฑ์รายได้ 3-6 ล้านบาท มีจำนวนพนักงานส่วนตำบลได้ 4 ตำแหน่ง ปัจจุบันมี 843 แห่ง
- อบต. ชั้น 5 เป็นอบต. ที่มีเกณฑ์รายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท มีจำนวนพนักงานส่วนตำบลได้ 3 ตำแหน่ง ปัจจุบัน มี 5,544 แห่ง

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายด้านการเมืองการปกครองที่จะส่งเสริมให้องค์กรปกครองในส่วนท้องถิ่น ระดับตำบลเป็นนิติบุคคลเพื่อความคล่องตัวและร่วมกันแก้ไขปัญหาของประชาชนในตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นสมควรที่เป็นฐานของสภาตำบลและการบริหารงานเสียใหม่ให้สามารถกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น จึงได้มีการออกพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยกำหนดให้สภาตำบลมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 150,000 บาท กระทรวงมหาดไทยก็จะดำเนินการยกฐานะจากสภาตำบลขึ้นเป็น “องค์การบริหารส่วนตำบล” (อบต.) ดังนั้น จึงถือได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นระดับล่างสุด

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติ สภาตำบล และ อบต. พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน พุทธศักราช 2540 (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

ที่มา: อุดร ตันตีสุนทร (2547: 13 – 14)

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ.2537 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5 พ.ศ.2546)

1. พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)

2. มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา 67 ดังนี้

(2.1) จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก

(2.2) การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(2.3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

(2.4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(2.5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

(2.6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ

(2.7) คุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(2.8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(2.9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

3. มีหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขต อบต. ตามมาตรา 68 ดังนี้

(3.1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร

(3.2) ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

(3.3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

(3.4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

(3.5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์

(3.6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

(3.7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ

(3.8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

(3.9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบต.

(3.10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

(3.11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

(3.12) การท่องเที่ยว

(3.13) การผังเมือง

4. อำนาจหน้าที่ของ อบต. ตามมาตรา 66 มาตรา 67 และมาตรา 68 นั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้ อบต. ทราบล่วงหน้าตามสมควร หาก อบต. มีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าวให้นำความเห็นของ อบต. ไปประกอบการพิจารณา ดำเนิน กิจการนั้นด้วย (มาตรา 69)

5. มีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล (มาตรา 70)

6. อาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อเพื่อใช้บังคับในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ของ อบต. โดยจะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บ และกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ (มาตรา 71)

7. อาจขอให้ราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่นไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการของ อบต. เป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม (มาตรา 72)

8. อาจทำกิจการนอกเขต อบต. หรือร่วมกับสภาตำบล อบต. อบจ. หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเพื่อกระทำการร่วมกันได้

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ท้องถิ่นพ.ศ.2542

- มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา 16 ดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
2. การจัดให้มี และบำรุงรักษาทางบกทางน้ำและทางระบายน้ำ
3. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
4. การสาธารณสุขปโภค และการก่อสร้างอื่นๆ
5. การสาธารณสุขการ
6. การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา
10. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มี และบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การส่งเสริมกีฬา
15. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
16. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
17. การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
18. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
20. การจัดให้มี และควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน
21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
22. การจัดให้มี และควบคุมการฆ่าสัตว์
23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่นๆ
24. การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

25. การผังเมือง
26. การขนส่ง และการวิศวกรรมจราจร
27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
28. การควบคุมอาคาร
29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน
31. กิจอื่นใด ที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2573 กำหนดให้มีหน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่นที่เรียกว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขึ้น โดยสภาตำบลที่จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น จะต้องมียาได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่กำหนดไว้ โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล จะมีสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีสมาชิก 2 ประเภท คือสมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุก ๆ หมู่บ้านในตำบล และแพทย์ประจำตำบลและสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจากรายการในแต่ละหมู่บ้านในตำบลนั้น หมู่บ้านละ 2 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะเลือกคณะบุคคลขึ้นมาเป็นคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่เกิน 2 คน และสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งไม่เกิน 4 คน นอกจากนี้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะเลือกสมาชิกด้วยกันเป็นประธานสภา 1 คน และรองประธานสภา 1 คน รวมทั้งเลขานุการ 1 คน ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะต้องไม่เป็นคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ในส่วนของคณะกรรมการบริหารก็จะเลือกคณะกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการบริหารคนหนึ่ง และเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหารอีกคนหนึ่ง

การกำกับดูแลองค์กรปกครองท้องถิ่น ต้องทำเท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือประโยชน์ของประเทศโดยส่วนรวม ทั้งนี้ จะกระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือนอกเหนือจากที่กฎหมายมิได้บัญญัติไว้บทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับ ปัจจุบันได้ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมากต่อการบริหารและการจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังเช่นในปี 2542 รัฐสภาได้ตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นหลายฉบับ ในจำนวนดังกล่าว ได้แก่

1. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542
2. พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542
3. พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542
4. พระราชบัญญัติงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
5. พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็น เทศบาล พ.ศ. 2542
6. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2542
7. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 10)
8. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2543 (ฉบับที่ 11)
9. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542
10. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542
11. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542

4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น

จากการตรวจเอกสารปรากฏว่า ได้มีผู้ให้ความหมายและแนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้หลายท่านดังนี้

Good (1959:376) ให้ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ไว้หลายความหมาย ได้แก่

1. ความหมายทั่วไป หมายถึง ความเชื่อ ความเห็น ข้อพิจารณา ความรู้สึก หรือ ทศนะที่ยังไม่ได้รับการพิสูจน์อย่างแน่นอน และยังขาดน้ำหนักทางเหตุผลหรือการวิเคราะห์ หรือกล่าวอย่างกว้าง ๆ ได้ว่ามีความเป็นไปได้มากกว่าความรู้
2. ความหมายเฉพาะ หมายถึง การพิจารณาหรือการวินิจฉัยอย่างมีแบบแผนจากแหล่งข้อมูลหรือบุคคลที่เชื่อถือได้

3. ความคิดเห็นสาธารณะ (Public Opinion) หมายถึง การพิจารณาหรือข้อวินิจฉัยรวมของกลุ่มคนในสังคมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ หรือข้อเท็จจริง

Issak (1981: 203) กล่าวว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางคำพูดหรือคำตอบที่บุคคลได้แสดงออกต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยเฉพาะจากคำถามที่ได้รับต่างๆ ไปโดยปกติแล้วความคิดเห็นแตกต่างจากเจตคติ คือ ความคิดเห็นจะเกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะขณะที่เจตคติจะเป็นเรื่องทั่วไป มีความหมายกว้างกว่า

Engle and Shellgrove (1969: 593) ให้คำจำกัดความของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกทางด้านเจตคติที่ออกมาเป็นคำพูดเป็นการสรุปหรือการลงความคิดเห็นโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่

ปทานุกรมสังคมวิทยา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2532: 246) ได้บัญญัติคำว่าความคิดเห็นซึ่งตรงกับคำว่า Opinion ในภาษาอังกฤษไว้ว่า หมายถึง 1) ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม 2) ทศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง 3) คำแถลงที่ยอมรับนับถือกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา คำว่า ความคิดเห็นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าเจตคติ ซึ่งมีคำอธิบายไว้ว่าแนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือเรียนรู้มา และกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสับสนุน หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่างหรือต่อบุคคลบางคน

ณรงค์ ศรีสวัสดิ์ (2526: 45) เห็นว่าความคิดเห็นเป็นเพียงความเชื่อที่บุคคลมีต่อวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่งในสิ่งแวดล้อมต่างๆ จึงแตกต่างจากทัศนคติในแง่ที่ว่า ความคิดเห็นมีความเป็นอิสระจากอารมณ์หรือไม่มีอารมณ์แอบแฝงอยู่ และส่วนประกอบด้านความรู้จะมีความสำคัญอย่างยิ่งเด่นชัดในความคิดเห็น โดยความรู้อาจอยู่ในรูปของข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ

อุทัย หิรัญโต (2519: 80-81) ให้ความเห็นไว้ว่าความคิดเห็นของคนมีหลายระดับ คืออย่างผิวเผินก็มี อย่างลึกซึ้งก็มี สำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้น เป็นความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและติดตัวไปเป็นเวลานาน เป็นความคิดเห็นต่างๆ ไป ไม่เฉพาะอย่าง ซึ่งมีประจำตัวของบุคคลทุกคน ความคิดเห็นที่ไม่ลึกซึ้งเป็นความคิดเห็นเฉพาะอย่าง และมีอยู่เป็นเวลานานสั้นเรียกว่า Opinion เป็นความ

คิดเห็นประเภทหนึ่งที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนรากฐานของพยานหลักฐานที่เพียงพอแก่การพิสูจน์มีความรู้
แห่งอารมณ์น้อยและเกิดขึ้นได้ง่ายแต่สลายตัวเร็ว

สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม (2524: 104) ได้อธิบายเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า
ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกต่อบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คนเรามีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป
และความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ

ประคอง วรรณสูตร (2525: 3) กล่าวว่าไว้ว่า “ความคิดเห็น” ถือได้ว่าเป็นการแสดงออก
ทางด้านทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมามีอารมณ์เป็นส่วนประกอบและ
เป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

ทวี เลาหามัญ (2520: 4) กล่าวว่าไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกที่อยู่บน
พื้นฐานของข้อเท็จจริงและทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นบุคคล กลุ่มบุคคลหรือ
สถานการณ์ เป็นต้น ความคิดเห็นอาจจะเป็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งนั้นก็ได้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520: 3) กล่าวว่าไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางทัศนคติอย่าง
หนึ่ง แต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่พร้อมที่จะมี
ปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ (2522: 99) ได้กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นสภาพจิตใจ
ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยที่ยังไม่แสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดออกมา
เป็นที่ปรากฏต่อบุคคลและสาธารณชน

จากแนวความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปความคิดเห็นว่า เป็นการแสดงออกของบุคคล
ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ ความคิด และทัศนคติ ซึ่งต้องอาศัยพื้นฐานความรู้และ
ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคลเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจแสดง
ออกมา นอกจากนี้การแสดงความคิดเห็นอาจจะมีอารมณ์เป็นองค์ประกอบด้วย การลงความเห็น
อาจแตกต่างกันออกไปเป็นลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการ
ถูกต้องหรือไม่

ประเภทของความคิดเห็น

Renner (n.d. อ้างใน ตัดตยา กระแสรัชล, 2538) กล่าวว่า จำแนกความคิดเห็นออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด – เชิงลบสุด (Extreme Opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุดได้แก่ ความรัก จนหลงทิศทางลบสุดได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นรุนแรง เปลี่ยนแปลงยาก
2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Contents) การมีความเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ขึ้นอยู่กับความรู้ ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ได้แก่ ชอบ ยอมรับความคิดเห็น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดีได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสิ่งเดียวจึงไม่จำเป็นต้องคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกันเสมอไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับอิทธิพลต่อการแสดงออกของความคิดเห็นในสิ่งนั้น ๆ ปัจจัยพื้นฐานเหล่านี้ได้มีผู้เสนอแนวความคิดไว้หลายประการ สามารถสรุปได้ดังนี้

Foster (n.d. อ้างใน ชัชชัช ไทยเทพ, 2540) กล่าวว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดทัศนคติหรือความคิดเห็นไว้ 2 ประการ

1. ประสบการณ์ ความคิดเห็นหรือทัศนคติจะเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบเห็นคุ้นเคย หรือได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ
2. ระบบค่านิยม เนื่องจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมแตกต่างกัน ดังนั้น จึงอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

Oskamp (1977: 119-133) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็นดังนี้ คือ

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Gene and Physiological Factors) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยพูดถึงมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรมจะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษา เจตคติ หรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้ ปัจจัยทางด้านร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย หรือผลกระทบจากการใช้ยาเสพติด จะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคลยกตัวอย่างเช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมมักจะเป็นคนที่มีอายุมาก เป็นต้น

2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct Personal Experience) คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความนึกคิดต่าง ๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำ หรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตนเองทำ ให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ตนเองที่ได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มคั้นให้ทาน เขาจะมีความรู้สึกชอบ เนื่องจากน้ำส้มหวาน เย็น หอมชื่นใจทำให้เขามีความรู้สึกต่อน้ำส้มที่ได้ทานเป็นครั้งแรก เป็นประสบการณ์โดยตรงที่เราได้รับ

3. อิทธิพลจากครอบครัว (Parental Influence) เป็นปัจจัยเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อ แม่และครอบครัว ทั้งนี้ เมื่อตอนเป็นเด็กเล็ก ๆ จะได้รับการ อบรมสั่งสอนทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการของร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัว จากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

4. เจตคติหรือความคิดเห็นของกลุ่ม (Group Determinants of attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคม และอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้น ความคิดเห็นและเจตคติต่าง ๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเพื่อนในโรงเรียนกลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามเป็นไปตามกลุ่ม

5. สื่อมวลชน (Mass Media) เป็นสื่อต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับ สื่อต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลมี ความคิดเห็น มีความรู้สึกต่าง ๆ เป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ

ขวัญใจ สมรรถบุตร (2524: 8) กล่าวว่าความคิดเห็นของบุคคลจะเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคลอีกด้วยซึ่งคุณสมบัติประจำ ตัวบางอย่าง เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน และการติดต่อระหว่างบุคคล นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะพื้นฐานความรู้อันเป็นกระบวนการทางสังคม กรรมที่

ได้รับการศึกษามาเป็นเวลานานหลายปี จะเป็นรากฐานในการก่อให้เกิดความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งในทฤษฎีต่าง ๆ เช่นทฤษฎีด้านการยอมรับการเปลี่ยนแปลงหรือสิ่งใหม่ ๆ ของ Rogers กลุ่มตัวอย่างผู้มีการศึกษาหรือพื้นฐานความรู้สูงจะยอมรับสิ่งใหม่ ๆ ได้รวดเร็วกว่าผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ต่ำ

เรื่องเวทย์ แสงรัตนา (2522: 20) กล่าวว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการพูดหรือเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้”

สุทธิพงษ์ แสงมณี (2524 : 11) กล่าวว่า “ความคิดเห็น”เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแสดงออกโดยอาศัย สถานภาพ ความเชื่อ พื้นความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของบุคคลอื่น ซึ่งการแสดงความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้น บุคคลอื่นอาจไม่เห็นด้วยก็ได้

จากแนวคิดของหลายท่าน เราสามารถสรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลในแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่อาจเหมือนกันหรือแตกต่างกันออกไปปัจจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านพันธุกรรมและสรีระ คือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่าง ๆ คุณภาพของสมอง

1.2 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการศึกษาทำให้บุคคลมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

1.3 ความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติของบุคคลต่อเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้กลุ่มบุคคลในสังคม หรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

1.4 ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2.1 สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใด ก็จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือ สังคมนั้น ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

2.3 ข้อเท็จจริง ในเรื่องต่าง ๆ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนจะได้รับ ทั้งนี้เพราะข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคลได้รับแตกต่างกันก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

5. แนวความคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 กำหนดหลักการเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้ “รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่น ได้เอง พัฒนาระบบเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณสุขอุปโภคและสาธารณสุขการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน นอกจากนั้น ในหมวด 9 ตั้งแต่มาตรา 282 ถึง 290 ได้กำหนดให้รัฐจะต้องให้ความสำคัญอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะโดยรัฐบาลเป็นผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายในกรอบของกฎหมายและ เพื่อกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องรวมทั้งยังกำหนดอำนาจของประชาชนใน การถอดถอน สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และการเสนอให้สภาท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่น นอกจากนี้ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง การจัดสรร สักส่วนภาษีและอากรระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ระหว่าง รัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองนอกจากนี้ แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2543 กำหนดกรอบแนวคิด เป้าหมายและแนวทางการกระจายอำนาจ เพื่อให้การกระจายอำนาจบรรลุตามเจตนารมณ์ที่ระบุไว้ ในรัฐธรรมนูญโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ไม่เป็นแผนที่เบ็ดเสร็จมีกระบวนการที่ ยืดหยุ่นและสามารถปรับวิธีการให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ เพิ่มขึ้น (วุฒิสภา ตัน ไชย, 2545:28-30)

1. แนวคิดในการถ่ายโอนภารกิจ

อลงกรณ์ พลบุตร (2542: 15-18) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจไว้ว่า เนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจ (transfer of functions) เป็นผลพวงของการกระจายอำนาจ ดังนั้น การถ่ายโอนภารกิจจึงเป็นกิจกรรมแบบผสมที่เป็นบูรณาการ (integration) ระหว่างกิจกรรมทางการ บริหาร (administrative activities) และกิจกรรมทางการปกครอง (governmental activities) ด้วย เหตุผลดังกล่าว การถ่ายโอนภารกิจจึงเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะเหมือนเหรียญสองด้าน ที่จะต้อง ดำเนินควบคู่กันไประหว่างกิจกรรมทางการบริหารและการปกครอง ซึ่งมีหลักแนวคิดดังต่อไปนี้

1. การถ่ายโอนภารกิจในมิติที่เป็นกิจกรรมทางการบริหาร

1.1 ความจำเป็นในการกระจายทรัพยากรการบริหารไปสู่ท้องถิ่น (resource allocation) โดยอำนาจรัฐในส่วนกลางกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนานโยบายและแผนอย่างกว้างๆ โดยมีศูนย์ ข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจนโยบายเพื่อให้เกิดความยุติธรรม และความเป็นธรรมใน สังคม หรือการดำเนินกลยุทธ์เพื่อให้สามารถแข่งขันในระดับชาติได้ สำหรับหน่วยงานระดับ ท้องถิ่นกำหนดนโยบาย แผนและดำเนินนโยบาย และปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ในจัดการ ทรัพยากรในท้องถิ่น เป็นการให้สิทธิพลชนในการตัดสินใจเลือกทางเลือกในการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง ซึ่งการกระจายอำนาจดังกล่าวไม่น่าขัดแย้งการเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจส่วนรวมแต่อย่างใด หากแต่กลับช่วยส่งเสริมสร้างศักยภาพในการเผชิญหน้าปัญหา เศรษฐกิจในอนาคตด้วยซ้ำ

1.2 ความจำเป็นในการจัดระเบียบการบริหารให้มีความแตกต่างกันตามท้องถิ่น (fragmentation) ไม่รวมเป็นแบบเดียวกัน (uniformity)

เนื่องจากลักษณะท้องถิ่นและชุมชนมีปัญหาและความต้องการต่างกัน นโยบาย โครงสร้างองค์กรและการจัดการ ตลอดจนระเบียบข้อบังคับ จึงควรแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งไม่น่าขัดกับสภาพการเป็น “รัฐเดี่ยว” เพราะถึงอย่างไรรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุด ตลอดจนกฎหมายหลักต่างๆก็ยังคงครอบคลุมทั่วประเทศ ซึ่งไม่มีองค์กรใดสามารถดำเนินการละเมิดกฎหมายเหล่านี้ได้อยู่แล้ว กฎหมายที่จำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วนคือ กฎหมายเกี่ยวกับระเบียบบริหารราชการเท่านั้น

1.3 ความจำเป็นในการผ่อนคลายวิธีการบริหารจากการเป็นผู้ปฏิบัติ (operation) เป็นผู้กำกับหลักเกณฑ์ กติกา (regulatory) ให้ผู้อื่นปฏิบัติแทน

ภารกิจของรัฐยุคใหม่มีเพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมดังกล่าว ซึ่งถ้าหากรัฐดำเนินการเองทั้งหมดก็จะต้องเพิ่มงบประมาณ และกำลังคนจำนวนมาก และผลที่เกิดขึ้นก็ไม่จำเป็นต้องมีประสิทธิภาพเสมอไป เมื่อทรัพยากรจำกัด และมีความกดดันให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารสาธารณะ รัฐบาลควรมีขนาดเล็ก มุ่งเน้นภารกิจกำหนดหลักเกณฑ์ ให้ภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินการให้เกิดความยุติธรรมในการแข่งขันโดยเสรี เพื่อให้ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริโภค ทั้งนี้องค์กรที่ทำหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ที่วันนี้ควรมีลักษณะเป็นคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการ ผู้ให้บริการ และผู้บริโภค ไม่ควรมีแต่ข้าราชการ ตัวอย่างของคณะกรรมการเช่นนี้ได้แก่ คณะกรรมการการบินพาณิชย์ คณะกรรมการการขนส่งทางบก เป็นต้น

1.4 ความจำเป็นในการลดขนาดการบริการ (downsizing) ให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัว (flexibility) มากขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมเป็นไปอย่างรวดเร็ว โครงสร้างองค์กรบริหารและการจัดการจำเป็นต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา โครงสร้างการบังคับบัญชาจึงต้องสั้นและยืดหยุ่นได้ตลอดเวลา ข่ายการติดต่อสื่อสารจะต้องกระชับ ตลอดจนระบบการจ้างและค่าตอบแทนก็ต้องยืดหยุ่นด้วย องค์กรที่มีโครงสร้างตายตัวนับวันที่จะขาดประสิทธิภาพและต้องยุบเลิกไป

2. การถ่ายโอนภารกิจในมิติที่เป็นกิจกรรมการปกครอง

2.1 ผลกระทบภายนอกเฉพาะท้องถิ่น (spillover effect) หลักการนี้หมายความว่า กิจกรรมใดที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ภายในชุมชนแห่งใดแห่งหนึ่งโดยเฉพาะ และไม่มีผลกระทบในทางลบต่อผู้คนในชุมชนอื่นๆ ก็ให้ถือว่า กิจกรรมนั้นเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับชุมชน ในกรณีของไทยคือ เทศบาล อบต. หรือองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษต่างๆ แต่ถ้ากิจกรรมใดที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของผู้คนหลายพื้นที่ หลายชุมชน ไม่ควรกำหนดให้เป็นกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับชุมชน เพราะอาจจะเกิดปัญหาการขัดแย้งระหว่างชุมชนต่างๆที่เกี่ยวข้องได้ จึงควรกำหนดให้เป็นกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับสูงขึ้นไปกว่าชุมชนย่อยๆ ในกรณีของไทยนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อาจทำหน้าที่จัดบริการประเภทนี้อาจมีได้หลายลักษณะ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด สหการหรือหน่วยงานประเภทอื่นๆที่องค์กรปกครองท้องถิ่นต่างๆร่วมกันจัดตั้งขึ้น เพื่อจัดบริการบางประเภท หรืออาจกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐบาลก็ได้ ดังนี้เป็นต้น

2.2 หลักความรับผิดชอบทางการเมือง (political accountability) กิจกรรมใดที่ชุมชนแต่ละแห่งสามารถร่วมกันรับผิดชอบในกระบวนการจัดผลิต วางแผน และหารายได้มาใช้จ่ายดำเนินกิจกรรม รวมทั้งควบคุมตรวจสอบคุณภาพการผลิตบริการภายในชุมชนของตนเองได้อย่างสมบูรณ์ ก็ควรกำหนดให้เป็นกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดบริการในเรื่องนั้นๆเป็นของชุมชนดำเนินการโดยชุมชน และรับผิดชอบต่อชุมชนอย่างสมบูรณ์ แต่ถ้าหากกิจกรรมใดที่ชุมชนในแต่ละแห่งไม่สามารถร่วมกันรับผิดชอบในกระบวนการผลิตได้ โดยลำพัง เช่น ไม่สามารถรับผิดชอบในด้านการจัดหารายได้มาใช้ดำเนินกิจกรรมได้ หรือไม่สามารถวางแผนการดำเนินงานได้อย่างสมบูรณ์ ดังนี้เป็นต้น ก็ควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับที่สูงขึ้นไป เช่นเดียวกับกรณีที่กำลังกล่าวถึงขั้นต้น

2.3 หลักประสิทธิภาพ (management efficiency) หมายความว่า การจัดทำกิจกรรมใดๆ ควรต้องประหยัด ถ้าสามารถใช้จ่ายเงินจำนวนน้อยที่สุด เพื่อทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้คนได้จำนวนมากที่สุดก็นับว่าเป็นทางเลือกที่ดี ลักษณะพิเศษของบริการสาธารณะ (public goods) นั้นมักมีลักษณะโครงสร้างต้นทุน และการให้บริการที่เป็นแบบเฉพาะตัว กล่าวคือ มีต้นทุนคงที่ในสัดส่วนที่สูง มีต้นทุนแปรผันต่อหน่วยของการให้บริการต่ำ (ในบางกรณีอาจไม่มีต้นทุนแปรผันเลย) และมีหลายกรณีที่มีต้นทุนแบบพิเศษ เช่น เพิ่มขึ้นเป็นช่วงขั้นบันได เป็นต้นฉะนั้นการจัดบริการสาธารณะบางประเภทจะต้องมีผู้ใช้บริการมากๆ หรือเป็นชุมชนขนาดใหญ่พอสมควรจึงจะประหยัดต้นทุน ถ้าเป็นชุมชนเล็กๆก็อาจต้องจัดการผลิตร่วมกัน เพื่อให้เกิดการประหยัดและสามารถใช้ประโยชน์จาก

บริการเหล่านั้นได้เต็มที่ กิจกรรมสาธารณูปโภคบางประเภท เช่น ไฟฟ้า โทรศัพท์ ต้องผลิตให้คนทั้งประเทศใช้บริการจึงจะประหยัด และคุ้มค่าการลงทุน ในกรณีเช่นนี้ ควรให้หน่วยงานระดับชาติทำการผลิตและให้บริการแก่ทุกชุมชน

2.4 หลักความสามารถของท้องถิ่น (local capability) หลักการนี้เน้นว่ามีความสำคัญทั้งในเชิงทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น และในหลักการจัดโครงสร้างการบริหารองค์การโดยทั่วไป กล่าวคือ ตามแนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นประการที่นิยมปฏิบัติกันในนานาประเทศนั้น ถือว่าการดำเนินกิจกรรมสาธารณะทั้งหมดเป็นหน้าที่ของหน่วยปกครองท้องถิ่นระดับล่างเสมอ หน่วยการปกครองในระดับสูงขึ้นไปจะเลือกดำเนินกิจกรรมสาธารณะใดๆก็ตามเมื่อท้องถิ่นระดับล่างไม่มีศักยภาพที่จะดำเนินการได้ หรือถึงแม้ดำเนินการได้ก็อาจจะเกิดปัญหากระทบกับท้องถิ่นอื่นๆ หรืออาจเป็นผลเสียหายต่อประเทศชาติและสังคมโดยรวมเท่านั้น สำหรับทฤษฎีการบริหารนั้นถือว่าการกระจายอำนาจ (ซึ่งหมายถึงการแบ่งหน้าที่ แบ่งทรัพยากร แบ่งอำนาจการตัดสินใจให้หน่วยงานระดับล่างมีความคล่องตัว และสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ภายนอก ลูกค้ำได้อย่างรวดเร็ว) ก็ต่อเมื่อหน่วยงานระดับล่างมีศักยภาพเพียงพอ ที่รับการกระจายอำนาจจากหน่วยงานระดับสูงลงมาเท่านั้น การกระจายอำนาจที่ปราศจากความพร้อมของหน่วยงานรับการกระจายย่อมนำมาซึ่งความล้มเหลว

2. นโยบายการกระจายอำนาจตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ตราขึ้นตาม มาตรา 284 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งมีบทบัญญัติที่เป็นนโยบายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ ดังนี้

1. คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการจัดตั้งคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีรายละเอียดดังนี้ (สถาบันพระปกเกล้า ,2545:34)

1.1 จัดตั้ง “คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี (เป็นประธาน) กรรมการจากรัฐมนตรีและหัวหน้าหน่วยราชการ 11 คน (รวมภาครัฐ 12 คน) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 12 คน

ผู้ทรงคุณวุฒิ 12 คน มีหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

1.2 คณะกรรมการกระจายอำนาจ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ จัดทำแผนการกระจายอำนาจการจัดระบบการบริการสาธารณะของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปรับปรุงสัดส่วนภาษีอากรและรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอน การถ่ายโอนภารกิจประสานการถ่ายโอนข้าราชการส่วนกลาง ข้าราชการส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการอนุมัติหรือการอนุญาตที่มีกฎหมายบัญญัติให้ต้องขออนุมัติขออนุญาตไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอแนะการตรากฎหมายประกาศ ข้อบังคับระเบียบ คำสั่ง เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจ เสนอแนะการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลางเสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร การงบประมาณและการรักษาวินัยทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอแนะและจัดระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีปรากฏว่าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจไม่ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการฯ (สถาบันพระปกเกล้า, 2545 : 34)

3. แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งวางแผนงานไว้อย่างเป็นขั้นตอนและได้กำหนดระยะเวลาอย่างชัดเจน ดังนี้ (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ. ศ. 2542 ,2542: 63)

1. การดำเนินการของแผนการกระจายอำนาจ ตามมาตรา 30 (การจัดทำแผนตามมาตรา 30 คณะกรรมการต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2544)

1.1 ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ (ก่อนวันที่ 18 พฤศจิกายน 2542) แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แล้วเสร็จภายใน 4 ปี (17 พฤศจิกายน 2546) ดังนี้

1.1.1 ภารกิจที่เป็นการดำเนินการซ้ำซ้อนระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1.2 ภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

1.1.3 ภารกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล

1.2 ภายในระยะเวลาไม่เกิน 10 ปี (17 พฤศจิกายน 2552) ต้องกำหนดของเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ ให้ชัดเจนในระยะแรกอาจกำหนดภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แตกต่างกันได้ตามความพร้อมซึ่งพิจารณาจากรายได้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นจำนวนประชากรค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานคุณภาพในการให้บริการที่ประชาชนจะได้รับ

1.3 กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ให้รัฐทำหน้าที่ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

1.4 กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทดังนี้

1.4.1 ระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. 2544 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาล ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

1.4.2 ระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. 2549 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาล ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35

1.5 การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการสาธารณะในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้เป็นที่ไปตามความจำเป็นและความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. กฎหมายบัญญัติอำนาจเข้าซ้อน กรณีมีกฎหมายใดบัญญัติไว้ในลักษณะที่เป็นผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้ด้วยตนเองหรือมีลักษณะเข้าซ้อนกับการปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ พิจารณาเห็นควรแก้ไขกฎหมาย ให้รายงานต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการแก้ไขกฎหมายนั้น (มาตรา 31)

3. แผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ การทำแผนปฏิบัติการมีสาระเกี่ยวกับรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะ หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการในการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากร การเสนอแก้ไขกฎหมายที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามแผนจัดระบบการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดนโยบายและมาตรการกระจายบุคลากรจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคไปสู่ส่วนท้องถิ่น โดยการสร้างระบบการถ่ายเทกำลังคนสู่ท้องถิ่น และสร้างระบบความก้าวหน้าสายอาชีพ (มาตรา 32) แผนปฏิบัติการเมื่อดำเนินการเสร็จ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ แล้วรายงานต่อรัฐสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้บังคับต่อไป แผนปฏิบัติการมีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการนั้น คณะกรรมการกระจายอำนาจฯ อาจปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ได้

4. การทบทวนอำนาจหน้าที่ และการจัดสรรรายได้ ดำเนินการได้หลังจากที่ได้ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจฯ ไปแล้วทุกระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรรรายได้ เพื่อกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.เป้าหมายของแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2543 เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2543 และรายงานรัฐสภาทราบ พร้อมกับประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2544 ในรายละเอียดได้กำหนดเป้าหมายของแผนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้

4.1 วิสัยทัศน์การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในด้านวิสัยทัศน์การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมี รายละเอียด ดังนี้ (สถาบันพระปกเกล้า, 2545: 38-39)

4.1.1 ช่วง 4 ปีแรก (พ.ศ.2544 - 2547) เป็นช่วงการปรับปรุงระบบการบริหารภายใน ของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น พัฒนายุทธศาสตร์ การสร้างความพร้อม รองรับการถ่ายโอนภารกิจ บุคลากร งบประมาณ ทรัพย์สิน แก่ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านภารกิจ และระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากรส่วนหนึ่งจะมีการถ่ายโอน ไปปฏิบัติงาน ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1.2 ช่วง 6 ปีหลัง (พ.ศ. 2548 - 2553) เป็นช่วงเปลี่ยนผ่าน มีการปรับบทบาทของ ราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชนในการเรียนรู้ ร่วมกัน ในการถ่ายโอนภารกิจ ปรับกลไกความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับ ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ปรับปรุงกฎหมายที่จะทำให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ ดำเนินกิจการสาธารณะตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นดีขึ้น ทำให้ประชาชนมี ส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1.3 ช่วงหลังปีที่ 10 (พ.ศ.2554 เป็นต้นไป) ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้ทั่วถึงและเป็นธรรม ประชาชนมีบทบาทในการตัดสินใจ การ กำกับดูแล และการตรวจสอบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหาร การจัดการและการคลังท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นและสภาท้องถิ่นมีความสามารถและวิสัยทัศน์ใน การบริหาร ราชการบริหารส่วนภูมิภาคเปลี่ยนบทบาทจากฐานะผู้จัดทำบริการสาธารณะเป็นผู้ให้ ความช่วยเหลือทางวิชาการและกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.2 เป้าหมายของแผนการกระจายอำนาจ

ในด้านเป้าหมายของแผนการกระจายอำนาจ ได้ให้รายละเอียด ดังนี้ (สถาบันพระปกเกล้า, 2545 : 39)

4.2.1 มีการถ่ายโอนภารกิจ ตามมาตรา 30 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมรับการถ่ายโอนให้ถ่ายโอนภายใน 4 ปี ท้องถิ่นที่ไม่พร้อมให้ดำเนินการถ่ายโอนภายใน 10 ปี

4.2.2 การจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน รายได้อื่น สัดส่วนรายได้ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาล ภายใน พ.ศ.2544 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ภายในปี 2549 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35

4.2.3 รัฐจัดสรรเงินอุดหนุน-จัดระบบการถ่ายโอนบุคลากร-ปรับปรุงกฎหมาย

4.3 ความหมายลักษณะภารกิจที่ต้องถ่ายโอนภายใน 4 ปี (ตามมาตรา 30)

ในด้านความหมายลักษณะภารกิจที่ต้องถ่ายโอนภายใน 4 ปี (ตามมาตรา 30) ได้ให้รายละเอียด ดังนี้ (สถาบันพระปกเกล้า, 2545: 39)

4.3.1 ภารกิจที่ซ้ำซ้อน หมายถึงภารกิจการให้บริการสาธารณะที่กฎหมายกำหนดให้รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องเดียวกันและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการดำเนินการตามภารกิจนั้นแล้ว

4.3.2 ภารกิจที่รัฐจัดทำในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึงภารกิจการให้บริการสาธารณะที่กฎหมายกำหนดให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้ดำเนินการ หรือไม่เคยดำเนินการตามภารกิจนั้น

4.3.3 ภารกิจที่รัฐจัดทำในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หมายถึง ภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่ง และมีผลกระทบเกิดขึ้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นด้วย

4.3.4 การกิจตามนโยบายรัฐบาล

4.4 รูปแบบการถ่ายโอน

สำหรับรูปแบบการถ่ายโอนได้แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ (สถาบันพระปกเกล้า, 2545 : 41)

4.4.1 การกิจที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง มี 3 ประเภท คือ (1) ดำเนินการเอง (2) ดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น (3) ซื้อมาจากภาคเอกชน ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

4.4.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการร่วมกับรัฐ

4.4.3 การกิจที่รัฐยังคงดำเนินการอยู่แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้

4.5 ระยะเวลาการถ่ายโอน

ในช่วงระยะเวลาการถ่ายโอน ได้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ (สถาบันพระปกเกล้า, 2545: 41)

4.5.1 ระยะเวลา 1-4 ปี (พ.ศ.2544-2547) ถ่ายโอน ตามมาตรา 30 (1)

4.5.2 ระยะเวลา 1-10 ปี (พ.ศ.2544-2553) ถ่ายโอนตามมาตรา 30 (2)

4.6 ผลการพิจารณาการถ่ายโอน

ในการการพิจารณาการถ่ายโอนนั้นได้มีการแบ่งออกตามความจำเป็นอยู่ 6 ด้านด้วยกัน คือ (สถาบันพระปกเกล้า, 2545 : 41-42)

4.6.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมขนส่งทางบกและทางน้ำ การจัดให้มีตลาด การตั้งและดูแลตลาดกลาง การผังเมือง การควบคุมอาคาร

4.6.2 ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ส่งเสริมอาชีพ สวัสดิการสังคม ส่งเสริมกีฬา จัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การจัดการศึกษานอกระบบและในระบบ การสาธารณสุขและ การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและที่อยู่อาศัย

4.6.3 ด้านการจัดระเบียบชุมชนและ สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัย

4.6.4 ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น การพัฒนาเทคโนโลยี การส่งเสริมการลงทุน การพาณิชยกรรม การพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว

4.6.5 ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองดูแลบำรุงรักษา ใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ การดูแลรักษาที่สาธารณะ

4.6.6 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดการ ดูแลโบราณสถาน โบราณวัตถุ การจัดการดูแลพิพิธภัณฑสถานและหอจดหมายเหตุ

5. ผลการดำเนินงานและความก้าวหน้าของการกระจายอำนาจ

การปรับปรุงโครงสร้างและกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเป็นระเบียบที่ชัดเจน ซึ่งเป็นแนวทางในการที่จะให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจจึงต้องมีการแก้ไขและปรับปรุงโครงสร้าง ดังนี้ (สถาบันพระปกเกล้า, 2545 : 45-46)

5.1 การแก้ไขโครงสร้างและรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องรัฐธรรมนูญ

5.1.1 เทศบาล มีการแก้ไข พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 ในเรื่องต่อไปนี้

5.1.1.1 การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลจาก 5 ปี เป็น 4 ปี

5.1.1.2 ปรับปรุงรูปแบบการบริหารเทศบาล ให้มีรูปแบบที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งของราษฎรโดยตรง คือให้เทศบาลมีรูปแบบนายกเทศมนตรีและสภาเทศบาลเป็นทางเลือกอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งรูปแบบนี้ฝ่ายบริหารจะมีความเข้มแข็ง นอกเหนือจากรูปแบบเดิม คือรูปแบบคณะเทศมนตรีและสภาเทศบาลที่มักประสบปัญหาทางการบริหารที่คณะเทศมนตรีไม่มีเสถียรภาพและไม่มีความเข้มแข็งในทางการบริหาร และกำหนดให้เทศบาลนครและเทศบาลเมืองที่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปให้ใช้รูปแบบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ส่วนเทศบาลตำบลให้รอถึง วันที่ 1 มกราคม 2550 ว่าจะใช้รูปแบบใดให้ราษฎรในเขตเทศบาลออกเสียงแสดงประชามติ (เทศบาลตำบลที่ยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองต้องเปลี่ยนเป็นรูปแบบเลือกนายกเทศมนตรีโดยตรง)

5.1.2 สุขาภิบาล ได้มีการตราพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ.2542 เพื่อยกเลิกพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ.2495 พร้อมกับยกเลิกการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาลด้วยการยกฐานะสุขาภิบาลตามกฎหมายว่าด้วยสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบล กฎหมายว่าด้วยเทศบาล ซึ่งมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเพิ่มเติม และมีการประชุมสภาเทศบาลเพื่อเลือกคณะเทศมนตรีเมื่อ วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 เทศบาลที่ยกฐานะจากสุขาภิบาล ในระยะ 5 ปีแรก กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตเทศบาลยังมีอยู่จนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งหรือครบวาระ (แต่ไม่เกิน 5 ปี) แต่ไม่มีการเลือกหรือแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारวัตรกำนัน ในเขตเทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ กรณีที่ครบวาระ หรือพ้นจากตำแหน่งในช่วงระยะเวลา 5 ปี (ตามกฎหมายเทศบาล กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาล หมดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้น) องค์การบริหารส่วนตำบล มีการแก้ไขกฎหมายสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีการรวมองค์การบริหารส่วนตำบลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น หรือยุบองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประชากรไม่ถึง 2,000 คน และเป็นเหตุให้ไม่สามารถบริหารงานให้มีประสิทธิภาพได้ โดยยุบไปรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกัน หรือรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น, แก้ไขจำนวน

5.1.3 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีจำนวนหมู่บ้านเพียง 1-2 หมู่บ้าน คือ ถ้ามี 1 หมู่บ้านให้มีสมาชิกสภาได้ 6 คน ถ้ามี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกสภาหมู่บ้านละ 3 คน แกไของค์ประกอบคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมี 3 คน คือ ประธานกรรมการบริหารและกรรมการบริหารอีก 2 คน แกไขให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริหาร แกไขการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารกรณีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 หรือพ้นจากตำแหน่งเมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติไม่รับหลักการร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือสิ้นสุดการเป็นกรรมการบริหารเฉพาะตัวหากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4

5.1.4 เมืองพัทยา ตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542 ขึ้นใหม่โดยยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2521 ที่ให้เมืองพัทยายเป็นการปกครองท้องถิ่นแบบ “ผู้จัดการเมือง” โดยเปลี่ยนรูปแบบการบริหารเมืองพัทยาใหม่ ให้มีสภาเมืองพัทยา และนายกเมืองพัทยา ให้ส่วนของนายกเมืองพัทยามาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎรในเขตเมืองพัทยามีวาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี ดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระไม่ได้

5.1.5 องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีการแก้ไขพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกสภาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด การพ้นจากตำแหน่งของประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนายกและรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด การยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

6.รายละเอียดและความคืบหน้าการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6.1) การถ่ายโอนภารกิจด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ส่งเสริมอาชีพ สวัสดิการสังคม จากแผนปฏิบัติการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2544 โดยให้การถ่ายโอนดำเนินการโดยการออกกฎหมายจัดตั้ง “คณะกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่ (กสพ.)” และเครือข่ายบริการสุขภาพ ในการจัดตั้ง กสพ. ทางกระทรวงสาธารณสุข และคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ จะร่วมกันกำหนดเกณฑ์ความพร้อมและวิธีประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะรับถ่ายโอนงาน

คณะกรรมการกระจายอำนาจเห็นชอบด้วยที่ให้กรรมการ กสพ. มีกรรมการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ และให้กรรมการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกกันเองเป็นประธาน และรองประธาน กสพ. การให้มี กสพ. เพื่อเป็นกลไกของท้องถิ่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าของร่วมกัน โดยมีผู้แทนของรัฐ ผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสถานบริการสาธารณสุข และผู้ทรงคุณวุฒิมีส่วนร่วมในการโอนถ่ายงานด้านการพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น กสพ. จะพิจารณา มอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการดำเนินงานพัฒนา สุขภาพอนามัย โดยเฉพาะงานด้านส่งเสริม ควบคุม และป้องกัน ตามขีดความสามารถที่เป็นจริง โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนในแต่ละพื้นที่ และ กสพ. มีอำนาจหน้าที่ในการสร้างความพร้อมในการปฏิบัติรับงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6.2) การถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา คณะกรรมการกระจายอำนาจฯ เห็นชอบแผนปฏิบัติการถ่ายโอน ในการประชุมเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2544 โดยมีสาระของแผนที่ให้กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ เร่งสร้างความเข้าใจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาได้เองในขั้นตอนของการถ่ายโอนจะมีการกำหนดให้มีคณะทำงานเฉพาะด้านขึ้นมาดำเนินการเรื่องการจัดเตรียมความพร้อมการจัดการศึกษาได้เองโดยเฉพาะ ภารกิจที่ถ่ายโอนมีทั้งเรื่องการจัดการศึกษาในระบบและการจัดการศึกษานอกระบบแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการกระจายอำนาจฯ ให้ความเห็นชอบแล้ว ขั้นตอนดำเนินการต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบแล้วมีการพิจารณาแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับการพิจารณาเกี่ยวกับขั้นตอนของการถ่ายโอนข้าราชการ และการจัดสรรสัดส่วนรายได้ตามภารกิจที่ถ่ายโอน

6.3) การถ่ายโอนภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการที่แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) กำหนดให้กรมทางหลวงชนบท (ทช.) ถ่ายโอนภารกิจการก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท) ตั้งแต่ปี 2551 – 2553 โดยจะต้องถ่ายโอนทางหลวงที่ไม่ใช่โครงข่ายสายสำคัญที่อยู่ในเขต อปท ให้อยู่ในความรับผิดชอบของ อปท โดยมีสาระสำคัญคือ ถ้าทางหลวงชนบทมีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดเขตทางอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้ถ่ายโอนให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น และหากทางหลวงชนบทนั้นผ่าน อปท มากกว่าหนึ่งแห่ง หรือเป็นทางเชื่อมระหว่าง อปท

ที่อยู่ในเขตจังหวัด ให้ถ่ายโอนทางหลวงชนบทนั้นให้ อบจ. กรณีที่ทางหลวงชนบทที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อบจ. ผ่าน อปท.ใด หาก อปท. นั้นมีความพร้อมและขีดความสามารถเพียงพอและมีความประสงค์ที่จะก่อสร้างขยาย บูรณะ บำรุงรักษา และดูแลรับผิดชอบทางหลวงในเขตของตนเอง ให้ อบจ. ถ่ายโอนและมอบหมายให้ อปท. นั้น ดำเนินการภายใต้มาตรฐานงานทาง และถ้าหากทางหลวงชนบทที่ผ่านหลายจังหวัดให้ถ่ายโอนแก่ อบจ. ที่ขอรับโอนและเสนอคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นชอบ

ที่ผ่านมาในการบังคับใช้แผนปฏิบัติการฯ(ฉบับที่ 1)ทช. ได้ถ่ายโอนถนนให้แก่ อปท.แล้วจำนวนประมาณ 50,000 ก.ม. ในปี 2545- 2547 และปัจจุบัน ทช. มีถนนสายย่อยที่ดำเนินการถ่ายโอน ตามแผนปฏิบัติการ (ฉบับที่ 2) ให้ อปท. แล้วในปี 2552 จำนวน 13,810 กิโลเมตร และยังมีถนนโครงข่ายสำรอง ที่ไม่สำคัญ จำนวน 6,100 กิโลเมตร พร้อมแผนงานทางและงบประมาณซ่อมบำรุง ภายใต้หลักเกณฑ์ความพร้อมที่คณะกรรมการกลางกำหนด ซึ่งจะต้องถ่ายโอนให้ อปท. อีกในปี 2553 และสำหรับถนนโครงข่ายสำคัญ จำนวน 24,560 กิโลเมตร ให้ ทช. บำรุงรักษาต่อไป และหาก อปท. ใดมีความประสงค์จะรับโอนถนนโครงข่ายสำคัญให้กรมทางหลวงชนบทถ่ายโอนตามเกณฑ์ความพร้อมที่คณะกรรมการกลางกำหนดเช่นกัน นอกจากนี้ ทช. มีนโยบายที่ชัดเจนในการถ่ายโอนถนนให้แก่อปท. โดยจะถ่ายโอนถนนที่มีสภาพดีเท่านั้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อการบริหารจัดการซ่อมบำรุงหลังจากที่ อปท. รับโอนไปและยังให้ความสำคัญต่อการเป็นพี่เลี้ยงในการส่งเสริมสนับสนุนให้อปท. สามารถบริหารจัดการสายทางที่ได้รับถ่ายโอนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยได้จัดทำแผนการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรของอปท. การส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการ การพัฒนามาตรฐานด้านงานทางหลวงท้องถิ่น ตลอดจน การติดตามประเมินผลหลังการถ่ายโอนรวมถึงการจัดทำแผนแม่บททางหลวงให้ อปท. ใช้เป็นแผนงานในการก่อสร้างและพัฒนาทางหลวงท้องถิ่นให้เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับทางหลวงชนบทอีกด้วย

6.4) การถ่ายโอนภารกิจด้านด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณสถาน จากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2545 กำหนดให้กรมศิลปากรถ่ายโอนภารกิจการบำรุงรักษาโบราณสถานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในปี พ.ศ.2546 ซึ่งสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการ ดังกล่าว มีดังนี้

1. กำหนดให้มีคณะกรรมการหรืออธิบดีกรมศิลปากรแต่งตั้งคณะทำงานหรือกรรมการของส่วนกลางที่มีผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาว่าโบราณสถาน โบราณวัตถุได้ถ่ายโอนให้ อปท ตามภารกิจที่ถ่ายโอน

2. ให้อธิบดีกรมศิลปากรอนุญาตให้ อปท เป็นผู้รักษาโบราณสถานและโบราณวัตถุตามภารกิจที่ได้รับถ่ายโอน ทั้งนี้ พระราชบัญญัติกำหนดแผน พ.ศ.2542 มาตรา 34 กำหนดให้มี การพิจารณาทบทวนการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรรรายได้ของ อปท ทุกระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่มีการกำหนดอำนาจและหน้าที่หรือวันที่มีการจัดสรรรายได้ จึงได้มีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจและแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่2) และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2551 รวมทั้งได้รายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบแล้ว ซึ่งแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่2) พ.ศ.2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่2) ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่มที่ 125 ตอนพิเศษ 40 ง วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2551 สาระสำคัญของแผนฉบับที่2 คือ

1. ให้ผู้บริหาร อปท ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามที่อธิบดีกำหนด
2. ให้มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และอปท ร่วมเป็นคณะกรรมการในการกำหนดระดับความสำคัญของโบราณสถานและ โบราณวัตถุที่จะให้ อปท มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาโบราณสถานและ โบราณวัตถุ
3. ให้ อปท. มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการและรักษาโบราณสถานและโบราณวัตถุ เฉพาะที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ และความสำคัญระดับชุมชนและระดับท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมศิลปากรกำหนด
4. ให้ อปท มีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมเพื่อเรียกเก็บจากผู้เข้าชมโบราณสถานซึ่งอยู่ในความดูแลของอปท และให้ตกเป็นรายได้ของ อปท

5. กำหนดแนวทางปฏิบัติร่วมกันระหว่าง อปท. และกรมศิลปากรกรณีดำเนินการอื่นภายในเขต อปท. ขณะนี้ ร่างพระราชบัญญัติโบราณสถาน พ.ศ. ... อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทั้งนี้ กระทรวงวัฒนธรรม ได้มีคำสั่งกระทรวงวัฒนธรรมที่ 157/2547 เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในพระราชบัญญัติโบราณสถานและโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ.2504 กำหนดให้ ผู้บริหารและข้าราชการสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ เข้ามามีส่วนร่วมในการปกป้องดูแลรักษา โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปะวัตถุแห่งชาติ

6.5) การถ่ายโอนภารกิจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยถ่ายโอนภารกิจ โดยให้ อบต. ดำเนินการป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือนในเขต อบต. แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัย บังคับบัญชาพนักงานป้องกันภัยของ อบต. และ สนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ จัดฝึกอบรมบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้มีความรู้เรื่องการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเบื้องต้น จัดการสัมมนาเชิง ปฏิบัติการให้มีความรู้การจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับท้องถิ่น แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขต อบต. และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น โดยกำหนดขอบเขตการถ่ายโอนให้นายก อบต. เป็น ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่ของ อบต. และกำหนดให้นายก อบจ. เป็นผู้ช่วย ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด และในกรณีเกิดสาธารณภัยให้ อปท. ให้ความช่วยเหลือ อปท. อื่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนอกเขตพื้นที่ได้ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ โดยจัดทำ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นของ อปท. แห่งพื้นที่ (นายก อบต. นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และหัวหน้าผู้บริหารของ อปท. แห่งพื้นที่อื่น ที่มีกฎหมายจัดตั้ง) เป็นผู้อำนวยการท้องถิ่นมีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัด และผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย ตามมาตรา ๔ และมาตรา ๒๐ และ กำหนดให้ นายก อบจ. เป็นรองผู้อำนวยการจังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ผู้อำนวยการจังหวัดมอบหมาย ตามมาตรา ๑๘ สำหรับภารกิจกรณีเกิดสาธารณภัย ให้ อปท. ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยนอกเขตพื้นที่ได้ นั้น คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อบริหารแผนการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีมติให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพิจารณากำหนดอำนาจหน้าที่ของ รองผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้ความช่วยเหลือกิจการของผู้ว่าราชการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของ อปท. ในกรณีเกิดภัยร้ายแรง ขนาดใหญ่ตามที่ อปท. ร้องขอและกำหนดอำนาจหน้าที่ผู้ว่าราชการ ท้องถิ่นให้สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยนอกเขตพื้นที่ในกรณีเกิดสาธารณภัยได้ตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๒) ทั้งนี้ ให้พิจารณาดำเนินการโดยออกเป็นกฎกระทรวงหรือระเบียบ หรือวิธีทางการบริหารโดยไม่ต้องแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รายงานคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ ว่าการออกกฎกระทรวง หรือระเบียบ เพื่อให้เป็นไปตาม มติของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ดังกล่าว นั้น พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มิได้ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังนั้น การดำเนินการด้วยวิธีการออก กฎกระทรวง หรือระเบียบจึงไม่อาจกระทำได้แต่สามารถกระทำได้โดยวิธีทางการบริหาร ซึ่งจะต้องมีการ กำหนดไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด

6.6) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ส่งเสริมอาชีพ สวัสดิการสังคม ส่งเสริมกีฬา จัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การจัดการศึกษานอกระบบและในระบบ การสาธารณสุขและ การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและที่อยู่อาศัยใน ส่วนของการถ่ายโอนภารกิจการคุ้มครองผู้บริโภค แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการคุ้มครองผู้บริโภคจำนวน 2 กิจกรรมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในปี 2552 คือ ด้านการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคและด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคแก่ผู้บริโภค โดยมีขอบเขตการดำเนินงาน ดังนี้

1. ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำท้องถิ่น มีอำนาจตามที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคกำหนด รวมทั้งให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนในท้องถิ่น เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค พิจารณามอบอำนาจบางเรื่องให้เห็นสมควรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

3. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทุกระดับ

4. ให้แบ่งรายได้และค่าปรับที่เกิดจากการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคกำหนดแนวทางมาตรฐานวิธีปฏิบัติ ตลอดจนกำกับดูแลให้คำแนะนำการปฏิบัติงานแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6. สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้ เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในระดับชาติ สำหรับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ในระดับพื้นที่ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยดำเนินการ

ปัจจุบันคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคุ้มครอง ผู้บริโภคประจำกรุงเทพมหานคร คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำเมืองพัทยา คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำเทศบาลและคณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำ องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งคณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจหน้าที่โดยสรุปดังนี้

1. รับและพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคในเขตพื้นที่ ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือ เสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจ

2. เจรจาไกล่เกลี่ยปัญหาข้อพิพาทเพื่อหาข้อยุติในเบื้องต้น หากคู่กรณีไม่สามารถตกลงกัน ได้ให้สอบสวนหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อเสนอเรื่องต่อคณะอนุกรรมการไกล่ เกลี่ยเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคประจำจังหวัดพิจารณาดำเนินการติดตามและสอดส่องพฤติกรรม ของผู้ประกอบการซึ่งกระทำการใดๆอันมีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคและอาจจัดให้ มีการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้าหรือบริการใดๆ ตามที่เห็นสมควร

3. สั่งให้บุคคลส่งเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีผู้ร้องทุกข์หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคมาพิจารณาได้หรืออาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วยก็ได้

4. ประสานงานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค

5. ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน และสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งของประชาชนเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิของผู้อื่น

6. ดำเนินการอื่นๆตามที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค หรือคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดมอบหมาย

7. รายงานผลการปฏิบัติงานในรอบเดือนให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดทราบถึงแม้ว่าการกิจการถ่ายโอนดังกล่าวจะมีบางประเด็นที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนปฏิบัติการ คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถแต่งตั้งพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ แต่ขณะนี้ได้มีการแก้ไข โดยคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้มีการแต่งตั้งบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดกรุงเทพฯ รองปลัดกรุงเทพฯ ผู้อำนวยการเขตและปลัดเทศบาล เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่โดยตรงแล้ว ซึ่งที่ผ่านมายังไม่มีการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เท่าที่ควร เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลัวว่าจะถูกผู้ประกอบการฟ้องร้อง ซึ่งหากดำเนินการกิจการคุ้มครองผู้บริโภคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นแล้วจะได้มีการพิจารณาแต่งตั้งบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้นอีก ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจในปี 2553 นี้

6.7) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ส่งเสริมอาชีพ สวัสดิการสังคม ส่งเสริมกีฬา จัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การจัดการศึกษานอกระบบและในระบบ การสาธารณสุขและ การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและที่อยู่อาศัยใน ส่วนของการถ่ายโอนภารกิจการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ก่อนที่จะมีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจะอยู่ในความดูแลของกรมประชาสงเคราะห์ โดยผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพจะเป็นผู้ที่มีรายได้น้อยไม่เพียงพอแก่การยังชีพหรือถูกทอดทิ้ง ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ซึ่งจะไปตามระเบียบที่กรมประชาสงเคราะห์กำหนด ผู้รับการสงเคราะห์จึงมีไม่มากโดยมีจำนวนไม่กี่แสนคนในคอนั้นและผู้สูงอายุจะได้รับเบี้ยยังชีพ คนละ 300 บาทต่อเดือน

ต่อมาเมื่อมีแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2545 กำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ถ่ายโอนภารกิจการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในช่วงแรกปี พ.ศ.2544-2547 การจ่ายเบี้ยยังชีพยังคงใช้ระเบียบกรมประชาสงเคราะห์เดิม จำนวนที่ผู้สูงอายุได้รับยังคงเป็น 300 บาทต่อเดือน แต่จำนวนผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น เนื่องจากงบประมาณที่จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในช่วงนั้นเพิ่มขึ้นมากและเป็นช่วงแรกของการกระจายอำนาจ งบประมาณของรัฐจึงไปลงที่ท้องถิ่นจำนวนมาก ยิ่งในปี พ.ศ. 2548 เมื่อได้มีการประกาศใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยแทนระเบียบกรมประชาสงเคราะห์เดิม และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติเหมาะสม จัดทำหลักฐานต่างๆ และเป็นผู้เบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้สูงอายุ ทำให้จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว โดยเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้รับส่วนหนึ่งมาจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและอีกส่วนหนึ่งมาจากรายได้ของตนเอง เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้คัดเลือกเองทำให้เกิดปัญหาตามมาหลายเรื่องไม่ว่าจะเป็นเรื่องท้องถิ่นจ่ายเบี้ยยังชีพไม่เท่ากัน ปัญหาการร้องเรียนการคัดเลือกผู้ที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ในบางพื้นที่ที่มีเขตตำบลเดียวกับเขตเทศบาลที่มีรายได้มากอาจจ่ายเบี้ยยังชีพมากกว่า 500 บาท แต่องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้น้อยอาจจ่ายได้เพียง 300 บาททำให้เกิดข้อเปรียบเทียบ

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยมีผู้สูงอายุจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปีแต่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังไม่สามารถเข้าถึงหลักประกันทางสังคมขั้นพื้นฐานได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม รัฐบาลปัจจุบันจึงมีนโยบายให้สิทธิเท่าเทียมกันแก่ผู้สูงอายุทุกคนโดยจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุตามโครงการหลักประกันรายได้ผู้สูงอายุ ทำให้การจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปและมีฐานะยากจนหรือขาดผู้อุปการะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจ่ายเบี้ยยังชีพให้คนละ 500 บาทต่อเดือน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548

2. ผู้สูงอายุ ที่มีอายุครบ 60 ปีทุกคนไม่ว่ารวยหรือจน(ยกเว้นคนที่ได้รับเงินจากราชการอยู่แล้ว เช่น ข้าราชการบำนาญ) จะได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายสร้างหลักประกันรายได้ผู้สูงอายุของรัฐบาลในอัตราคนละ 500 บาทต่อเดือน โดยให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ.2552

ปัญหาที่เกิดจากการจ่ายเบี้ยยังชีพทั้ง 2 ระบบคือคุณสมบัติของผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพที่แตกต่างกัน เช่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีการจ่ายสมทบเพิ่มให้แก่ผู้สูงอายุจากเกณฑ์ปกติ คนละ 500 บาทต่อเดือน เป็น 1,000 บาทต่อเดือน ระยะเวลาการจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งจ่ายทุกเดือน บางแห่งจ่ายทุกสามเดือน และบางแห่งจ่ายทุกหกเดือน จึงได้มีการปรับระบบการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้เป็นระบบเดียวกัน ซึ่งขณะนี้ได้มีระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2552 ใช้บังคับแล้ว โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126 ตอนพิเศษ 156ง ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2552 เพื่อเป็นระเบียบกลางสำหรับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นแบบเดียวกันทั้งระบบ

6.8) ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น การพัฒนาเทคโนโลยี การส่งเสริมการลงทุน การพาณิชยกรรม การพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ในส่วนของการถ่ายโอนภารกิจการดูแลโรงงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2545 กำหนดให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นจะต้องมีการแก้ไขพระราชบัญญัติโรงงาน ซึ่งสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการฯคือ ให้รัฐมนตรีใช้อำนาจตามมาตรา 5 แต่งตั้งข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามภารกิจที่ถ่ายโอนและให้ปลัดกระทรวง

อุตสาหกรรมใช้อำนาจตามมาตรา 5 มอบหมายผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อนุญาต การตั้งโรงงานตามภารกิจที่ถ่ายโอน

นอกจากนี้กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้แก้ไขกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ.2535 จำนวน 2 ฉบับ คือ กฎกระทรวงว่าด้วยการรับคำขออนุญาตสำหรับโรงงานที่ถ่าย โอนภารกิจ และกฎกระทรวงว่าด้วยการรับชำระค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับโรงงานที่ถ่ายโอน ภารกิจแล้ว การถ่ายโอนภารกิจของกรมโรงงานอุตสาหกรรมเป็นภารกิจที่ปรากฏตั้งแต่แผนปฏิบัติ การฯฉบับที่ 1 แต่เนื่องจากการขยายขอบเขตการถ่ายโอนภารกิจ ซึ่งเดิมกำหนดให้ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล มีอำนาจอนุญาตตั้งโรงงานไม่ เกิน 200 แรงม้า แต่ในแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ 2 ให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจในการ อนุญาตตั้งโรงงานในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล หากการอนุญาตนั้นเกิน 200 แรงม้า แต่ไม่เกิน 500 แรงม้า กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้จัดทำแผนการถ่ายโอนภารกิจรวม 5 ภารกิจ ได้แก่ การ กำกับดูแลโรงงานจำพวกที่ 1 การรับแจ้งการประกอบกิจการ โรงงานจำพวกที่ 2 การกำกับดูแล โรงงานจำพวกที่ 3 การตรวจสอบกรณีโรงงานก่อเหตุเดือดร้อน และการอนุญาตให้ตั้งโรงงานขาด เล็กในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แก่เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร ในปี 2551 เทศบาลในปี 2552 และองค์การบริหารส่วนตำบลในปี 2553 พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์ประเมินความพร้อมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ได้เห็นชอบให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดต้องเป็นพี่เลี้ยง ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจ จนกระทั่งสามารถปฏิบัติงานได้ตาม มาตรฐานที่กำหนด จึงไม่จำเป็นที่จะต้องประเมินความพร้อมของท้องถิ่น แล้วแจ้งข้อมูลดังกล่าวให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับทราบ พร้อมทั้งทบทวนการกำหนดประเภทหรือชนิดของโรงงาน จำพวกที่ 3 ที่ไม่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนและไม่มีผลกระทบต่อองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นอื่นที่กำหนดให้ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนปฏิบัติการฯ ที่กำหนด ไว้

6.9) ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว การวาง แผนพัฒนาท้องถิ่น การพัฒนาเทคโนโลยี การส่งเสริมการลงทุน การพาณิชยกรรม การพัฒนา อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ในส่วนของการถ่ายโอนภารกิจด้านการท่องเที่ยวแผนปฏิบัติการ

กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ 1 ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว กำหนดให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ถ่ายโอนภารกิจ การวางแผนการท่องเที่ยวการปรับปรุงดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยว และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้ดำเนินการถ่ายโอนไปเรียบร้อยแล้ว สำหรับแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ 2 ได้กำหนดให้ ททท. ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้แก่เทศบาลเมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และกรุงเทพมหานคร ภายในปี 2553 ประเภทภารกิจใหม่ที่ถ่ายโอนให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพิ่มเติมโดยให้ ททท. สนับสนุนส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์ทางการตลาดด้านการท่องเที่ยว ภาพรวมในระดับต่างๆ ดังนี้

1. กลยุทธ์การตลาดด้านการท่องเที่ยวระดับประเทศ ซึ่งจัดทำโดย ททท.
2. กลยุทธ์การตลาดด้านการท่องเที่ยวระดับจังหวัดซึ่งจัดทำโดยจังหวัดแต่ละจังหวัดร่วมกับ ททท.

ททท. สนับสนุนส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการส่งเสริมการขายด้านการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆที่มุ่งประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ การทำการ่วมงานส่งเสริมการขายด้านการท่องเที่ยว สนับสนุนส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดกิจกรรมในพื้นที่ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวเข้าพื้นที่ อาทิ การจัดงานเทศกาล ประเพณีประจำท้องถิ่น การจัดกิจกรรมเสริมด้านการท่องเที่ยว เช่น การให้บริการ จักรยานเที่ยวบริเวณแหล่งท่องเที่ยว และรายได้จากการดำเนินงานให้ตกเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) ด้านการถ่ายโอนภารกิจ ในคราวประชุมครั้งที่ 9/2552 เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2552 มีมติให้ ททท.ปรับแผนการถ่ายโอนภารกิจให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้ถ่ายโอนภารกิจตั้งแต่

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551- 2553 และไม่จำเป็นต้องนำร่องใน 10 จังหวัด เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวได้ดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อยู่แล้ว โดยให้ททท.ชี้แจงแนวทางการจัดทำแผนกลยุทธ์การตลาดด้านการท่องเที่ยวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมทั้งจัดทำคู่มือกลยุทธ์การบริหารและจัดการด้านการตลาดท่องเที่ยวเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่

ในการประชุมคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อบริหารแผนการกระจายอำนาจใหแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯ ครั้งที่ 1/2553 เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2553 ได้มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการถ่ายโอนภารกิจของ ททท.ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวใหแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้ภารกิจการจัดทำแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยวของท้องถิ่น การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการขายรูปแบบต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจะดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว พร้อมทั้งศึกษาดูงานส่งเสริมการขายใหแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522 เพื่อให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจใหแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นคณะกรรมการในทุกระดับ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการจัดทำนิมงาน

6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การและการจัดการ

ทุกองค์การไม่ว่าจะมีขนาด ประเภท หรือสถานที่ตั้งอย่างไร จำเป็นต้องมีการจัดการที่ดี ซึ่งการจัดการที่ดีเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานขององค์การ การเติบโตและการดำรงอยู่ต่อไปขององค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องเผชิญกับ ปัจจัยแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ โลกาภิวัตน์ และเทคโนโลยี ทำให้องค์การต้องมีแนวทางในการจัดการที่ทันสมัยเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วนี้ (มุสดี รุมาคม, 2542:20) เพื่อให้เข้าใจแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การและการจัดการสมัยใหม่ ในที่นี้จะได้นำเสนอหัวข้อที่เกี่ยวกับเรื่อง องค์การสมัยใหม่ในบริบทที่เกี่ยวกับการจัดการของท้องถิ่น

ความหมายของการจัดการ (Defining management)

การจัดการ (Management) หมายถึง ขบวนการที่ทำให้งานกิจกรรมต่างๆสำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลด้วยคนและทรัพยากรขององค์กร (Robbins and DeCenzo, 2004; Certo, 2003) ซึ่งตามความหมายของการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล” นี้ ผู้วิจัยได้นำเอาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการในบริบทแห่งการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการกระจายอำนาจนี้ ได้แก่ การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (Managerialism) การประเมินประสิทธิผลขององค์กร และการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้เป็นข้อๆ ดังนี้

6.1 การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (Managerialism)

แนวความคิดของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่หรือการจัดการนิยม (Managerialism) ตั้งอยู่บนสมมติฐานของความคิดที่เป็นสากลของทฤษฎีการบริหารและเทคนิควิธีการจัดการว่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั้งในแง่ของการบริหารรัฐกิจและการบริหารธุรกิจซึ่งเป็นกระแสแนวคิดที่สอดคล้องกับรัฐประศาสนศาสตร์แบบคลาสสิกของ Woodrow Wilson ที่เน้นการแยกการเมืองออกจากการบริหารงานและหลักการของวิทยาการจัดการ ของ Federic W. Taylor โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อการประหยัด (Economy) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) แนวความคิดดังกล่าวต้องการให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการบริหารงานภาครัฐไปจากเดิมที่ให้ความสำคัญต่อทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้า (Input) และอาศัยกฎระเบียบ เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความถูกต้อง สุจริต และเป็นธรรม โดยหันมาเน้นวัตถุประสงค์และสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานทั้งในแง่ของผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) และความคุ้มค่าของเงิน (Value for Money) รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ โดยนำเอาเทคนิควิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้มากขึ้น เช่น การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การวัดและประเมินผลงาน การบริหารคุณภาพ โดยรวม การปรับรื้อระบบ เป็นต้น ซึ่งสาระสำคัญของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ไว้ ดังนี้ (เตือนใจ วิเศษสุวรรณ, 2553)

1) มองว่าการบริหารงานมีลักษณะของความเป็นสากลสภาพ หรือไม่ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการบริหารงานของภาครัฐกิจเอกชนและการบริหารงานภาครัฐ

2) ปรับเปลี่ยนการให้น้ำหนักความสำคัญไปจากเดิม ที่มุ่งเน้นการควบคุมทรัพยากร(ปัจจัยนำเข้า) และกฎหมาย ระเบียบเป็นเรื่องของการควบคุมผลผลิตและผลลัพธ์หรือปรับเปลี่ยนจากการให้ความสำคัญในภารกิจรับผิดชอบต่อกระบวนการ (Process Accountability) ไปสู่ภารกิจรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ (Accountability for results)

6.2 การประเมินประสิทธิผลขององค์กร

นักวิชาการได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้แตกต่างกันในแต่ละสาขาวิชา เช่น นักเศรษฐศาสตร์หรือนักวิเคราะห์การเงินจะมองในรูปของผลประโยชน์ต่อการลงทุน ส่วนในทฤษฎีของนักสังคมศาสตร์มักหมายถึง คุณภาพชีวิตของการทำงาน เป็นต้น

Gibson (n.d.อ้างใน สัตตยา กระแสซล, 2538: 20) ได้นำความหมายของประสิทธิผลขององค์กรไว้ว่า เป็นสถานะซึ่ง องค์กรตามระยะเวลาที่ผ่านมา เพิ่มผลผลิตขึ้น (output) ในขณะที่ตัวป้อน (input) คงที่ หรือลดน้อยลง หรือมีผลผลิตที่คงที่ในขณะที่ตัวป้อนลดลง มาผสมผสานกับมิติของเวลา (Time Dimension) ทำให้การวิเคราะห์องค์กรจะต้องวิเคราะห์กระบวนการ หรือวงจรของการนำทรัพยากรซึ่งเป็นปัจจัยหรือตัวป้อน มาจัดการให้ออกมาเป็นผลกลับสู่สภาพแวดล้อมผ่านระยะเวลา โดยมีเครื่องบ่งชี้ซึ่งสามารถจำแนกตามระยะเวลาได้ดังนี้

1. เครื่องบ่งชี้ระยะสั้น(Shot - run) ซึ่งวัดได้จากการผลิต ประสิทธิภาพและความพอใจ
2. เครื่องบ่งชี้ระยะกลาง(Intermediates) ซึ่งวัดได้จากความสามารถในการปรับตัวและการพัฒนา
3. เครื่องบ่งชี้ระยะยาว(Long- run) ซึ่งก็คือ ความอยู่รอดขององค์กร

Paul E.Mott (n.d.อ้างใน ธวัชชัย ไทยเทพ, 2540: 55) ได้สร้างแบบจำลองเพื่อทดสอบประสิทธิผลขององค์กร โดยเสนอว่าประสิทธิผลขององค์กร ประกอบด้วยปัจจัย 3 ประการคือ

1. ความสามารถในการผลิต ได้แก่ ปริมาณงาน คุณภาพงาน ประสิทธิภาพของงานที่ทำให้เกิดผลผลิต

2. ความสามารถในการปรับตัว ได้แก่ การปรับตัวตามสภาพและการปรับพฤติกรรม

3. ความสามารถในการยืดหยุ่นจากเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ อันเนื่องมาจากความมากขึ้นไปของงานในองค์กร การวิจัยของ Paul E.Mott ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลขององค์กรในระยะเวลาต่างๆ เพื่อทราบถึงประสิทธิผลขององค์กรและการเพิ่มประสิทธิผลขององค์กรในอนาคต

R.M Steers (n.d.อ้างใน รัชชชัย ไทยเทพ, 2540: 56) ได้เสนอแนวการวิเคราะห์ประสิทธิผลขององค์กรที่มีลักษณะซับซ้อนยุ่งยาก โดยอาศัยการวิเคราะห์ประสิทธิผลจากหลายๆด้านเรียกว่า Multidimension approach ซึ่งอาศัยการศึกษาวิจัยและพิจารณาความถี่ของตัวแปรที่ใช้เป็นตัวชี้วัดเกณฑ์ทางด้านประสิทธิผลขององค์กร

นอกจากนี้ Steers (n.d.อ้างใน รัชชชัย ไทยเทพ, 2540: 9) ยังพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์กร สามารถแบ่งตามลักษณะของตัวแปรดังกล่าวได้เป็น 4 ประเภท (ตารางที่ 1)

6.3 การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 นั้น มีวิธีการที่สำคัญใกล้เคียงกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการรองรับการถ่ายโอนภารกิจโดยภาพรวมมีความเป็นเอกภาพ รวมทั้งตอบสนองต่อนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้นั้น ต้องพิจารณาปัจจัยบางประการเช่น การปรับโครงสร้างภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจ, การพัฒนาองค์กรเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจ, การปรับปรุงระบบการวางแผน โครงสร้างองค์กร ระบบงบประมาณ ระบบการบริหารงานบุคคล

ระบบติดตามผลตรวจสอบ และระบบข้อมูล ซึ่งหลักทั่วไปแห่งองค์ประกอบดังกล่าว สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้(วุฒิสาร คันไชย, 2545: 22-30)

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การ

ลักษณะขององค์การ	ลักษณะของสภาพแวดล้อม	ลักษณะของบุคคล	นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ
1. โครงสร้าง - การกระจายอำนาจ - ความชำนาญพิเศษ - ความเป็นทางการ - ช่วงการบังคับบัญชา - ขนาดขององค์การ - ขนาดของหน่วยงาน	1. ภายนอก - ความสลับซับซ้อน - ความมั่นคง - ความไม่แน่นอน 2. ภายใน (บรรยากาศ) - แนวโน้มของความสำเร็จ - ความเอาใจใส่ต่อพนักงาน - แนวโน้มการให้รางวัลและการลงโทษ - ความมั่นคง: ความเสี่ยง - ความเปิดเผย: การปกป้อง	1. ความผูกพันต่อองค์การ - ความสนใจ - การรักษาไว้ - การผูกมัดใจ 2. การปฏิบัติงาน - การจงใจ, เป้าหมาย และ ความต้องการ - ความสามารถ - ความชัดเจนของบทบาท	1. การวางเป้าหมายที่แน่นอน 2. การจัดหาและการใช้ทรัพยากร 3. การสร้างสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน 4. กระบวนการติดต่อสื่อสาร 5. ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ 6. การปรับตัวขององค์การและการริเริ่มใหม่

6.3.1 การปรับโครงสร้างภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจ

6.3.1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทควรมีการจัดโครงสร้างองค์กรพื้นฐานที่มีมาตรฐานเดียวกันในแต่ละประเภทแต่ละแห่ง โดยคำนึงถึงภารกิจหลักที่ได้รับการถ่ายโอนขีดความสามารถทางการบริหารทางการเงิน การคลัง และอัตรากำลังเป็นหลัก

6.3.1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทแต่ละแห่งย่อมมีอิสระที่จะปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับภารกิจที่ได้รับมอบหมายในแต่ละด้าน และความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

6.3.1.3 การปรับหรือขยายโครงสร้างองค์กรต้องคำนึงถึงต้นทุนของการบริหาร และความคุ้มค่าตลอดจนเอกภาพของการบริหารในองค์กรนั้นๆ ด้วย

6.3.1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอิสระในการบริหารงานบุคคลภายใต้กรอบของกฎหมาย

6.3.1.5 ส่งเสริมให้มีการรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีขนาดที่เหมาะสม เพื่อให้มีการดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

6.3.2. การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการถ่ายโอน

6.3.2.1 ในการดำเนินการกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางด้านต้องการความชำนาญในวิชาชีพเฉพาะ และความเป็นเอกภาพในการจัดบริการสาธารณะ เช่น การจัดการศึกษา การสาธารณสุข การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น จึงจำเป็นต้องจัดให้คณะกรรมการเฉพาะด้าน มีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะเรื่องนั้น การจัดสรรทรัพยากร การกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งประสานความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดบริการสาธารณะ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดให้มีคณะกรรมการเฉพาะด้านระดับเขตพื้นที่ในเขตจังหวัดแทนคณะกรรมการเฉพาะด้านจากส่วนกลาง โดยต้องคำนึงถึงความเป็นเอกภาพในการจัดบริการสาธารณะ

6.3.2.2 คณะกรรมการเฉพาะด้านตาม 1) ควรประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนฝ่ายวิชาชีพ ผู้ทรงคุณวุฒิแทนประชาชนและ/หรือภาคประชาสังคม

6.3.2.3 ในห้วงการบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของ คณะกรรมการเฉพาะด้านตาม 1) วรรคสอง อาจมีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่นั้น ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการแทนองค์การบริหารส่วนตำบลได้กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการ จัดบริการสาธารณะคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจมีมติ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด หรือหน่วยงานของรัฐใดทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการเฉพาะด้าน หรือ คณะกรรมการเฉพาะด้าน ระดับพื้นที่ที่แทนองค์การบริหารส่วนตำบลหรือองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นอื่นตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้วแต่กรณีได้ กรณีที่มีกฎหมายซึ่งตราขึ้นตามบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้คณะกรรมการซึ่งมีอำนาจหน้าที่ และความ รับผิดชอบเช่นเดียวกับคณะกรรมการเฉพาะด้านตาม 1) ภายในระยะเวลาไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่ กฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลบังคับใช้

6.3.3 การปรับปรุงระบบการวางแผน โครงสร้าง ระบบงบประมาณ ระบบการ บริหารงานบุคคล ระบบติดตาม ผลตรวจสอบ และระบบข้อมูล

6.3.3.1 พัฒนาระบบการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มี ลักษณะเป็นการผนึกกำลังแบบองค์รวม และมีการบูรณาการวางแผนและ โครงสร้างพัฒนาเพื่อลด การซ้ำซ้อนและให้เกิดการประหยัด โดยให้ประชาชนและภาคประชาสังคมที่เป็นภาคีการพัฒนา ต่างๆ มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและตรวจสอบติดตามประเมินผล

6.3.3.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของ ตนเองในระยะยาว เพื่อให้ทราบทิศทางและความต้องการค่าใช้จ่ายในอนาคต

6.3.3.3 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนและภาคประชาสังคมเข้ามามี ส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การติดตามประเมินผล การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้ กระบวนการวางแผนของท้องถิ่นสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

6.3.3.4 เพื่อให้การวางแผนยุทธศาสตร์และการพัฒนาระยะยาวถูกนำไปปฏิบัติได้ จริงแผนพัฒนาระยะยาวดังกล่าว จำเป็นต้องจัดทำแผนงานระยะเวลา 3 ปี ที่ยึดผลสำเร็จของงาน เป็นเป้าหมายของการทำงานและมีลักษณะที่มีการจัดทำต่อเนื่องที่เป็นแผนก้าวหน้าเพื่อสร้างความ มั่นใจในการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนานั้นๆ ในทุกๆระยะ 3 ปี

6.3.3.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นต้องมีการคำนวณหาต้นทุนต่อหน่วยของการให้บริการสาธารณะที่รับผิดชอบเพื่อให้ในการจัดทำงบประมาณที่เน้นผลผลิตและผลลัพธ์ในการปฏิบัติงาน

6.3.3.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องพัฒนาวิธีจัดทำงบประมาณแบบเน้นผลงานที่เป็นการทำงานระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการ เพื่อใช้ในการนำเสนอต่อสภาท้องถิ่นและระบบงบประมาณดังกล่าวต้องมีความโปร่งใส ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ง่าย

6.3.3.7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเร่งจัดทำบัญชีทรัพย์สินและดำเนินการบริหารทรัพย์สินที่มีอยู่ให้คุ้มค่ามากที่สุด พัฒนาระบบบัญชีแบบพึงรับ-พึงจ่าย ที่สามารถแสดงการรับรู้ที่มาของรายได้จากแหล่งต่างๆ รวมทั้งการรับรู้ของรายจ่ายและภาระหนี้ที่เกิดขึ้น ซึ่งระบบบัญชีพึงรับ-พึงจ่ายทำให้เกิดความโปร่งใส และรู้ถึงสถานะทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแท้จริง

6.3.3.8 พัฒนาระบบการเงินการคลังส่วนท้องถิ่น พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและระบบรายงานให้ประชาชนทราบ ได้แก่ ข้อมูลฐานะรายได้ รายจ่ายขอท้องถิ่น ข้อมูลที่ชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะต่างๆ ข้อมูลต้นทุน การผลผลิตและผลลัพธ์ของการทำงานที่มีต่อประชาชน ฯลฯ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของท้องถิ่นและประชาชนสามารถตรวจสอบได้

6.3.3.9 รัฐบาลต้องเร่งพัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบของระบบราชการบริหารส่วนกลางในการส่งเสริมการบริหารงบประมาณและการใช้จ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความโปร่งใสเข้าใจง่าย

6.3.4 การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6.3.4.1 การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กระทำได้เมื่อมีกฎหมายกำหนดให้อำนาจหน้าที่ให้กระทำได้โดยชัดเจน กรณีที่มีกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้อยู่แล้ว ให้มีการพิจารณาทบทวนและกำหนดอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใหม่ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย กฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6.3.4.2 การกำกับดูแล ต้องทำเท่าที่จำเป็นตามกรอบของกฎหมายโดยเคร่งครัด หรือกำกับดูแลได้เฉพาะความชอบด้านกฎหมายของการกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6.3.4.3 การกำกับดูแลต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม

6.3.4.4 การกำกับดูแลจะกระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดไว้

6.3.5 การเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรและผู้บริหารท้องถิ่น การเพิ่มขีดความสามารถของภาคประชาชนและภาคประชาสังคมในการตรวจสอบ

6.3.5.1 หน่วยงานของรัฐที่ถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องจัดการฝึกอบรมบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถปฏิบัติงานได้ ทั้งนี้ ควรดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนการถ่ายโอน เมื่อถ่ายโอนไปแล้วจะต้องมีการนิเทศให้คำปรึกษาแนะนำ หรือฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถเป็นระยะๆ

6.3.5.2 บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมในการศึกษาฝึกอบรมเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่

6.3.5.3 การจัดการศึกษาอบรม ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการโดยรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเป็นความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษาของรัฐ จะต้องให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการฝึกอบรมบุคลากรสำหรับปฏิบัติงานลักษณะที่เป็นวิชาชีพเฉพาะหรือต้องใช้เทคโนโลยีที่จะต้องมีการฝึกฝนเป็นพิเศษ

6.3.5.4 รัฐจะต้องสนับสนุนให้มีสถาบันเพื่อพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับการปลูกฝังและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนและภาคประชาสังคมในท้องถิ่น ในเรื่องปรัชญา อุดมการณ์ แนวคิดและหลักการของการปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใน 4 ปี โดยในระยะแรกอาจใช้งบประมาณของรัฐ แล้วให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารมากขึ้นจนสามารถดำเนินการเองได้ในที่สุด

6.3.5.5 ในการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการกำหนดมาตรการหรือหลักเกณฑ์เพื่อกระตุ้นให้เกิดการกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง รวมทั้งการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น ตลอดจนต้องให้ความสำคัญกับความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงาน

6.3.5.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดให้มีงบประมาณเพื่อสนับสนุนการศึกษาอบรม เพื่อพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรของตนอย่างเพียงพอ

6.3.5.7 ให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรม ในวิชาการด้านต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการบริหาร หรือการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเบิกค่าใช้จ่ายได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการจัดโดยหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชน หรือองค์กร หน่วยงานของเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว

6.3.5.8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพิจารณาสิทธิประโยชน์อื่นเพิ่มเติมให้แก่บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและเอื้อประโยชน์แก่การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เป็นพิเศษ

6.3.5.9 ผู้บริหารท้องถิ่นต้องได้รับการฝึกอบรม ซึ่งแจ้ง แนะนำเกี่ยวกับการบริหารงานและใช้เทคโนโลยีต่างๆ ก่อนเข้ารับตำแหน่ง

6.3.5.10 องค์กรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเอง เช่น สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ฯลฯ ควรทำหน้าที่ประสานความร่วมมือและสนับสนุนการบริหารจัดการส่วนท้องถิ่น

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิรุณ เสดานนท์ (2539) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการกระจายอำนาจ: ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการกระจายอำนาจในรูปองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีอิสระในการปฏิบัติงานและสามารถเป็นหน่วยการบริหารปกครองไม่ว่าจะพิจารณาโครงสร้างหรืออำนาจหน้าที่สามารถร่วมกับหลักการกระจายอำนาจและหลักการปกครองท้องถิ่นและปัจจัยที่ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลประสบความสำเร็จ คือ ความพร้อมของประชาชนและการคลังท้องถิ่น

ฉลอง เรียวแรง (2543) ศึกษาทัศนคติของสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นภายใต้รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาวิจัยสรุปว่า สมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลมีทัศนคติต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นภายใต้รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 ปานกลาง โดยทราบถึงการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่น รวมทั้งความเป็นอิสระด้านการวางแผน นโยบาย วางแผน และความเป็นอิสระด้านการเงิน การคลัง ขณะที่ไม่ค่อยมีความเข้าใจเรื่องความเป็นอิสระด้านการให้บริการสาธารณะ เป็นเพราะกฎหมายระบุให้เจ้าหน้าที่ราชการส่วนภูมิภาค คือ นายอำเภอ มีบทบาทในการควบคุมกำกับดูแล และตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งเรื่องการใช้เงินในงบประมาณการบริหารงานบุคคลและการวางแผนงาน ความไม่ชัดเจนด้านการกระจายอำนาจและการบริหารงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติและประชาชนเกิดความสับสน

นราลักษณ์ โหมยิตตรงค์ (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำ การศึกษาการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่าเพศ อายุ อาชีพ ตำแหน่งในเทศบาล ระดับการศึกษา และขนาดประชากรในแต่ละเทศบาลมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการกระจายอำนาจของเทศบาล

วีระชาติ ดาริกา (2539) ได้ทำ การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของปลัดอำเภอกับการกระจายอำนาจ ศึกษากรณีจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ปลัดอำเภอส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสภาพชุมชนที่เหมาะสมที่สุดที่จะกระจายอำนาจ คือ สภาพชุมชนเขตเมือง รองลงไปคือสภาพชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบทส่วนสภาพที่ไม่เห็นด้วยที่จะให้มีการกระจายอำนาจ คือ ชุมชนชนบทและไม่เห็นด้วยที่จะให้มีการปกครองตนเองในทุกสภาพพื้นที่ พื้นที่ใดที่มีการกระจายอำนาจปกครองตนเองควรมีผู้บริหารท้องถิ่นควรมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และต้องมีการเตรียมปรับปรุงกฎหมาย

เกี่ยวกับการกระจายอำนาจในด้านต่าง ๆ เช่น การเงินการคลัง กฎหมายที่กำหนดภารกิจ และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่น การเสนอกฎหมายเพิ่มอำนาจให้กับฝ่ายบริหาร อย่างไรก็ตาม แม้ปลัดอำเภอจะอยู่ใกล้ชิดกับองค์กรปกครองท้องถิ่นซึ่งน่าจะเอื้อต่อการส่งเสริมการกระจายอำนาจ แต่ปลัดอำเภอกลับมีความขัดแย้งระหว่าง 2 บทบาท ระหว่างบทบาทการมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลกับบทบาทในฐานะการเป็นตัวแทนของท้องถิ่น ซึ่งปลัดอำเภอจำ ต้องยึดบทบาทเป็นตัวการเป็นตัวแทนของรัฐบาลเป็นบทบาท เนื่องจากผู้ที่มีอำนาจในการวิจัย ส่งเสริมความก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่คือผู้บังคับบัญชาตามระบบราชการ

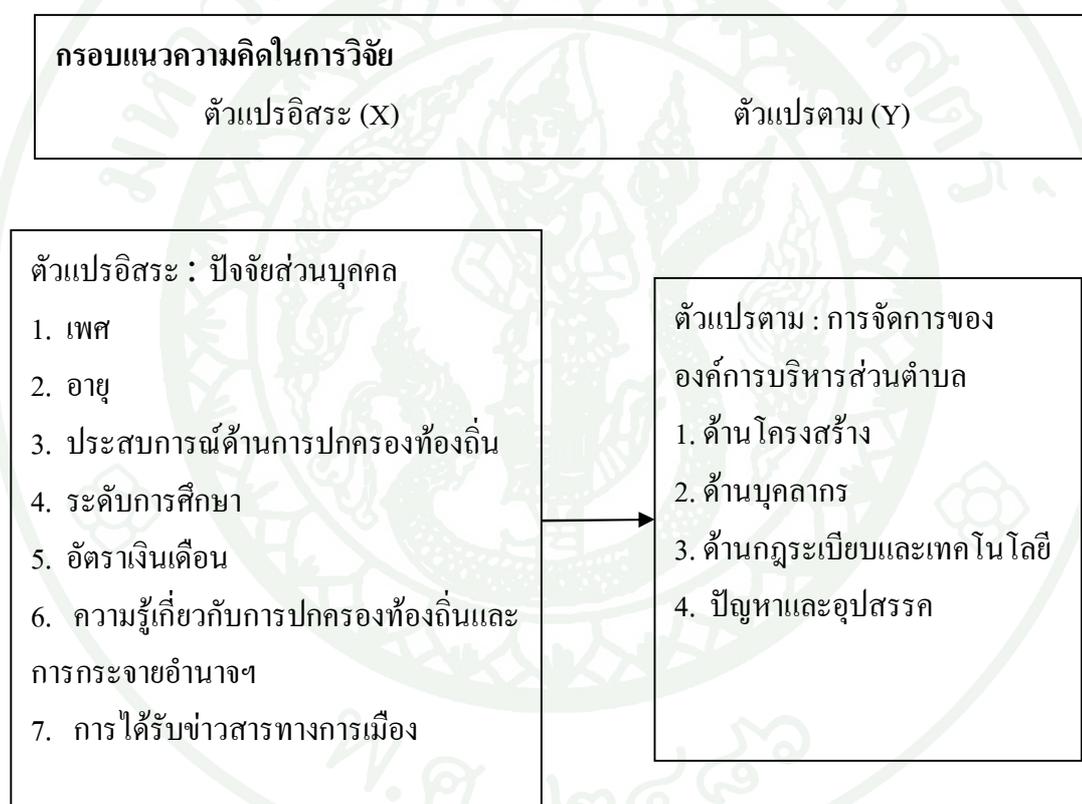
จรัส สุวรรณเวลา (2538) ได้เสนองานเขียนทางวิชาการเรื่อง ปฏิรูประบบการคลังไทยการกระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น โดยเสนอแนวคิดเรื่อง การกระจายอำนาจว่าต้องเริ่มด้วยการปฏิรูประบบการเมืองและการปกครองประเทศ ต้องจัดโครงสร้างงานของรัฐบาลระดับชาติ กับองค์กรของรัฐในระดับภูมิภาคและท้องถิ่นเสียใหม่ ให้นำหน่วยปฏิบัติงานระดับล่าง และประชาชนผู้รับบริการมีอำนาจจัดบริการสาธารณะของชุมชนและภูมิภาคให้มากที่สุด ต้องปฏิรูประบบการปกครองระดับภูมิภาคและท้องถิ่นเสียใหม่ให้สามารถรับบริการกระจายภารกิจ และอำนาจการจัดการจากหน่วยงานในระดับสูงขึ้นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ แล้วจึงวางระบบการคลังเพื่อสนับสนุนโครงการและระบบการบริการใหม่ที่กำหนดขึ้นนั้น ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ดารารัตน์ พลเศรษฐเลิศ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความพร้อมของกรุงเทพมหานครต่อการรับโอนภารกิจในกระบวนการกระจายอำนาจ พบว่า ความพร้อมของกรุงเทพมหานครต่อการรับโอนภารกิจตามกระบวนการกระจายอำนาจ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเพศ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีความสัมพันธ์กับความพร้อม ส่วนอายุสถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานสังกัดกรุงเทพมหานคร และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ. ศ. 2542 ไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อม

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่น ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจฯ และการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา

ภาพที่ 2 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน
2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน
3. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการศึกษาต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน
4. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน
5. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอัตราเงินเดือนต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน
6. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความรู้เกี่ยวกับกระจายอำนาจและรัฐธรรมนูญต่างกัน จะมีความเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน
7. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ต่างกัน จะมีความเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้กำหนดวิธีการที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย วิธีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary research) ประกอบด้วย ตำราทางวิชาการ บทความ วารสาร เอกสารต่าง ๆ

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและบุคคลอื่น ๆ นอกจากนี้แล้วยังสัมภาษณ์พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นบางท่าน รวมทั้งนักการเมือง นักวิชาการ ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ โดยกำหนดขอบเขตของการสัมภาษณ์จะเป็นการสอบถามถึงความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล สภาพที่เป็นจริงทางการบริหาร รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการนำนโยบายถ่ายโอนมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล

3. การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยการสอบถามความคิดเห็นและทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล สภาพที่เป็นจริงทางการบริหารจัดการ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการนำนโยบายถ่ายโอนภารกิจมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัดสงขลา มีองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 109 แห่ง จำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3,190 คน ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรในการศึกษาครั้งนี้เลือกทำการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบอัตราส่วน

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนองค์การบริหารตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ในแต่ละอำเภอในพื้นที่จังหวัดสงขลา

องค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละอำเภอ	จำนวนอบต.	จำนวนสมาชิก อบต.	กลุ่มตัวอย่าง
อบต. ในเขตอำเภอเมือง	4	117	14
อบต. ในเขตอำเภอรัตนภูมิ	5	145	17
อบต. ในเขตอำเภอสะบ้าย้อย	9	268	28
อบต. ในเขตอำเภอระโนด	11	321	35
อบต. ในเขตอำเภอกระแสสินธุ์	3	83	12
อบต. ในเขตอำเภอคลองหอยโข่ง	2	56	7
อบต. ในเขตอำเภอหาดใหญ่	6	178	21
อบต. ในเขตอำเภอสะเดา	7	207	23
อบต. ในเขตอำเภอเทพา	6	174	21
อบต. ในเขตอำเภอบางกล่ำ	4	115	13
อบต. ในเขตอำเภอนาทวี	10	293	32
อบต. ในเขตอำเภอสิงหนคร	9	265	28
อบต. ในเขตอำเภอควนเนียง	4	117	13
อบต. ในเขตอำเภอนาหม่อม	4	115	13
อบต. ในเขตอำเภอจะนะ	14	413	43
อบต. ในเขตอำเภอสทิงพระ	11	323	35
รวม	109	3,190	355

ที่มา: กองวิชาการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (8 สิงหาคม 2552)

1. ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้เป็นตัวแทนของประชากรได้ตามสูตรการคำนวณดังนี้ (สุวรรณ ชูโชติ, 2541: 90-91 อ้างถึง Yamane, 1970: 580-581)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง กำหนดให้เท่ากับ 0.05

แทนค่า

$$n = \frac{3,190}{1 + 3,190(0.05)^2}$$

$$n = \frac{3,190}{8.975}$$

$$n = 355.43$$

ได้ขนาดตัวอย่าง เท่ากับ 355 คน

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 355 คน ผู้วิจัยได้คำนวณแบบอัตราส่วนตามจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละอำเภอ ดังตารางที่ 1

2. เนื่องจากแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลามีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแบบสัดส่วน (Proportion Straified Random Sampling) ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$n_h = \frac{n N_h}{N}$$

โดย n_h = จำนวนตัวอย่างในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

N_h = จำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละหน่วย

N = จำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3. ผลการคำนวณขนาดตัวอย่างสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละอำเภอได้ดังตารางที่ 2 การสุ่มตัวอย่างสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก คือผู้วิจัยจะทำฉลากตามบัญชีรายชื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละอำเภอ แล้วจับฉลากชื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้ในแต่ละอำเภอ จนครบทุกอำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเอง โดยใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ต่อไป โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในด้านการปกครองท้องถิ่น อัตราเงินเดือน การได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่วัดความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจการปกครองให้ท้องถิ่น โดยที่ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) จำนวน 15 ข้อ มี 2 ตัวเลือก คือ ใช่และไม่ใช่ ในแบบสอบถามชุดนี้มีข้อคำถามที่ต้องการคำตอบว่า “ใช่” จำนวน 10 ข้อ และต้องการคำตอบว่า “ไม่ใช่” จำนวน 5 ข้อ หากตอบถูกให้คะแนน 1 คะแนน ตอบผิดให้คะแนน 0 คะแนน เมื่อรวบรวมข้อมูลแจกแจงความถี่ได้แล้ว จากคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 3 ระดับ ซึ่งมีสูตรในการคำนวณ

$$\text{ช่วงกว้างของคะแนนระหว่างชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่ต้องการ}}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{1 - 0}{3} = 0.33$$

จากหลักเกณฑ์ข้างต้นสามารถแปลความหมายของระดับคะแนน ได้ดังนี้

ระดับความรู้	ระดับคะแนน
มีความรู้น้อย	0.00 – 0.33
มีความรู้ปานกลาง	0.34 – 0.66
มีความรู้มาก	0.67 – 1.00

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่วัดความคิดเห็นของสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ ซึ่งจะเป็นการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพที่เป็นจริงทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการรับโอนภารกิจในด้านต่างๆ โดยจะมีตัวชี้วัด 3 ด้านคือ ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร และ ด้านกฎระเบียบและเทคโนโลยี

ผู้วิจัยใช้ Rating Scale เป็นมาตรวัดลักษณะของข้อความที่ใช้ลักษณะเชิงบวก โดยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนน เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ความคิดเห็น
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

เมื่อรวบรวมข้อมูลแจกแจงความถี่แล้ว จะได้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 3 ระดับ ซึ่งมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ช่วงกว้างของคะแนนระหว่างชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่ต้องการ}}$$

$$\frac{\text{ซึ่ง แทนค่าได้}}{3} = \frac{(5 - 1)}{3} = 1.33$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
เห็นด้วยมาก	3.67 – 5.00
เห็นด้วยปานกลาง	2.34 – 3.66
เห็นด้วยน้อย	1.00 – 2.33

ส่วนที่ 4 เป็นการสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ นอกจากนี้ยังได้รับทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการนำนโยบายการกระจายอำนาจมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลอีกด้วย

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามขึ้นสำหรับการวิจัยครั้งนี้ไปทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นดังนี้

1. ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามในด้านสำนวนภาษา และการใช้ข้อความคำถามเกี่ยวกับการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ และการปกครองท้องถิ่น โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษากับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนักวิชาการในพื้นที่ จำนวน 3 ท่าน และเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงของเนื้อหาตามทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบในการวิจัย

2. การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Pretest) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่จะทำการศึกษาวิจัย จำนวน 30 คน โดยเลือกทดสอบแบบสอบถามกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียงกับจังหวัดสงขลา คือจังหวัดปัตตานี แล้วนำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป

SPSS/PC⁺ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม การทดสอบมาตรฐานวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ และการทดสอบมาตรฐานวัดความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจตามทฤษฎีคุณเดอร์ ริชาร์ดสัน โดยได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้แปลความหมายของข้อมูล
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้คู่กับค่าเฉลี่ยเพื่อแสดงการกระจายของข้อมูล
4. t - test ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
5. one-way ANOVA ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป และ ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่างๆ เป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD
6. Pearson's Product Moment Correlation ใช้หาความสัมพันธ์ของสองตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกัน

กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

จากการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล” ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอและรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ท้องถิ่น และความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ

1.3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่มีต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ท้องถิ่น และความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น อัตราเงินเดือน และการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครอง ผลการศึกษาปรากฏตามตารางที่ 3 - 9 ดังนี้

1. เพศ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	252	71.1
หญิง	103	28.9
รวม	355	100

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 71.1 และเป็นเพศหญิง มีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9

2. อายุ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 30 ปี	41	11.6
31 – 40 ปี	108	30.4
41 – 50 ปี	132	37.2
51 ปีขึ้นไป	74	20.8
รวม	355	100

จากตารางที่ 4 อายุของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.2 รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.4 และ กลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.8 ส่วนกลุ่มที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปีเป็นกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6

3. ระดับการศึกษา

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	147	41.4
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	188	53.0
สูงกว่าปริญญาตรี	20	5.6
รวม	355	100

จากตารางที่ 5 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีจำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 53 รองลงมาคือมีการศึกษาด้านต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 และส่วนที่น้อยที่สุดคือมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6

4. ประสบการณ์การทำงานด้านการปกครองท้องถิ่น

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่เป็น
กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านการปกครองท้องถิ่น

ประสบการณ์การทำงานด้านการปกครองท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3 ปี	161	45.4
3 – 5 ปี	108	30.4
6 – 7 ปี	66	18.6
8 ปีขึ้นไป	20	5.6
รวม	355	100

จากตารางที่ 6 ประสบการณ์การทำงานด้านการปกครองท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านการปกครองท้องถิ่นต่ำกว่า 3 ปี มีจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 45.4 รองลงมาจะอยู่ในช่วง 3 – 5 ปี มีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 และ 6 – 7 ปี มีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 ซึ่ง ประสบการณ์การทำงานด้านท้องถิ่น ในกลุ่มของ 8 ปี ขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 20 คนและคิดเป็นร้อยละ 5.6

5. อัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละ ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่เป็น
กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆ

อัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 8,000 บาท	89	25.1
8,001 – 12,000	204	57.5
12,001 – 18,000	52	14.6
18,001 บาท ขึ้นไป	10	2.8
รวม	355	100

จากตารางที่ 7 อัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ส่วนใหญ่คือกลุ่มที่มีอัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆระหว่าง 8,001 – 12,000 บาท มีจำนวน 204 คน

คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมาคือกลุ่มที่มีอัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆ ต่ำกว่า 8,000 บาท มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 และกลุ่มที่มีอัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆระหว่าง 12,001 – 18,000 บาทมีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 และ กลุ่มที่มีอัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆตั้งแต่ 18,001 บาท ขึ้นไปมีน้อยที่สุด มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

6. การติดตามข่าวสารการเมืองการปกครอง

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารการเมืองการปกครอง

การได้รับข้อมูลข่าวสารการเมืองการปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
นานๆครั้ง (1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์)	38	10.5
พอสมควร (3 – 4 ครั้งต่อสัปดาห์)	81	22.5
บ่อย (5 – 6 ครั้งต่อสัปดาห์)	51	15
ทุกวัน	184	52
รวม	355	100

จากตารางที่ 8 การติดตามข่าวสารการเมืองการปกครอง ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่ มีการติดตามข่าวสารการเมืองการปกครองทุกวัน มีจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 52 รองลงมาคือมีการติดตามข่าวสารการเมืองการปกครองในระดับพอสมควร(3 – 4 ครั้งต่อสัปดาห์) มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และมีการติดตามข่าวสารการเมืองการปกครองในระดับ บ่อย (5 – 6 ครั้งต่อสัปดาห์) มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ตามลำดับ และมีการติดตามข่าวสารการเมืองการปกครองนานๆครั้ง (1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์) มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 น้อยที่สุด

1.2 ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนและระดับความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ จำแนกตามรายชื่อ

(n=355)

	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	\bar{X}	S.D.	ระดับความรู้
1	รูปแบบการปกครองของไทยในปัจจุบัน มีลักษณะเป็นการรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจผสมกัน	162 (54.4)	193 (45.6)	0.54	0.49	ปานกลาง
2	หลักการกระจายอำนาจหมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับและมีอำนาจในการดำเนินกิจการใดๆ ในท้องถิ่นของตนได้อย่างอิสระตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายได้กำหนดไว้	247 (69.4)	108 (30.6)	0.69	0.46	มาก
3	การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินกิจการต่างๆ (ทั้งในและนอกเหนือที่บัญญัติในกฎหมาย) มาก ถือได้ว่าท้องถิ่นมีความเป็นประชาธิปไตยสูง	269 (75.8)	86 (24.2)	0.24	0.42	น้อย
4	หลักการสำคัญของการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น คือ การที่ท้องถิ่นมีอำนาจบริหารกิจการสาธารณะบางอย่างที่รัฐบาลมอบอำนาจให้	279 (78.4)	76 (21.6)	0.78	0.27	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n=355)						
ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความรู้	
5 การกระจายอำนาจคือ การที่ท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บรายได้ หรือภาษีในชุมชนได้อย่างอิสระเป็นสิ่งสำคัญ	122 (34.4)	233 (65.6)	0.66	0.47	ปานกลาง	
6 กิจกรรมในด้านความมั่นคงของประเทศ และการต่างประเทศ เป็นกิจกรรมที่รัฐบาลไม่อาจกระจายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้	345 (97.2)	10 (2.8)	0.97	0.16	มาก	
7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจต้องประกอบด้วย การเป็นองค์กรนิติบุคคล, มีการเลือกตั้ง, มีความเป็นอิสระที่จะดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติในกฎหมาย	325 (91.1)	30 (8.9)	0.91	0.27	มาก	
8 เหตุผลสำคัญที่สุดที่ต้องมีการกระจายอำนาจให้แก่ส่วนท้องถิ่น เพราะว่าการกิจของส่วนกลางมีมาก ทำไม่ทัน และไม่ทั่วถึง	128 (36.9)	227 (63.1)	0.63	0.48	ปานกลาง	
9 การจัดสัดส่วนภาษีอากรระหว่างรัฐ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา	197 (55.2)	158 (44.8)	0.55	0.49	ปานกลาง	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n=355)						
ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความรู้	
10 หลักการกระจายอำนาจคือ การให้ ประชาชนมีอำนาจบริหารกิจการ สาธารณะในท้องถิ่นของตน ได้อย่าง อิสระ โดยผ่านสภาท้องถิ่น	257 (72.4)	98 (27.6)	0.72	0.44	มาก	
11 รัฐธรรมนูญไว้ว่า “รัฐจะต้องให้ความ เป็นอิสระแก่ท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์ของ ประชาชนในท้องถิ่น” หมายความว่า หากประชาชนต้องการปกครองตนเอง ก็ สามารถขอจัดตั้งเป็นองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นได้เลย	60 (16.9)	295 (83.1)	0.83	0.37	มาก	
12 สาระสำคัญของประการหนึ่งของ พระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ พ.ศ. 2542 คือ การกำหนดให้มีคณะกรรมการ กระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นด้วย	225 (63.4)	100 (36.6)	0.63	0.38	ปานกลาง	
13 สัดส่วนของผู้แทนองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นฯ ในส่วนขององค์การบริหาร ส่วนตำบลที่เป็นคณะกรรมการกระจาย อำนาจฯ มีจำนวน 5 คน	276 (77.3)	79 (22.7)	0.77	0.41	มาก	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n=355)						
	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความรู้
14	หลักประกันที่สำคัญในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การกำหนดให้รัฐกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม และจะต้องไม่กระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้มิได้	322 (90.7)	33 (9.3)	0.91	0.29	มาก
15	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ พ.ศ. 2542 นั้น อยู่ภายใต้การบริหารงานส่วนภูมิภาค	199 (56.8)	156 (43.2)	0.43	0.49	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		mean = 0.68		S.D. = 0.39		ระดับความรู้ = มาก

จากตารางที่ 9 กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.68 ซึ่งถือว่ามีความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาระดับความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ เป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับได้แก่

ข้อ 6 กิจการในด้านความมั่นคงของประเทศ และการต่างประเทศ เป็นกิจการที่รัฐบาลไม่อาจกระจายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ (ค่าเฉลี่ย = 0.97)

ข้อ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจต้องประกอบด้วย การเป็นองค์กรนิติบุคคล, มีการเลือกตั้ง, มีความเป็นอิสระที่จะดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย = 0.91)

ข้อ 14 หลักประกันที่สำคัญในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ คือ การกำหนดให้รัฐกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่กฎหมายบัญญัติ แต่ต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม และจะต้องไม่กระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้มิได้ (ค่าเฉลี่ย = 0.91)

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 อันดับได้แก่

ข้อ 3 การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนิน กิจการต่างๆ(ทั้งในและนอกเหนือที่บัญญัติในกฎหมาย) มาก ถือได้ว่าท้องถิ่นมีความเป็นประชาธิปไตยสูง (ค่าเฉลี่ย = 0.24)

ข้อ 15 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และ พระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ พ.ศ. 2542 นั้น อยู่ภายใต้การบริหารงานส่วนภูมิภาค (ค่าเฉลี่ย = 0.43)

ข้อ 1 รูปแบบการปกครองของไทยในปัจจุบันมีลักษณะเป็นการรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจผสมกัน (ค่าเฉลี่ย = 0.54)

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของมาตรวัดความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ ของตัวอย่างแต่ละคนมาจัดกลุ่มตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสามารถจำแนกได้ตามตารางที่ 9

ตารางที่ 10 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจ

ระดับความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย (0.00 – 0.36)	13	2.35
ปานกลาง (0.37 – 0.66)	131	37.06
มาก (0.67 – 1.00)	211	60.59
รวม	355	100.00

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจ ในระดับมาก (0.67 – 1.00) ร้อยละ 60.59

มีระดับความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจในระดับปานกลาง (0.34 – 0.66) ร้อยละ 37.06

และมีระดับความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจในระดับน้อย (0.00 – 0.33) ร้อยละ 2.35

1.3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เกี่ยวกับการจัดการของท้องถิ่นภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ

(n=355)								
ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
1 ด้านโครงสร้าง								
อบต.ของท่านมีระบบ	135	114	67	22	17	3.92	1.11	มาก
การรายงานผลการ	(38.0)	(32.1)	(18.9)	(6.2)	(4.8)			
ปฏิบัติงานตามสาย								
งานการบังคับบัญชา								
2 อบต.ของท่านมีการ	55	121	81	57	41	3.25	1.23	ปาน
จัดสายงานการบังคับ	(15.5)	(34.1)	(22.8)	(16.1)	(11.5)			กลาง
บัญชาที่ชัดเจนไม่								
ซ้ำซ้อนและก้าวถ่าง								
กัน								
3 อบต.ของท่านให้	64	131	77	42	41	3.38	1.23	ปาน
ผู้ได้บังคับบัญชามี	(18.0)	(36.9)	(21.7)	(11.8)	(11.5)			กลาง
ส่วนร่วมในการ								
ตัดสินใจในส่วนของ								
งานที่เกี่ยวข้องหรือ								
รับผิดชอบ								
4 อบต.ของท่านมีการ	127	110	44	41	33	3.72	1.30	ปาน
แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ	(35.8)	(31.0)	(12.4)	(11.5)	(9.3)			กลาง
ในการปฏิบัติงานไว้								
อย่างเหมาะสมและ								
ชัดเจน								

ตารางที่ 11 (ต่อ)

							(n=355)		
ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	
5	อบต.ของท่านมีการ แบ่งงานหรือ มอบหมายอำนาจ หน้าที่ เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอย่างถูกต้อง	111 (31.3)	110 (31.0)	66 (18.6)	47 (13.2)	21 (5.9)	3.68	1.21	มาก
6	บุคลากรในอบต.ของ ท่านมีความรู้ความ เข้าใจในหน้าที่ รับผิดชอบตามที่ ได้รับมอบหมาย	65 (18.3)	121 (34.1)	87 (24.5)	41 (11.5)	41 (11.5)	3.36	1.23	ปาน กลาง
7	อบต.ของท่านมีการ ประสานงานระหว่าง คณะสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วน ตำบลกับผู้ปฏิบัติ อย่าง สม่ำเสมอ	74 (20.8)	126 (35.5)	64 (18.0)	42 (11.8)	49 (13.8)	3.37	1.31	ปาน กลาง
8	อบต.ของท่านมีการ ประสานงานกับ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นอื่นๆ ในเรื่อง ต่างๆ ได้อย่าง เหมาะสม	92 (25.9)	125 (35.2)	54 (15.2)	37 (10.4)	47 (13.2)	3.50	1.33	ปาน กลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

							(n=355)		
ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	
9	อบต.ของท่านมี การประสานงาน ภายในเรื่องต่างๆ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็น ทางการตามความ เหมาะสม	82 (23.1)	111 (31.3)	89 (25.1)	32 (9.0)	41 (11.5)	3.45	1.25	ปานกลาง
10	ด้านบุคลากร บุคลากรในอบต. ของท่านมีความรู้ ทางด้านวิชาการ ที่ เกี่ยวข้องกับงาน ในหน้าที่ที่ รับผิดชอบ	86 (24.2)	113 (31.8)	87 (24.5)	35 (9.9)	34 (9.6)	3.51	1.04	ปานกลาง
11	บุคลากรในอบต. ของท่านมีความรู้ ในเรื่องนโยบาย และการกระจาย อำนาจเป็นอย่างดี	124 (34.9)	118 (33.2)	51 (14.4)	34 (9.6)	28 (7.9)	3.77	0.97	มาก
12	บุคลากรในอบต. ของท่านมีความรู้ เกี่ยวกับภารกิจ ใหม่ที่ได้รับถ่าย โอนมาเป็นอย่างดี	118 (33.2)	103 (29.0)	60 (16.9)	40 (11.3)	34 (9.6)	3.65	1.24	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(n=355)

	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
13	บุคลากรในอบต. ของท่านมีทักษะ ในการวางแผน ปฏิบัติงานได้ตาม เป้าหมายพร้อมทั้ง ประเมินผลได้เป็น อย่างดี	65 (18.3)	105 (29.6)	95 (26.8)	53 (14.9)	37 (10.4)	3.30	1.22	ปานกลาง
14	บุคลากรในอบต. ของท่านมีทักษะ หรือความชำนาญ ในงานที่ รับผิดชอบอย่างดี	67 (18.9)	120 (33.8)	84 (23.7)	48 (13.5)	36 (10.1)	3.37	1.22	ปานกลาง
15	บุคลากรในอบต. ของท่านมีทักษะ ในการวิเคราะห์ นโยบายเป็นอย่างดี	59 (16.6)	118 (33.2)	93 (26.6)	40 (11.3)	45 (12.7)	3.29	1.23	ปานกลาง
16	บุคลากรในอบต. ของท่านมีความ พร้อมและตั้งใจใน การทำงาน	58 (16.3)	129 (36.3)	82 (23.1)	51 (14.4)	35 (9.9)	3.34	1.05	ปานกลาง
17	บุคลากรในอบต. ของท่านสามารถ ทำงานที่ได้รับให้ เกิดผลสำเร็จ	59 (16.6)	115 (32.4)	98 (27.6)	44 (12.4)	39 (11.0)	3.31	0.97	ปานกลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

							(n=355)		
ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	
18	บุคลากรในอบต. ของท่านมี ความสามารถ ปรับตัวในสภาวะที่ มีการเปลี่ยนแปลง	72 (20.3)	112 (31.5)	85 (23.9)	44 (12.4)	42 (11.8)	3.36	1.10	ปานกลาง
ด้านกฎระเบียบ และเทคโนโลยี									
19	อบต.ของท่านมี วัสดุอุปกรณ์ สำนักงานใช้อย่าง เพียงพอและใช้ ประโยชน์ได้อย่าง เต็มที่	55 (15.5)	105 (29.6)	97 (27.3)	55 (15.5)	43 (12.1)	3.20	1.23	ปานกลาง
20	อบต.ของท่านมี เครื่องมือเครื่องใช้ ในการปฏิบัติ หน้าที่ของส่วน ต่างๆอย่าง เหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ	57 (16.1)	86 (24.2)	105 (29.6)	52 (14.6)	55 (15.5)	3.10	1.28	ปานกลาง
21	อบต.ของท่านมี สถานที่ที่มีความ เหมาะสมในการ ปฏิบัติงานเป็น อย่างดี	65 (18.3)	93 (26.2)	113 (31.8)	53 (14.9)	31 (8.7)	3.30	1.12	ปานกลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

							(n=355)		
ข้อความ	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	
22	อบต.ของท่านมีการ มอบหมายหน้าที่ใน การควบคุมการ ปฏิบัติงานให้บุคลากร ในองค์กรของท่านใน ระดับต่างๆอย่าง เหมาะสม	53 (14.9)	98 (27.6)	109 (30.7)	54 (15.2)	41 (11.5)	3.19	1.20	ปาน กลาง
23	อบต.ของท่านมีข้อมูล และมาตรฐานที่ใช้ใน การตรวจสอบควบคุม การปฏิบัติงานให้มี ความสมบูรณ์และ ถูกต้อง	57 (16.1)	98 (27.6)	111 (31.3)	54 (15.2)	35 (9.9)	3.24	0.97	ปาน กลาง
24	อบต.ของท่านมีการ กำหนดวัตถุประสงค์ รวมทั้งมีการกำหนด มาตรฐานของงานใน ด้านต่างๆไว้อย่าง ชัดเจน	57 (16.1)	97 (27.3)	116 (32.7)	49 (13.8)	36 (10.1)	3.25	1.18	ปาน กลาง
25	อบต.ของท่านมีการ กำหนดมาตรฐานของ งานแต่ละงานไว้ ชัดเจนล่วงหน้าและ แจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ ทุกคน	46 (13.0)	98 (27.6)	112 (31.5)	50 (14.1)	49 (13.8)	3.11	1.21	ปาน กลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

							(n=355)		
ข้อความ	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	
26	อบต.ของท่านมีระบบ การประเมินผลที่เป็น ธรรมและเป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไป	44 (12.4)	93 (26.2)	115 (32.4)	47 (13.2)	56 (15.8)	3.07	0.98	ปาน กลาง
27	อบต.ของท่านมีการนำ ผลการประเมินมาใช้ ประโยชน์ในการ ปรับปรุงแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงาน	47 (13.2)	111 (31.3)	100 (28.2)	54 (15.2)	43 (12.1)	3.18	1.07	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		mean = 3.37		S.D. = 1.16		ระดับความคิดเห็น = ปานกลาง			

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลใน
จังหวัดสงขลาที่เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตาม
นโยบายการกระจายอำนาจฯ ทั้ง 3 ประเด็นคือด้าน โครงสร้าง ด้านบุคลากร และด้านกฎระเบียบ
และเทคโนโลยี นั้น พบว่า มีระดับความคิดเห็นในระดับปานกลางทั้ง 3 ประเด็นคือด้าน โครงสร้างมี
ค่าเฉลี่ย 3.51 และด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.43 และมีระดับความคิดเห็นในด้านกฎระเบียบและ
เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย 3.18

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล
ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ เป็นรายชื่อ พบว่า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับได้แก่

ข้อ 1. อบต.ของท่านมีระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานตามสายงานการบังคับบัญชา
(ค่าเฉลี่ย = 3.92)

ข้อ 11. บุคลากรในอบต.ของท่านมีความรู้ในเรื่องนโยบาย และการกระจายอำนาจเป็น
 อย่างดี (ค่าเฉลี่ย = 3.77)

ข้อ 4. อบต.ของท่านมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานไว้อย่างเหมาะสมและ
 ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 3.72)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 อันดับ ได้แก่

ข้อ 26. อบต.ของท่านมีระบบการประเมินผลที่เป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป
 (ค่าเฉลี่ย = 3.07)

ข้อ 20. อบต.ของท่านมีเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนต่างๆอย่างเหมาะสม
 และมีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย = 3.10)

ข้อ 25. อบต.ของท่านมีการกำหนดมาตรฐานของงานแต่ละงานไว้ชัดเจนล่วงหน้าและแจ้ง
 ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกคน (ค่าเฉลี่ย = 3.11)

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของมาตรวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การ
 บริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ ของตัวอย่างแต่ละ
 คนมาจัดกลุ่มตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อการ
 จัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ
 ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.34 – 3.66) มีร้อยละ 76.47 และความคิดเห็นต่อการจัดการ
 ขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ ใน
 ระดับมาก (3.67 – 5.00) มีร้อยละ 23.53 ส่วนความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วน
 ตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ ในระดับน้อย (1.00 – 2.33)
 ไม่มี รายละเอียดดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33)	-	-
ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66)	267	76.47
มาก (ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00)	88	23.53
รวม	355	100

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยการทดสอบเปรียบเทียบผล
ความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา
ประสบการณ์การทำงานด้านการปกครองท้องถิ่น อัตราเงินเดือน การได้รับข้อมูลข่าวสารการเมือง
การปกครอง และความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ ของสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบล กับตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ ของสมาชิกสภาองค์การ
บริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา โดยใช้สถิติค่า t-test ในการทดสอบกรณีกลุ่มสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบล 2 กลุ่ม และใช้สถิติ one-way ANOVA ในการทดสอบกรณีกลุ่มสมาชิก
สภาองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป และใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน
(Pearson's Product Moment-Correlation Coefficient)

สมมติฐานที่ 1 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศต่างกัน จะมีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการ
กระจายอำนาจ ๆ ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

เพศ	จำนวน (n = 355)	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	252	91.57	14.79	2.249	0.133
หญิง	103	90.60	14.81		

จากตารางที่ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่า Sig เท่ากับ 0.133 ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน จะมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ ไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.133 ผลการศึกษาจึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ดังตารางที่13)

สมมติฐานที่ 2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ ๑ ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

อายุ	จำนวน	Mean
ต่ำกว่า 30 ปี	41	87.26
31 – 40 ปี	108	93.79
41 – 50 ปี	132	91.18
51 ปีขึ้นไป	74	90.02
รวม	355	91.28

ตารางที่ 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของอายุที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Squares	F	Sig
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	1239.914	413.305	1.880	0.002*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	351	77184.244	219.898		
รวม	354	78424.158			

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ จำแนกตามอายุของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปีมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น เท่ากับ 87.26 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 93.79 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 391.18 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 90.02 (ดังตารางที่ 14) และผลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นตามกลุ่มอายุ ด้วย One-way ANOVA ได้ค่า F เท่ากับ 1.880 และค่า Sig เท่ากับ 0.002 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่า อายุมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.002 ผลการศึกษาจึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ดังตารางที่ 15)

ตารางที่ 16 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่างๆเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี
LSD จำแนกตามอายุ

อายุ	mean	อายุ			
		(1)	(2)	(3)	(4)
ไม่เกิน 30 ปี (1)	87.26				
31 – 40 ปี (2)	93.79	*			
41 – 50 ปี (3)	91.18	*	*		
51 ปีขึ้นไป (4)	90.02	*	*	*	

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจของกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มอายุที่ระบุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 30 ปีทุกกลุ่มมีผลต่อความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังตารางที่ 16)

สมมติฐานที่ 3 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ ๑ ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 แสดงผลความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	Mean
ต่ำกว่าปริญญาตรี	147	92.88
ปริญญาตรี	188	90.29
สูงกว่าปริญญาตรี	20	88.85
รวม	355	91.28

ตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการศึกษาที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Squares	F	Sig
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	27258.758	13629.379	93.765	0.001*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	352	51165.373	145.356		
รวม	354	78424.158			

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจจำแนกตามระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่แบ่งออกเป็นสามกลุ่มคือ กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น เท่ากับ 92.88 กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น เท่ากับ 90.29 และกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษามากกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น เท่ากับ 88.85 (ดังตารางที่ 17) และผลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นตามกลุ่มระดับการศึกษา ด้วย one-way ANOVA ได้ค่า F เท่ากับ 93.765 และค่า Sig เท่ากับ 0.001 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความเห็นที่เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาจึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้(ดังตารางที่ 18)

ตารางที่ 19 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่างๆเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD

ระดับการศึกษา	Mean	ระดับการศึกษา		
		(1)	(2)	(3)
ต่ำกว่าปริญญาตรี (1)	92.88			
ปริญญาตรี (2)	90.29	*		
สูงกว่าปริญญาตรี (3)	88.85	*	*	

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ ของกลุ่มตัวอย่างตามระดับการศึกษาทีละคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีผลต่อความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาด้านต่ำกว่าระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังตารางที่ 19)

สมมติฐานที่ 4 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ ๑ ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 แสดงผลความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ จำแนกตามประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่น

ประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่น	จำนวน	Mean
ต่ำกว่า 3 ปี	161	92.03
4 -5 ปี	108	91.18
6 – 7 ปี	66	90.34
8 ปีขึ้นไป	20	88.85
รวม	355	91.28

ตารางที่ 21 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Squares	F	Sig
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	5461.025	1820.342	8.757	0.000*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	351	72963.133	207.872		
รวม	354	78424.158			

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ จำแนกตามประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคือกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นต่ำกว่า 3 ปี มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 92.03 กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่น 4 – 5 ปี มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น เท่ากับ 91.18 และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่น 6 – 7 ปี มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น เท่ากับ 90.34 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่น 8 ปีขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 88.85 (ดังตารางที่ 20) และผลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นตามกลุ่มประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่น ด้วย One-way ANOVA ได้ค่า F เท่ากับ 8.757 ได้ค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่าประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ผลการศึกษาจึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ดังตารางที่ 21)

ตารางที่ 22 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่างๆเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD

ประสบการณ์ด้าน การปกครองท้องถิ่น	Mean	ประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่น			
		(1)	(2)	(3)	(4)
ต่ำกว่า 3 ปี (1)	92.03				
4 – 5 ปี (2)	91.18				
6 – 7 ปี (3)	90.34				
8 ปีขึ้นไป (4)	88.85	*	*	*	

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจของกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นที่ละคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นมากกว่า 8 ปีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการปกครองท้องถิ่นน้อยกว่า 8 ปีทุกกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดังตารางที่ 22)

สมมติฐานที่ 5 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอัตราเงินเดือนต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ ๑ ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 23 แสดงผลความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจจำแนกตามอัตราเงินเดือน

อัตราเงินเดือน	จำนวน	Mean
ต่ำกว่า 8,000 บาท	89	91.16
8,001 – 12,000 บาท	204	91.68
12,001 – 18,000 บาท	52	90.42
18,001 บาทขึ้นไป	10	88.60
รวม	355	91.28

ตารางที่ 24 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของอัตราเงินเดือนที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Squares	F	Sig
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	3786.566	1262.189	5.936	0.042*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	351	74637.591	212.643		
รวม	354	78424.158			

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ จำแนกตามอัตราเงินเดือนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราเงินเดือนต่ำกว่า 8,000 บาทมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น เท่ากับ 91.16 กลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราเงินเดือนระหว่าง 8,001 – 12,000 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 91.68 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราเงินเดือนระหว่าง 12,001 – 18,000 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 90.42 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราเงินเดือนมากกว่า 18,001 บาทขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น เท่ากับ 88.60 (ดังตารางที่ 23) และผลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นตามกลุ่มอัตราเงินเดือน ด้วย One-way ANOVA ได้ค่า F เท่ากับ 5.936 และค่า Sig เท่ากับ 0.042 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่า อัตราเงินเดือนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราเงินเดือนต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาจึงขอรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ดังตารางที่ 24)

ตารางที่ 25 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่างๆเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD

อัตราเงินเดือน	mean	อัตราเงินเดือน			
		(1)	(2)	(3)	(4)
ต่ำกว่า 8,000 บาท (1)	91.16				
8,001 – 12,000 บาท (2)	91.68				
12,001 – 18,000 บาท (3)	90.42	*	*		
18,001 บาทขึ้นไป (4)	88.60				

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจของกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มอัตราเงินเดือน ทีละคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราเงินเดือน 12,001 – 18,000 บาท มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราเงินเดือน 8,001 – 12,000 บาท และ ต่ำกว่า 8,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังตารางที่ 25)

สมมติฐานที่ 6 ความรู้ความเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

ตารางที่ 26 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นกับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตาม นโยบายการกระจายอำนาจ

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์ความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ (r)	P
ความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น	.369	.000*

จากตารางที่ 26 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ กับความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ พบว่า ความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 7 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ต่างกัน จะมีความเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 27 แสดงผลความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครอง

การได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	จำนวน	Mean
การปกครอง		
1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์	38	88.34
3 – 4 ครั้งต่อสัปดาห์	81	91.18
5 – 6 ครั้งต่อสัปดาห์	52	90.02
ทุกวัน	184	92.49
รวม	355	91.28

ตารางที่ 28 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่มีผลต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Squares	F	Sig
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	1159.231	386.410	1.755	0.839
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	351	77264.927	220.127		
รวม	354	78424.158			

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครอง 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น เท่ากับ 88.34 กลุ่มตัวอย่างที่มีการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครอง 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น เท่ากับ 91.18 กลุ่มตัวอย่างที่มีการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครอง 5-6 ครั้งต่อสัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น เท่ากับ 90.02 กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองทุกวัน มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น เท่ากับ 92.49 (ดังตารางที่ 27) และผลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครอง ด้วย One-way ANOVA ได้ค่า F เท่ากับ 1.755 และค่า Sig เท่ากับ 0.839 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองต่างกัน จะมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาจึง ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ดังตารางที่ 28)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่มีต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ

จากแบบสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาที่เกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ ดังกล่าว ได้มีคำถามปลายเปิดเพื่อให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะนั้น ซึ่งปรากฏว่ามีผู้แสดงความคิดเห็นประมาณ 87 คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 โดยที่แต่ละบุคคลมีข้อคิดเห็นในบางประเด็นที่คล้ายคลึงกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำมาประมวลโดยสรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเป็น 3 ประเด็นหลักคือ

1. ด้านการบริหารจัดการ

ควรมีการควบคุมกำกับดูแลจากรัฐบาลกลางอย่างใกล้ชิดเนื่องจากท้องถิ่นมีความรู้สึก ว่า เงินเดือน ทรัพย์สิน หรือแม้แต่วัสดุต่างๆ เป็นของท้องถิ่นเอง จะใช้ทำอะไรก็ได้ ซึ่งบางครั้งขัดต่ออำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นและขัดต่อระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้

รัฐต้องดูแลให้เกิดความเหมาะสมและพัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไปพร้อมๆกันกับการพัฒนาคนในท้องถิ่น ว่ามีความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพในระดับหนึ่งก่อน มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาเหมือนกับที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน คือ สูญเสียงบประมาณมากแต่ได้ผลไม่คุ้มค่า เนื่องจากท้องถิ่นบางประเภท โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล ที่บางแห่งยังมีประสิทธิภาพในด้านงบประมาณไม่มากนัก แต่กลับได้รับงบประมาณเป็นจำนวนมาก โดยบางหน่วยได้งบประมาณถึง 40 – 50 ล้านบาท ทั้งนี้เมื่อรับงบประมาณมาแล้ว แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของงบประมาณนั้น ขอมส่งผลให้ท้องถิ่นไม่ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง อีกทั้งต้องสูญเสียงบประมาณโดยไม่จำเป็น

ควรควบคุมและกำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารท้องถิ่น ให้รัดกุมและควรกำหนดโทษทางวินัย รวมทั้งโทษทางอาญาให้เด็ดขาด ต่อผู้บริหารท้องถิ่นเมื่อประพฤติมิชอบ ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานท้องถิ่นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อประโยชน์ต่อภาพลักษณ์ของท้องถิ่นด้วย

การเลือกตั้งผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ยังเป็นระบบการซื้อสิทธิขายเสียง ไม่ได้มีคนที่มีความรู้ความสามารถมาบริหารงานท้องถิ่น คนที่มีอิทธิพล หรือมีเงินเข้ามาบริหารเพื่อหวังผลประโยชน์ส่วนตัว

การตรวจสอบนักการเมืองท้องถิ่น ควรมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก และเป็นองค์กรที่ตรวจสอบต้องเป็นที่ยอมรับและไม่ซ้ำซ้อน

2. ด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติ

การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงความพร้อมของประชาชน รายได้ ความเหมาะสมของขนาดพื้นที่ และควรกำหนดภารกิจหน้าที่ของท้องถิ่นแต่ละรูปแบบให้ชัดเจน

ควรกำหนดขอบเขตความรู้ของผู้บริหารหรือผู้เข้ามาเล่นการเมือง เนื่องจากการพัฒนาท้องถิ่นในขณะนี้ยังขาดผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักวิชาการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพื้นที่ทับซ้อนกัน คือ องค์กรบริหารส่วนตำบล และ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด ควรยกเลิกอย่างใดอย่างหนึ่งเสียเนื่องจากไม่เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยตรงและเกิดปัญหาซ้ำซ้อนระหว่างท้องถิ่นด้วยกันเอง รวมทั้งปัญหาการบริหารงานนโยบายโดยรวมจากส่วนกลางเพราะท้องถิ่นมองปัญหาของท้องถิ่นเท่านั้น

การกระจายอำนาจของประเทศไทยทำด้วยความรวดเร็วเกินไปในลักษณะเฉียบพลัน ประชาชนในท้องถิ่นตามไม่ทันแม้แต่ผู้ที่เป็สมาชิก สภาท้องถิ่นเองบางคนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองและท้องถิ่นว่าแท้ที่จริงแล้วเป็นอย่างไรและควรกำหนดอำนาจหน้าที่ของการบริหารส่วนท้องถิ่นในภาพกว้างๆเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นขนาดเล็ก

การกระจายอำนาจตามกฎหมายรัฐธรรมนูญไม่ควรมอบให้ท้องถิ่นทุกเรื่องยกเว้นอำนาจบริหาร โครงการสาธารณะทุกประเภทควรให้เป็นอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นเอง เนื่องจากปัจจุบันท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งเป็นองค์กรท้องถิ่น ไม่มีขีดความสามารถเพียงพอ ทำให้เกิดผลเสียหายมากกว่าผลดี

3. ด้านงบประมาณ

รัฐควรมีอำนาจกำหนดในเรื่องการจัดเก็บรายได้เพื่อให้การแบ่งสรรรายได้ระหว่างรัฐกับท้องถิ่นในบางประเภทเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศโดยองค์รวม

รัฐบาลควรกำกับดูแล ในเรื่องการจัดเก็บภาษีเพราะหากให้ท้องถิ่นดำเนินการจัดเก็บภาษีเองโดยอิสระ จะเกิดปัญหาในการพัฒนาพื้นที่ต่างๆ ภายในประเทศที่มีความไม่เท่าเทียมกันคือ หากท้องถิ่นใดมีรายได้น้อยก็จะพัฒนาได้ช้า เป็นอาทิ

รัฐบาลอาจจะขาดรายได้จากภาษีต่างๆ เข้ารับไปใช้ในการพัฒนาประเทศฉะนั้น ควรที่จะต้องกำหนดนโยบาย และกำกับให้ดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บภาษีให้ได้เต็มที่ ไม่ให้เกิดการรั่วไหล เนื่องจากในปัจจุบัน สมาชิกสภาท้องถิ่นที่ได้รับเลือกเข้ามาทำหน้าที่เพื่อหวังผลประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีจิตสำนึกในการบริหารการพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ที่แท้จริง ทำให้งบประมาณรั่วไหล

ควรมีสภาตรวจสอบการใช้เงินงบประมาณบริหารท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นเองทั้งนี้เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงาน

ข้อวิจารณ์

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล” ครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจฯ และความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ที่มีต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ รวมทั้งศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งควรนำมาวิจารณ์ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.68 ซึ่งถือว่ามึระดับความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาระดับความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจฯ เป็นรายชื่อ พบว่าชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ กิจการในด้านความมั่นคงของประเทศ และการต่างประเทศ เป็นกิจการที่รัฐบาลไม่อาจกระจายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ (ค่าเฉลี่ย = 0.97) อาจเป็นเพราะกิจการที่เกี่ยวกับความมั่นคง หรือการต่างประเทศไม่ปรากฏในแผนนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงไม่มีภาระงานใดๆ ที่พนักงานส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะในเรื่องดังกล่าว จึงทำให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสงขลาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูกในระดับสูง ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินกิจการต่างๆ(ทั้งในและนอกเหนือที่บัญญัติในกฎหมาย) มากถือได้ว่าท้องถิ่นมีความเป็นประชาธิปไตยสูง (ค่าเฉลี่ย = 0.24) อาจเป็นเพราะอำนาจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมขึ้นมากทั้งจากกฎหมายพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ.2542 ซึ่งท้องถิ่นเองมีหน้าที่ที่เพิ่มมากขึ้นและบางหน้าที่ซ้ำซ้อนที่อนุญาตให้กระทำได้แต่ไม่มีกฎหมายกำหนดไว้ชัดเจนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จึงอาจทำให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าใจว่าการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินกิจการต่างๆมากถือได้ว่าท้องถิ่นมีความเป็นประชาธิปไตยสูง แต่อย่างไรก็ตามในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจฯอยู่ในระดับสูง

2. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.1 ด้านโครงสร้าง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.52 โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานตามสายงานการบังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.92 ทั้งนี้เนื่องจากเป็นไปตามโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในส่วนของงานที่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบ และองค์การบริหารส่วนตำบล มีการจัดสายงานบังคับบัญชาที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนและก้าวก่ายกัน เนื่องมาจากวิธีการจัดการบริหารมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.25 เนื่องจากการจัดการอาจจะยึดระบบการบังคับบัญชาเกินไปจนขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอและการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ทำให้การตัดสินใจในการสั่งงานจึงอยู่ที่ผู้บังคับบัญชาแต่เพียงผู้เดียว

2.2 ด้านบุคลากร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.43 โดยองค์การบริหารส่วนตำบล มีบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องนโยบายและการกระจายอำนาจเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 เนื่องจากบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติงานที่ปฏิบัติตามปกติเป็นประจำ และบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องระเบียบวิธีปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกิจใหม่ที่ได้รับถ่ายโอนมา และบุคลากรมีทักษะในการวิเคราะห์นโยบายเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.25 เนื่องจาก งานส่วนใหญ่จะได้รับมอบหมายมาจากผู้บริหารมาอีกที จึงทำให้งานส่วนใหญ่เป็นงานที่ต้องทำตามหน้าที่ ส่งผลให้บุคลากรขาดทักษะและความเข้าใจในการวิเคราะห์นโยบาย

2.3 ด้านกฎระเบียบและเทคโนโลยี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยองค์การบริหารส่วนตำบล มีสถานที่ที่มีความเหมาะสมในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านการใช้ประโยชน์ สภาพแวดล้อม และความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 เนื่องจาก งบประมาณที่ถ่ายโอนมาจากส่วนกลางนั้น ได้มุ่งเน้นการปรับปรุงภูมิทัศน์ของท้องถิ่นเป็นหลัก ดังนั้นสถานที่ของท้องถิ่นต่างๆ จึงต้องเร่งปรับปรุงและฟื้นฟูสภาพแวดล้อม ส่งผลให้สถานที่ที่มีความเหมาะสมในหลายๆด้าน และองค์การบริหารส่วนตำบล มีระบบการประเมินผลที่เป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.07 เนื่องจากการเป็นกันเองในแต่ละหน่วยของท้องถิ่น ทำให้มีการทะเลาะหรือไม่ได้เข้มงวดในการประเมินผล อีกทั้งการยึดหลักระบบอุปถัมภ์ เป็นเกณฑ์ เนื่องจากบางองค์การบริหารส่วนตำบล บางหน่วยมีญาติ พี่น้องทำงานในหน่วยเดียวกัน ส่งผลให้การประเมินผลในหน่วยท้องถิ่นย่อมช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จึงส่งผลให้การประเมินผลไม่เป็นธรรมไม่ยอมรับโดยทั่วไป

นอกจากนี้การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการนำเอาปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้งสิ้น 7 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่น การได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครอง และความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจฯ ผลการศึกษา พบว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้จำนวน 5 ข้อ และไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้จำนวน 2 ข้อ ซึ่งควรนำมาพิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็มีทัศนคติและความคิดเห็นต่อการจัดการของอบต. ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรศักดิ์ เชาวรินทร์ (2543: 70-71) ที่ได้ทำการศึกษายาทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามทัศนะของประชาชน:ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า เพศ เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อบทบาทที่เป็นจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชน เช่นเดียวกับ อเนก บุญภาวิน (2546: 55) ที่ได้ทำการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า พบว่าเพศ ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อบทบาทที่เป็นจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามทัศนคติของประชาชน

สมมติฐานที่ 2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี เห็นว่าท้องถิ่นมีการจัดการภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจมากกว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปีอาจมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ประกอบกับมีการใช้หลักเหตุผลมากขึ้นในการพิจารณาหลักการด้านการเมืองการปกครองพอสมควร ช่อมมีความคิดอ่านที่กว้างและครอบคลุมกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเมธ ธีรนิติ (2540:บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความเข้าใจในบทบาทของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนนทบุรี พบว่า ความแตกต่างของอายุ ทำให้ความเข้าใจในบทบาทของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน และ สุพล ฟองงาม (2541: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความคิดเห็น

ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด: ศึกษากรณีจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า อายุ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแตกต่างกันตามทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สมมติฐานที่ 3 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการศึกษาต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจมากกว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการศึกษาน้อยกว่าระดับปริญญาตรี ทั้งนี้เพราะว่าการศึกษานำให้บุคคลมีพื้นฐานในการรับรู้ และวิเคราะห์ข้อมูลเหตุการณ์ต่างๆ ได้ดีกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาน้อยกว่า ซึ่งน่าจะต้องใช้พื้นฐานความรู้ในการวิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นมากกว่า แสดงให้เห็นว่า ความรู้ของบุคคลย่อมแตกต่างกันไปตามพื้นฐานการศึกษาของบุคคลนั้นๆ ด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นราลักษณ์ โหมยิตนรงค์ (2545:บทคัดย่อ) ได้ทำ การศึกษาการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า เพศ อายุ อาชีพ ตำแหน่งในเทศบาล ระดับการศึกษา และขนาดประชากรในแต่ละเทศบาลมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการกระจายอำนาจของเทศบาลและ สรรค์ชัย อินทหว่าง (2528: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาตำบลและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานศูนย์ข้อมูลระดับตำบล พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความแตกต่างกันระหว่างบทบาทที่ทางราชการกำหนด ได้แก่ ระดับการศึกษา ความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่

สมมติฐานที่ 4 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นมากจะเห็นว่าท้องถิ่นมีการจัดการภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจมากกว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่นน้อย ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าย่อมจะมีความรู้ความเข้าใจในระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่นลึกซึ้งกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของดาร์ตัน พลเศรษฐเลิศ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความพร้อมของกรุงเทพมหานครต่อการรับโอนภารกิจในกระบวนการกระจายอำนาจ และรัชชัย ไชยเทพ (2538: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักธุรกิจในจังหวัดภูเก็ตต่อการกระจายอำนาจทางการเมือง ต่างก็พบว่าความคิดเห็นของกลุ่มต่างๆพบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆแตกต่างกันด้วย

สมมติฐานที่ 5 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอัตราเงินเดือนต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอัตราเงินเดือนต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอัตราเงินเดือนมากมีความคิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอัตราเงินเดือนน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคคลที่มีรายได้มากย่อมมีความเป็นอยู่ที่ดีและมีเวลาที่จะวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ ได้ดีกว่าผู้ที่มีรายได้น้อยซึ่งจะมีปัญหาถึงความเป็นอยู่ด้วย ประกอบกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มที่มีรายได้น้อยมองว่าการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่สามารถตอบสนองต่อนโยบายการกระจายอำนาจและความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างทันทีจึงทำให้ความคิดในการประเมินขีดความสามารถของท้องถิ่นน้อยกว่ากลุ่มสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อสิตรา รัตตะมณี (2520: 1) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า รายได้และ อัตรารายเดือน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นปัจจัยที่มี ผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และ อาทร คุระวรรณ (2539: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัย เรื่อง บทบาทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเปรียบเทียบกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ผลการศึกษาพบว่า รายได้ของสมาชิกที่ แยกต่างกันมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจของสมาชิกต่อการบริหารงาน องค์การ บริหารส่วนตำบลในระดับท้องถิ่น

สมมติฐานที่ 6 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความรู้เกี่ยวกับกระจายอำนาจ และการปกครองท้องถิ่นต่างกัน จะมีความเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความรู้เกี่ยวกับการ ปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ ต่างกัน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความ คิดเห็นต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการ กระจายกับความรู้ เกี่ยวกับกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นพบว่า ความคิดเห็นต่อการ จัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจาย มี ความสัมพันธ์กับความรู้ เกี่ยวกับกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การ บริหารส่วนตำบล จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ปทุมพร กรสุทธิโสภณ (2539: บทคัดย่อ) ได้ทำ การศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะเทศมนตรี:ศึกษาเฉพาะ กรณีเทศบาลตำบลปากเกร็ด ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากเกร็ดมีทัศนคติ ต่อบทบาทคณะเทศมนตรีในระดับปานกลาง และผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่าปัจจัยด้านเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล ไม่มีผลต่อทัศนคติของประชาชน แต่ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีผลต่อทัศนคติของ ประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะเทศมนตรีและ รัตนะ ทองงาม (2537: 2) ได้ทำ การศึกษาเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจต่อการปกครองท้องถิ่น และสภาตำบลและทัศนคติทางการเมืองของ คณะกรรมการสภาตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเขาแก้ว จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า

ระดับความรู้ความเข้าใจต่อการปกครองท้องถิ่น และสภาพตำบลของคณะกรรมการสภาตำบล มีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของคณะกรรมการสภาตำบล

สมมติฐานที่ 7 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ต่างกัน จะมีความเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่าพบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลามีระดับของการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองในระดับปานกลางถึงมากและมีผู้ได้รับข้อมูลข่าวสารในระดับน้อยเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันมากนัก จึงเป็นผลให้ไม่เกิดความแตกต่างในความคิดเห็นระหว่างกลุ่มต่างๆ ประกอบกับการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องทางสื่อต่างๆ นั้นมีน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับข่าวสารการเมืองการปกครองด้านอื่นๆ ฉะนั้นจึงเป็นไปได้ว่าข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารเรื่องการกระจายอำนาจหรือการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรงค์ ดีสกุล(2537: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง: ศึกษากรณีการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า การเปิดรับฟังข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่างๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล” ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ
2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ
3. ศึกษาปัญหาและอุปสรรค ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

โดยได้รวบรวมข้อมูลจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 355 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามที่มีทั้งคำถามปลายปิด (Close-ended Question) และคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) และมีคำถามที่เป็นมาตรวัดความรู้เกี่ยวกับหลักการปกครองส่วนท้องถิ่นและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 แบบเลือกตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ รวมทั้งคำถามที่เป็นมาตรวัดความคิดเห็นตามแบบของ Likert Scale และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า t-test , one-way ANOVA และ Pearson’s Product Moment Correlation

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 เพศ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชายมีจำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 71.1 และเป็นเพศหญิงมีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9

1.2 อายุ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 132 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2 ส่วนน้อยที่สุดมีอายุไม่เกิน 30 ปี มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6

1.3 ระดับการศึกษา สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีจำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 53 รองลงมาคือมีการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรี มีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 และส่วนที่น้อยที่สุดคือมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6

1.4 ประสบการณ์การทำงานด้านการปกครองท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านการปกครองท้องถิ่นต่ำกว่า 3 ปี มีจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 45.4 รองลงมาจะอยู่ในช่วง 3 – 5 ปี มีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 และ 6 – 7 ปี มีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 ซึ่ง ประสบการณ์การทำงานด้านท้องถิ่น ในกลุ่มของ 8 ปี ขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 20 คนและคิดเป็นร้อยละ 5.6

1.5 อัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่คือกลุ่มที่มีอัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆระหว่าง 8,001 – 12,000 บาท มีจำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมาคือกลุ่มที่มีอัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆต่ำกว่า 8,000 บาท มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 และกลุ่มที่มีอัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆระหว่าง 12,001 – 18,000 บาทมีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 และ กลุ่มที่มีอัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆตั้งแต่ 18,001 บาท ขึ้นไปมีน้อยที่สุด มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

1.6 การติดตามข่าวสารการเมืองการปกครอง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ มีการติดตามข่าวสารการเมืองการปกครองทุกวัน มีจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 52 รองลงมาคือมีการติดตามข่าวสารการเมืองการปกครองในระดับพอสมควร (3 – 4 ครั้งต่อสัปดาห์) มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และมีการติดตามข่าวสารการเมืองการปกครองในระดับ บ่อย (5 – 6 ครั้งต่อสัปดาห์) มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ตามลำดับ และมีการติดตามข่าวสารการเมืองการปกครองนานๆครั้ง (1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์) มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 น้อยที่สุด

2. ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.68 ซึ่งถือว่ามีความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ ในระดับมาก และมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาอยู่ในกลุ่มที่มีระดับความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ มากมีร้อยละ 60.59

ทั้งนี้ ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูกในระดับสูงจะเกี่ยวกับบทบัญญัติและระเบียบทั่วไปที่เกี่ยวกับการบริหารท้องถิ่น เช่น กิจการในด้านความมั่นคงของประเทศ และการต่างประเทศ เป็นกิจการที่รัฐบาลไม่อาจกระจายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ (ค่าเฉลี่ย = 0.97) หรือ หลักประกันที่สำคัญในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ คือ การกำหนดให้รัฐกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่กฎหมายบัญญัติ แต่ต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม และจะต้องไม่กระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้มิได้ (ค่าเฉลี่ย = 0.91) ขณะที่ประเด็นซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูกในระดับน้อยจะเกี่ยวกับหลักทั่วไปของท้องถิ่น เช่น การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนิน กิจการต่างๆ (ทั้งในและนอกบทบัญญัติของกฎหมาย) มาก ถือได้ว่าท้องถิ่นมีความเป็นประชาธิปไตยสูง (ค่าเฉลี่ย = 0.24) หรือ การจัดสัดส่วนภาษีอากร

ระหว่างรัฐ กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา(ค่าเฉลี่ย = 0.54) เป็นต้น

3. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 และความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 ด้าน คือ 1. ด้านโครงสร้าง 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านกฎระเบียบและเทคโนโลยี พบว่า ทั้งสามด้านมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 , 3.43 และ 3.18 ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ประสิทธิภาพด้านการปกครองท้องถิ่น การได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครอง และ ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนฯ พ.ศ. 2542 ส่วนตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลผลปรากฏว่า

ปัจจัยที่มีผลทำให้ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ประสิทธิภาพด้านการปกครองท้องถิ่น และ ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ

ปัจจัยที่ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ เพศ และการติดตามข่าวสารการเมืองการปกครอง

ผลการทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ดังตารางที่

ตารางที่ 29 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
		เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
1. เพศ	.133		ü
2. อายุ	.002	ü	
3. ระดับการศึกษา	.001	ü	
4. ประสบการณ์ด้านการปกครองท้องถิ่น	.000	ü	
5. อัตราเงินเดือน	.042	ü	
6. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและ การกระจายอำนาจ	.000	ü	
7. การติดตามข่าวสารการเมืองการปกครอง	.839		ü

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

การถ่ายโอนภารกิจ ในกระบวนการกระจายอำนาจ นับเป็นเรื่องสำคัญที่เป็นนโยบายของรัฐบาลเพื่อให้หน่วยราชการรับไปปฏิบัติ โดยมีระยะเวลาที่จะต้องทำการรับและถ่ายโอนภารกิจดังกล่าว ให้เสร็จสมบูรณ์ภายในปี 2553 นี้ ซึ่งจากการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ และความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจ การเมือง และการปกครองส่วนท้องถิ่นภายหลังจากถ่ายโอนภารกิจ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 จึงได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ที่มีความสำคัญกับองค์การปกครองส่วน

ท้องถิ่น เพราะมีหน้าที่ในการกำกับ ดูแลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และยังมีหน้าที่ในการสนับสนุน ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพตามหลักการปกครองท้องถิ่น และการกระจายอำนาจอีกด้วย ซึ่งผลจากการวิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลามีระดับความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ พ.ศ. 2542 ในภาพรวม ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 60.59 มีความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ พ.ศ.2542 ในระดับมาก ร้อยละ 37.06 มีความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ พ.ศ.2542 ในระดับปานกลาง และ ร้อยละ 2.35 มีความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯพ.ศ.2542 ในระดับน้อย

ดังนั้นการสร้างความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น หลักเกณฑ์และข้อกำหนดในการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ พ.ศ.2542 ให้แก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งความคิดเห็นเป็นเสมือนความรู้สึกรากฐานเบื้องต้นของบุคคลที่จะยอมรับและมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องต่างๆ โดยที่การวิจัยครั้งนี้พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่มีความรู้ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ พ.ศ.2542 ในระดับมาก ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนา ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตามแนวทางที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ แต่ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จะต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น หลักการกระจายอำนาจ ข้อบัญญัติในรัฐธรรมนูญ และกฎหมายที่ต้องปรับเปลี่ยนไปตามที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้บัญญัติไว้ ให้บุคลากรในส่วนท้องถิ่น ได้รับทราบและมีความเข้าใจอย่างถูกต้อง ก็จะทำให้การกำกับดูแล สนับสนุน ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตลอดจนการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และหากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นเห็นความสำคัญในการกระจายอำนาจให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ในรูปของการปกครองท้องถิ่นมากเท่าไร ก็ย่อมเป็นผลดีต่อการปกครองท้องถิ่นมากเท่านั้น

2. จากการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า มีระดับความคิดเห็นของสมาชิก

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้แยกประเด็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ 3 ด้าน คือ ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร และด้านกฎระเบียบและเทคโนโลยี ซึ่งเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า

2.1 ระบบการจัดการ ด้านโครงสร้าง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.51 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ระบบการจัดการในปัจจุบันขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา มีความเหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับถ่ายโอนมา แต่ก็พบอุปสรรคในเรื่องของการจัดสายงานการบังคับบัญชา ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.25 ที่ไม่มีความชัดเจนมากนัก รวมทั้งอาจจะมีการจัดสายที่ซ้ำซ้อนและก้าวก้ำกัยกัน ในแต่ละหน่วยงานที่อาจส่งผลกระทบต่อจัดการในองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ทั้งนี้เพราะการ จัดสายงานหรือการบังคับบัญชา ถือเป็นปัจจัยสำคัญของการปฏิบัติงานและทำงานร่วมกัน ฉะนั้นการใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสมในการจัดสายงานในองค์กร จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างความมีระบบ โดยวิธีการให้สมาชิกในองค์กรมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการยอมรับ ตลอดจนการสร้างทีมงานมากกว่าการมุ่งที่จะใช้การควบคุมหรือใช้อำนาจทางรูปนัยของผู้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

2.2 ระบบการจัดการ ด้านบุคลากร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.43 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความด้านบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา มีความสามารถกับบทบาทหน้าที่ใหม่ที่ได้รับผิดชอบมา แต่บุคลากรจำนวนไม่น้อยมีปัญหาในเรื่องของความรู้ที่เกี่ยวกับระเบียบวิธีปฏิบัติงานกับภารกิจใหม่ที่ได้รับถ่ายโอนมา ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ใหม่ที่ได้รับมา ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการจัดการภายในองค์กรอย่างมาก ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพขององค์กรไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาติชาย โพธิ์วิไลศิริกุล(2545) พบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ฉะนั้นผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการทำงานหลังจากที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ไปแล้ว หรืออาจมีการตรวจและติดตามผลการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางที่ชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี และควรมีการสำรวจถึงความต้องการของบุคลากรว่าต้องการความช่วยเหลือจากองค์กรในด้านใด เพื่อให้การทำงานบรรลุผลสัมฤทธิ์ไปได้ตามเป้าหมาย

2.3 ระบบการจัดการ ด้านกฎระเบียบและเทคโนโลยี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.18 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ด้านกฎระเบียบและเทคโนโลยีขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา มีความเหมาะสมกับการจัดการคืออยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามค่าเฉลี่ยการจัดการ ซึ่งค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะประเด็นในเรื่องของเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ดังกล่าวองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา มักประสบปัญหาในเรื่องของด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการปฏิบัติงาน เพราะความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณเป็นสิ่งสำคัญของการปฏิบัติงานให้ได้ตามแผนที่วางไว้ ฉะนั้นปัญหาของความไม่พร้อมด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ ควรมีการดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และควรเพิ่มความสำคัญกับการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ อีกทั้งความล่าช้าในการจัดหาอุปกรณ์ด้วย นอกจากนี้ ปัญหาในเรื่องของระบบการประเมินผลและการกำหนดมาตรฐานของงานแต่ละฝ่ายควรที่จะมีการจัดการอย่างเป็นระบบและเคร่งครัดใน แผนแม่บทขององค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งระเบียบข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้อง ตามที่ได้กำหนดไว้ อันจะส่งผลให้การจัดการในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. จากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาที่มีต่อการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นโดยสามารถสรุปเป็นข้อๆได้ดังนี้

3.1 รัฐบาลควรกำหนด ขอบเขต อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ งบประมาณรายได้ และโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้อง เหมาะสม และชัดเจน มีแนวทางและมาตรฐานในการดำเนินการด้านภารกิจในแต่ละองค์กรที่ไม่ซ้ำซ้อนและก้าวท้าวกัน และต้องกำหนดนโยบายให้แน่นอนในการถ่ายโอนภารกิจ

3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลต้องพัฒนาองค์กร และทรัพยากรบุคคล วิธีการบริหาร และการจัดสรรงบประมาณ รวมถึงวิธีประเมินผลการดำเนินงานให้รัดกุมและมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ นอกจากนี้ ควรปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการที่จะใช้เมื่อมีการกระจายอำนาจ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติรับทราบและทำความเข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติจริง

3.3 นักการเมืองท้องถิ่นควรพัฒนาระดับการศึกษา ความรู้ ความสามารถและเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ ระเบียบการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน และกำหนดบทบาทในกรณีที่มีการทุจริต

จากแนวทางและการปรับเปลี่ยนบทบาทของท้องถิ่นดังกล่าวจะสามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อการปกครองท้องถิ่นภายหลังการถ่ายโอนภารกิจเสร็จสิ้นลงในปี พ.ศ.2553 นี้ได้ ซึ่งถือเป็นปีสุดท้ายในการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลางพร้อมทั้งจะมีการประเมินผลงานของท้องถิ่นเองในหลายๆด้านในปีนี้ ดังนั้นการปรับเปลี่ยนรูปแบบและบทบาทของท้องถิ่นข้างต้น คาดว่าจะสามารถทำให้ท้องถิ่นหรือชุมชนมีความเข้มแข็งและมีบทบาทในการแก้ไขปัญหา และสนองตอบความต้องการ ทั้งนี้โดยที่ภารกิจส่วนใหญ่ของคณะผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ซึ่งเคยเป็นผู้ปฏิบัติก็จะลดบทบาทลง อันส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิและส่วนร่วมในการกำกับดูแลการบริหารงานของท้องถิ่นมากขึ้น และมีความเป็นอิสระในการปกครองตนเองมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานในด้านการเมือง การปกครอง และการบริหารท้องถิ่นเต็มไปด้วยความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ อันจะเป็นแนวทางการกระจายอำนาจพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายการกระจายอำนาจและให้บังเกิดผลดีได้ในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการของท้องถิ่นภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ ทั้งนี้เพราะประชาชนเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองตามที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น พ.ศ.2542 กำหนดไว้โดยตรง

2. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการของท้องถิ่นภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจกับพื้นที่อื่นด้วย ทั้งนี้เพื่อชี้วัดถึงความแตกต่างของประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละท้องถิ่นว่ามีข้อดีและข้อจำกัดแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

3. ควรทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรอิสระอื่นๆเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่ได้ศึกษาไว้ในการวิจัยครั้งนี้แล้ว เพื่อให้ได้ภาพรวมขององค์ความรู้ในเรื่องที่ศึกษามากขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กระทรวงมหาดไทย, พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประสานมิตรจำกัด, 2547.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2543. แผนการกระจายอำนาจฯ 2543 (Online). <http://e-fpo.fpo.go.th/e-local>, 9 สิงหาคม 2552.

โกวิท พวงงาม. 2544. การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักการและมติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ขวัญใจ สมรรคบุตร, ร.อ. 2524. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ กรป.กลาง ที่มีต่ออาสาพัฒนาชนบทของนิสิต นักศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2521-2523. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2546. หลักการจัดบริการสาธารณะตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จรัส สุวรรณเวลา. 2538. ปฏิรูประบบการคลังไทย: กระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2538. กรมการปกครองในยุคปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, กรมการปกครอง.

_____. 2539. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์เนศ พรินติ้งเซ็นเตอร์ จำกัด.

ณรงค์ ศรีสวัสดิ์. 2526. การวิเคราะห์การปลูกป่าฟื้นทางด้านสังคมศาสตร์. คณะสังคมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัคราณา)

คารารัตน์ พลเศรษฐเลิศ. 2546. ความพร้อมของกรุงเทพมหานครต่อการรับโอนภารกิจใน
กระบวนการกระจายอำนาจ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ดำรง ศีตกุล. 2537. การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง: ศึกษากรณีการให้รางวัลใน
การมาใช้สิทธิเลือกตั้ง. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทวี เจริญมัญญ. 2520. ความคิดเห็นของอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกี่ยวกับการวิจัยทาง
สังคมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธวัชชัย ไชยเทพ. 2539. ความคิดเห็นของนักธุรกิจในจังหวัดภูเก็ตต่อการกระจายอำนาจทาง
การเมือง. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นราลักษณ์ โฆษิตณรงค์. 2545. การศึกษาการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น:
กรณีเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. 2543. หลักกฎหมายปกครองเกี่ยวกับบริการสาธารณะ.
กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. 2547. การปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.
กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

ประคอง วรรณสุต. 2525. รัฐศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แพรววิทยา.

ประธาน คณะทศศึกษากร. 2526. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2520. ทศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงทางและพฤติกรรมอนามัย.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.

ประยูร กาญจนกุล. 2538. คำบรรยายกฎหมายปกครอง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ประหยัด หงษ์ทองคำ. 2533. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช.

พรชัย รัชมิแพทย์. 2530. การปกครองตนเองของนครหลวง ศึกษากรณีนิติสัมพันธ์กับองค์การ
ปกครองส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.
2542. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

โกคิน พลกุล และคณะ. 2538. รายงานการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการ
กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ลิขิต วีรเวคิน, การเมืองการปกครองของไทย, (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

รัตนะ ทองงาม. 2537. ความรู้ความเข้าใจต่อการปกครองท้องถิ่นและสภาพตำบล และทัศนคติ
ทางการเมืองของคณะกรรมการสภาพตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเขาหลวง จังหวัด
ขอนแก่น. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ไทย.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2532. ปทานุกรมสังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์.

เรื่องเวที แสงรัตนา. 2522. **ความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนเตรียมทหารเกี่ยวกับอัตรา
การเพิ่มของประชากรในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
รัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วุฒิสาร ตันไชย. 2544. **การกระจายภารกิจหน้าที่ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคใหม่(Online).**
www.local.moi.go.th/webst/botfam1.htm, 10 ตุลาคม 2551.

วุฒิสาร ตันไชย. 2545. **การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.** พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ: เอ พี กราฟฟิค ดีไซน์ และการพิมพ์.

วิญญู อังคนารักษ์. 2519. **แนวความคิดในการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น.**
กรุงเทพมหานคร. (เอกสารประกอบการบรรยาย)

วีรศักดิ์ เชาวรินทร์. 2543. **บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามทัศนะของ
ประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี.** กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศุภเขาวี นาคเงินทอง. 2542. **ความคิดเห็นของข้าราชการกรมการปกครองในส่วนภูมิภาคเกี่ยวกับ
การปกครองท้องถิ่นในอนาคตตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. 2540.**
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ, จำรัส ค้างสุวรรณ และ จิตติพงษ์ ธรรมานุสรณ์. 2522. **จิตวิทยาสังคม.**
นนทบุรี: ชัยศิริการพิมพ์.

สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. 2539. **การศึกษารูปแบบการพัฒนา
โครงการสุพรรณบุรี: พื้นฐานของการปกครองท้องถิ่น.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วน
ท้องถิ่น กรมการปกครอง.

สรรค์ชัย อินหว่าง. 2526. บทบาทของสมาชิกสภาตำบลและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการดำเนินงานศูนย์ข้อมูลระดับตำบล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สัตตยา กระแสร์ชล. 2538. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดตั้งอุทยานสายใจธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สถาบันพระปกเกล้า. การกระจายอำนาจในประเทศไทย: ความก้าวหน้าและข้อพิจารณาในการประชุมวิชาการ. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 3, 2545.

สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม. 2524. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.

สุพล ฟองงาม. 2541. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด: ศึกษากรณีจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุวรรณ ชูโชติ. 2541. วิวิธีวิจัยทางสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุเมธ ชีรนิติ. 2540. ความเข้าใจบทบาทของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทธิพงษ์ แสงมณี. 2524. ความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการปฏิบัติของพัฒนากรในท้องถิ่น 3 จังหวัดภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. 2544. แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อค์ดสำเนา)

อนุก บัญญาวิณ. 2546. องค์การบริหารส่วนจังหวัดในความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณี อบต. ในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อนุก เหล่าธรรมทัศน์. 2545. การปกครองท้องถิ่นและแผนการกระจายอำนาจ. กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.

อลงกรณ์ พลบุตร. 2541. แนวทางการจัดแบ่งและการถ่ายโอนภารกิจระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อสิตรา รัตตะมณี. 2520. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

อุดร ตันติสุนทร. สรุปสาระสำคัญผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บพิธการพิมพ์, 2547.

อุทัย หิรัญโต. 2519. สังคมวิทยาประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.

_____. 2523. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บารมีการพิมพ์.

_____. 2531. การเมืองและการปกครองของไทย, กรุงเทพฯ: โครงการผลิตตำราและการวิจัยทางการปกครอง, วิทยาลัยปกครอง.

Daniel, W. 1961. **A Comparative Survey of Local Government and Administration.** Prachandra Printing Press.

Robson, W.A. 1953. **“Local Government” in Encyclopaedia of Social Science,** Vol. X New York: The Macmillan Company.

Smith, B.C. 1967. **Field administration**. London: Routledge and Regan Paul.

Engle, T.L. and L. Shellgrove. 1969. **Psychology: Its Principles and Application**.
(5th ed.). New York: Harcourt, Brace and World, Inc.

Good, C.V. 1959. **Dictionary of Education**. New York: McGraw-Hill Book Company.

Issak, A.C. 1981. **Scope and Methods of Political Science: An Introduction to the
Methodology of Political Inquiry**. (3th ed.). Illinois: The Dorsey Press.

Oskamp, S. 1977. **Attitudes and Opinions**. New Jersey: Prentice-Hall Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง **ขีดความสามารถของท้องถิ่น** หลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ
 ในความเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา

.....

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ใน () ที่ตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด หรือเติมคำ หรือ
 ข้อความตามข้อเท็จจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () ไม่เกิน 30 ปี () 31 – 40 ปี
 () 41 – 50 ปี () 51 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา () ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า
 () สูงกว่าปริญญาตรี
4. ประสบการณ์การทำงานในด้านการปกครองท้องถิ่น
 () ต่ำกว่า 3 ปี () 3 -5 ปี
 () 5 – 7 ปี () 7 ปีขึ้นไป
5. อัตราเงินเดือนรวมค่าตอบแทนอื่นๆ
 () ต่ำกว่า 8,000 บาท () 8,001 – 12,000 บาท
 () 12,001 – 18,000 บาท () 18,001 บาท ขึ้นไป
6. ท่านติดตามข่าวสารการเมืองการปกครองจากสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือวิทยุมากน้อย
 เพียงใด
 () ไม่เคยเลย
 () นานๆ ครั้ง (1 -2 ครั้งต่อสัปดาห์)
 () พอสมควร (3 -4 ครั้ง ต่อสัปดาห์)
 () บ่อย (5 -6 ครั้งต่อสัปดาห์)
 () ทุกวัน

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	รูปแบบการปกครองของไทยในปัจจุบันมีลักษณะเป็นการรวมอำนาจและการกระจายอำนาจผสมกัน		
2	หลักการกระจายอำนาจหมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการดำเนินกิจการใดๆในท้องถิ่นของตนได้อย่างอิสระตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายได้กำหนดไว้		
3	การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินกิจการต่างๆ(ทั้งในและนอกที่กฎหมายบัญญัติ) มาก ถือได้ว่าท้องถิ่นมีความเป็นประชาธิปไตยสูง		
4	หลักการสำคัญของการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น คือ การที่ท้องถิ่นมีอำนาจบริหารกิจการสาธารณะบางอย่างที่รัฐบาลมอบอำนาจให้		
5	การกระจายอำนาจคือ การที่ท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บรายได้ หรือภาษีในชุมชนได้อย่างอิสระเป็นสำคัญ		
6	กิจการในด้านความมั่นคงของประเทศ และการต่างประเทศ เป็นกิจการที่รัฐบาลไม่อาจกระจายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้		
7	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจต้องประกอบด้วย การเป็นองค์กรนิติบุคคล, มีการเลือกตั้ง, มีความเป็นอิสระที่จะดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่		
8	เหตุผลสำคัญที่สุดที่ต้องมีการกระจายอำนาจให้แก่ส่วนท้องถิ่น เพราะว่าภารกิจของส่วนกลางมีมาก ทำไม่ทัน และไม่ทั่วถึง		
9	การจัดสัดส่วนภาษีอากรระหว่างรัฐ กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา		
10	หลักการกระจายอำนาจคือ การให้ประชาชนมีอำนาจบริหารกิจการสาธารณะในท้องถิ่นของตนได้อย่างอิสระ โดยผ่านสภาท้องถิ่น		

	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
11	รัฐธรรมนูญกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจอิสระโดยเด็ดขาด เพราะกำหนดไว้ว่า “รัฐจะต้องกระจายอำนาจ ในการพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เองทั้งหมด”		
12	สาระสำคัญประการหนึ่งของ พระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ พ.ศ. 2542 คือ การกำหนดให้มีคณะกรรมการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย		
13	สัดส่วนของผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ มีจำนวน 5 คน		
14	หลักประกันที่สำคัญในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ คือ การกำหนดให้รัฐกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่กฎหมายบัญญัติ แต่ต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม และจะต้องไม่กระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้มิได้		
15	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ พ.ศ. 2542 นั้น อยู่ภายใต้การบริหารงานส่วนภูมิภาค		

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลและสภาพที่เป็นจริง
 ภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1	ด้านโครงสร้าง อบต.ของท่านมีระบบการรายงาน ผลการปฏิบัติงานตามสายงานการ บังคับบัญชา					
2	อบต.ของท่านมีการจัดสายงานการ บังคับบัญชาที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน และก้าวซ้อนกัน					
3	อบต.ของท่านให้ผู้ได้บังคับบัญชามี ส่วนร่วมในการตัดสินใจในส่วน ของงานที่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบ					
4	อบต.ของท่านมีการแบ่งหน้าที่ รับผิดชอบในการปฏิบัติงานไว้ อย่างเหมาะสมและชัดเจน					
5	อบต.ของท่านมีการแบ่งงานหรือ มอบหมายอำนาจหน้าที่ เป็นไป ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ อย่างถูกต้อง					
6	บุคลากรในอบต.ของท่านมีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่รับผิดชอบ ตามที่ได้รับมอบหมาย					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
7	อบต.ของท่านมีการประสานงาน ระหว่างสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลกับผู้ปฏิบัติอย่าง สม่ำเสมอ					
8	อบต.ของท่านมีการประสานงาน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อื่นๆ ในเรื่องต่างๆ ได้อย่าง เหมาะสม					
9	อบต.ของท่านมีการประสานงาน ภายในเรื่องต่างๆ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการตามความ เหมาะสม					
10	ด้านบุคลากร บุคลากรในอบต.ของท่านมีความรู้ ทางด้านวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับงาน ในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ					
11	บุคลากรในอบต.ของท่านมีความรู้ ในเรื่องนโยบาย และการกระจาย อำนาจเป็นอย่างดี					
12	บุคลากรในอบต.ของท่านมีความรู้ และความเข้าใจในเรื่องระเบียบวิธี ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภารกิจใหม่ที่ ได้รับถ่ายโอนมาเป็นอย่างดี					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
13	บุคลากรในอบต.ของท่านมีทักษะ ในการวางแผนปฏิบัติงานได้ตาม เป้าหมายพร้อมทั้งประเมินผลได้ เป็นอย่างดี					
14	บุคลากรในอบต.ของท่านมีทักษะ หรือความชำนาญในงานที่ รับผิดชอบอย่างดี					
15	บุคลากรในอบต.ของท่านมีทักษะ ในการวิเคราะห์นโยบายเป็นอย่างดี					
16	บุคลากรในอบต.ของท่านมีความ พร้อมและตั้งใจในการทำงาน					
17	บุคลากรในอบต.ของท่านสามารถ ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เกิดผล สำเร็จ					
18	บุคลากรในอบต.ของท่านมี ความสามารถปรับตัวในสถานะที่มี การเปลี่ยนแปลง					
19	ด้านกฎระเบียบและเทคโนโลยี อบต.ของท่านมีวัสดุอุปกรณ์ สำนักงานและวัสดุอุปกรณ์ด้านการ สื่อสารไอซีอย่างเพียงพอและใช้ ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
20	อบต.ของท่านมีเครื่องมือเครื่องใช้ ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนต่างๆ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ					
21	อบต.ของท่านมีสถานที่ที่มีความ เหมาะสมในการปฏิบัติงานทั้งด้าน การใช้ประโยชน์ สภาพแวดล้อม ความปลอดภัย					
22	อบต.ของท่านมีการมอบหมาย หน้าที่ในการควบคุมการปฏิบัติงาน ให้บุคลากรในองค์กรของท่านใน ระดับต่างๆอย่างเหมาะสม					
23	อบต.ของท่านมีข้อมูลและ มาตรฐานที่ใช้ในการตรวจสอบ ควบคุมการปฏิบัติงานให้มีความ สมบูรณ์และถูกต้อง					
24	อบต.ของท่านมีการกำหนด วัตถุประสงค์รวมทั้งมีการกำหนด มาตรฐานของงานในด้านต่างๆไว้ อย่างชัดเจน					
25	อบต.ของท่านมีการกำหนด มาตรฐาน(ทั้งปริมาณและคุณภาพ) ของงานแต่ละงานไว้ล่วงหน้าและ แจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบทุกคน					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
26	อบต.ของท่านมีระบบการ ประเมินผลที่เป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป					
27	อบต.ของท่านมีการนำผลการ ประเมินมาใช้ประโยชน์ในการ ปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการ ปฏิบัติงาน					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะ รวมทั้งปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดจาก
การนำนโยบายถ่ายโอนอำนาจมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล มีอะไรบ้าง

1.
2.
3.
4.
5.

ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การทดสอบมาตรวัดความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ

ใช้สูตร KR - 21 ในการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นซึ่งได้จากการทดลองใช้แบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด

$$r_u = \frac{k}{k-1} \left\{ \frac{1x(k-x)}{ks^2} \right\}$$

โดย k คือ จำนวนข้อ

\bar{X} คือ ค่าเฉลี่ยรวมทั้งฉบับ

S^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับที่ได้จากการทดสอบโดย

$$S^2 = \frac{1}{n-1} \left\{ \sum x^2 - \frac{(\sum x)^2}{n} \right\}$$

โดยค่าคะแนนของแต่ละชุดคำถามตั้งแต่ชุดที่ 1 - 30 มีดังนี้

6	5	10	7	5	11	7	11	6	10
5	6	4	12	5	6	12	11	7	11
9	4	7	11	5	11	7	12	4	11

ซึ่งมีค่าความแปรปรวนรวมของคะแนนทั้งหมด (S^2) = 8.064 แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} r_u &= \left\{ 15 / (15 - 1) \right\} \left\{ 1 - 7.93 (15 - 7.93) / 15 (8.064) \right\} \\ &= .7309 \end{aligned}$$

จากการคำนวณโดยใช้สูตร KR21 ได้ค่าความเชื่อมั่นของคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ เท่ากับ .7309

ตารางผนวกที่ 1 การทดสอบมาตรวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นภายหลังการถ่ายโอนภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจ

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A22	106.5161	24.8581	.285	.845
A23	106.3871	23.7785	.117	.849
A24	106.1873	24.5239	.320	.844
A25	106.6859	24.4884	.087	.849
A26	106.9510	24.8167	.326	.844
A27	106.8300	24.7206	.293	.845
A28	106.6398	24.1273	.101	.849
A29	106.4467	24.0691	.336	.844
A30	106.3199	25.0396	.343	.844
A31	106.5418	24.9953	.585	.838
A32	106.5447	24.4395	.464	.842
A33	106.8012	24.6404	.185	.847
A34	106.1960	24.4305	.444	.841
A35	106.3256	24.8394	.559	.839
A36	106.5533	24.1219	.072	.849
A37	106.6513	24.4362	.212	.846
A38	106.2709	24.9032	.230	.846
A39	106.6225	24.5304	.503	.841
A40	106.5014	24.8353	.475	.841
A41	106.8732	24.3315	.278	.845
A42	106.7608	23.5648	.259	.845
A43	106.9308	24.2329	-.144	.842

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A44	106.2478	24.2744	.440	.848
A45	106.2507	23.4201	.370	.843
A46	106.4813	24.6900	.499	.847
A47	106.9510	25.1859	.582	.836
A48	106.5303	24.5792	.383	.842

Reliability Coefficients

N of Cases = 30 N of Item = 27

Alpha = .8441

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ – นามสกุล

นายอัคร์ศิริ ลาปี่อ

วัน เดือน ปี ที่เกิด

วันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2527

สถานที่เกิด

จังหวัดสงขลา

ประวัติการศึกษา

ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

